2 CURACAO
Dr. Iwan Asjes nieuwe voorzitter DP
3 ST MAARTEN
In eerste instantie 220 miljoen nodig
7 ARUBA
Minister in de clinch met verzekeraars
11 SPORT
Nieuw record voor Ajax
13 FINANCIEEL
Papierloze krant in de maak

AMIGOE
losse nummers 75 c. zaterdag met Napa Afl1,-
MAANDAG 18 SEPTEMBER 1995 - JAARGANG 112 NR 217

Emiraten verdedigen doodstraf voor Filipijns dienstmeisje

ABU DHABI - De Verenigde Arabische Emiraten hebben maandag de terdoodveroordeling van het 16-jarige Filipijnse dienstmeisje Sarah Balabagan verdedigd. Het ministerie van Justitie zei te menen dat de rechter voldoende bewijs had om haar schuldig te bevinden aan moord met voorbedachten rade op haar werkgever.

Een islamitische rechtbank in het land had zaterdag in tweede instantie de doodstraf opgelegd. Volgens de drie rechters wierp aanvullend medisch en gerechtelijk bewijs een nieuw licht op de moord op haar werkgever. De zeven jaar gevangenisstraf die haar in een eerder vonnis was opgelegd, is daarom omgezet in de doodstraf.

Balabagan bracht haar werkgever met 43 messteken om het leven nadat de 85-jarige Almas Mohammed Al-Baloushi haar had verkracht. De rechtbank kwam tot de conclusie dat er geen verband bestaat tussen de verkrachting en de moord. Sterker nog, volgens de rechtbank was er geen sprake van verkrachting. "Een van de doktoren concludeerde dat het maagdenvlies gescheurd was maar het Hof gaat er van uit dat ze nog maagd is. Tijdens een laboratoriumonderzoek is geen sperma aangetroffen", aldus rechter Ahmed al-Tatwani.

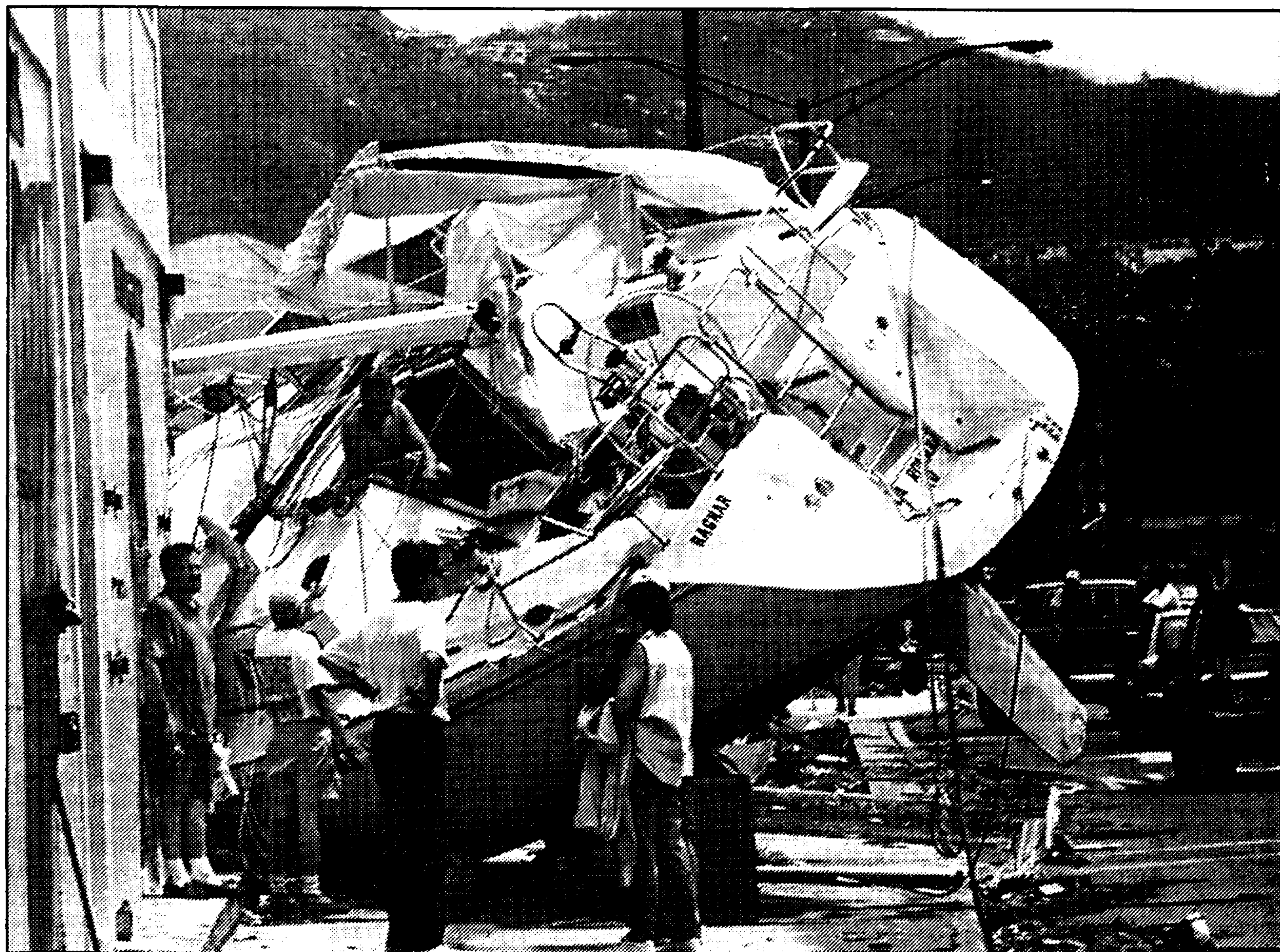
In de eerste uitspraak in juni erkende het Hof de verkrachting en gaf Balabagan zelfs een schadevergoeding van 40.000 gulden. Tegelijkertijd kreeg het dienstmeisje een boete van 60.000 gulden en zeven jaar gevangenisstraf voor het doodsteken van haar baas.

Na intensieve lobby door Filipijnse diplomaten heropende justitie in de Verenigde Arabische Emiraten de zaak-Balabagan. De verdedigers van het dienstmeisje richtten zich op het tegenstrijdige vonnis van de rechtbank. Ze beriepen zich op de islamitische wet die stelt dat een vrouw een verkrachter uit zelfverdediging mag doden.

De Filipijnen overwegen nu de vae op te roepen een presidentieel pardon te verlenen, zei Manila's ambassadeur maandag in abu dhabi.

Het lot van Filipijnse werknemers in het buitenland staat volop in de belangstelling van de Filipijnse regering en bevolking na de ophanging in Singapore van het Filipijnse dienstmeisje flor contemplacion voor dubbele moord. Contemplacions executie op 17 maart leidde niet alleen tot grote verontwaardiging onder de Filipijnen maar veroorzaakte ook een diplomatieke crisis.

Marylin parkeert jacht in winkelstraat

■ *CHARLOTTE AMALIE - Mensen lopen te hoop bij een jacht welke door orkaan Marylin naast een winkelpand werd gestationeerd in de Water Front Street van Charlotte Amalie op St Thomas, een der Amerikaanse Maangdeneilanden. De orkaan heeft de water- en stroom voorzieningen uitgeschakeld en ook de telefonie. Ook werd op grote schaal geplunderd.*
(AFP-satellietfoto)

■ *TABA - Het urenlange overleg tussen PLO-leider Yasser Arafat (links) en minister Shimon Peres in het hotel in Taba aan de Rode Zee leverde wel vooruitgang op maar niet de door hen gewenste doorbraak in het met horten en stoten lopende Autonomieoverleg voor de westelijke Jordaanoever. De PLO-leider en de Israelische minister van Buitenlandse zaken hoopten aanvankelijk nog tijdig klaar te komen voor een plechtige ondertekening in Washington op 21 september. Men erkende uiteindelijk dat men deze week niet meer klaar zal kunnen komen met de uitbreiding van de Palestijnse autonomie.*

Bom in Turks café: 4 doden

ANKARA - Bij een bomaanslag in Izmir in het westen van Turkije kwamen zondag vier cafebezoekers, onder wie een Turkse soldaat, om het leven.

Vijfentwintig mensen raakten gewond toen een bom die was verstopt in een afvalemmer tot ontploffing kwam. Het cafe in een warenhuis is een geliefde plaats van Turkse soldaten. Op het moment van de explosie bevonden er zich veel soldaten die hun vrije weekend hadden doorgebracht met het doen van inkopen. De aanslag is nog niet opgeëist. De autoriteiten gaan ervan uit dat soortgelijke bomaanslagen vorige maand in de Turkse hoofdstad Istanbul is uitgevoerd door de Koerdische Arbeiders partij, PKK. Die aanslagen kostten twee mensen het leven.

Marylin in Cariben en Ismael in Mexico

Veel doden door orkanen

MEXICO-STAD - De orkaan Ismaël heeft in het noordwesten van Mexico ten minste achttien mensenlevens geeist. De gouverneur van de deelstaat Sinaloa, Alvaredo, zei zaterdag dat bovendien nog twintig garnalenvissersboten worden vermist.

Aan de landbouw in het gebied is enorme schade toegebracht, zei Alvaredo. Honderden dorpen zitten zonder elektriciteit. De tropische storm Ismaël trok vanaf de Stille Oceaan over het noordwesten van Mexico. Veel rivieren traden buiten hun oevers en in het hele gebied deden zich overstromingen voor. In het dorp El Fuerte verdronk een kandidaatburgemeester van de oppositiepartij PRD, meldde het officiële persbureau Notimex. De overige slachtoffers zouden vissers zijn op verscheidene boten die tijdens de stormen voor de kust zonken. Nog twintig andere boten worden vermist.

De orkaan Marylin richtte verwoestingen aan op de Caribische eilanden St. Thomas en Puerto Rico. De Amerikaanse president Clinton riep de Maagden-eilanden, waartoe St. Thomas behoort, en Puerto Rico uit tot rampgebieden. Reddingsploegen van de federale overheid zijn naar de zwaar getroffen Maagden-eilanden gestuurd.

Op St. Thomas vielen ten minste drie doden en liepen rond honderd mensen verwondingen op. Tientallen inwoners worden vermist. Op St Croix en Puerto Rico beschadigden of verwoestten de stormbuien met windsnelheden tot 185 km/Uur honderden huizen.

De orkaan Marylin draaide zaterdagavond laat naar open zee. Een gevaar voor het noord-Amerikaanse vasteland bestaat er niet, deelde het Nationale Orkaan-centrum in Miami mee. De orkanen zijn dit seizoen ongewoon krachtig, zei een woordvoerder van de Civiele bescherming op de Maagdeneilanden.

Plechtige ondertekening in Washington uitgesteld

Akkoord PLO-Israël blijft uit

TABA - Er zal deze week in Washington geen akkoord over uitbreiding van het Palestijnse zelfbestuur op de westelijke Jordaanoever worden ondertekend. Na veertien uur durende besprekingen met PLO-leider Arafat in Taba zei de Israelische minister van Buitenlandse Zaken maandagochtend dat beide zijden "nog overwegen wat de beste regeling is voor Hebron".

"Ik verwacht niet dat wij het akkoord donderdag in Washington zullen ondertekenen", verklaarde Peres. Beide partijen zullen later maandag opnieuw bijeenkomen om te trachten de resterende kwesties, waaronder Hebron, op te lossen, zei hij.

Nabil Abu Rudaineh, een medewerker van Arafat, zei: "Er is geen overeenkomst bereikt over Hebron, hoewel beide standpunten dichter bijeen kwamen. Maar niet dicht genoeg om hen in staat te stellen het akkoord donderdag te ondertekenen".

TIJDELIJK

Israël en de PLO voerden in het weekeinde langdurige besprekingen maar de kwestie-Hebron, waar vierhonderd joodse kolonisten wonen te midden van 100.000 Palestijnse inwoners, bleef het grootste struikelblok. De overeenkomst over uitbreiding van de Palestijnse autonomie op de westelijke Jordaanoever en in de Gazastrook, die al een jaar achterligt op schema, voorziet verder in een terugtrekking van Israelische troepen en het houden van Palestijnse verkiezingen. Aan het overleg nam sinds zondagavond ook de Palestijnse burgemeester van Hebron, Mustapha Natshe, deel.

Peres had volgens een Israëlisch delegatielid een voorstel gedaan Hebron in drie zones te verdelen. Een deel onder Palestijnse contrôle, het deel waar de joden wonen onder supervisie van het Israëlische leger en het derde deel onder gezamenlijke controle van Palestijnen en Israëliers. De PLO is tegen dit verdelingsplan omdat israel dan de supervisie houdt over het grootste deel van Hebron en omliggende dorpen. De PLO wil een volledige terugtrekking van het Israëlische leger maar is bereid speciale, tijdelijke veiligheidsregelingen te accepteren.

Volgens het in 1993 gesloten vredesakkoord moet het Israëlische leger zich uit alle Palestijnse bevolkingscentra terugtrekken voordat Palestijnse verkiezingen kunnen worden georganiseerd. Het zogenaamde Oslo-II akkoord verleent de Palestijnen uitbreiding van zelfbestuur zoals dat al zestien maanden in de Gazastrook en Jericho geldt, naar overige delen van de westelijke Jordaanoever.

Bernhard voor pacemaker naar ziekenhuis:

DEN HAAG - Prins Bernhard (84) wordt binnenkort opgenomen in het hart Long instituut van het Academisch ziekenhuis Utrecht.

Dat heeft de Rijksvoorlichtingsdienst maandagmorgen meegedeeld. Hij heeft een trage en onregelmatige hartslag en krijgt een pacemaker. Gedacht wordt dat hij binnen een week weer naar huis mag. "In de afgelopen jaren is bij de prins een geleidelijk ontwikkelde vertraging ontstaan in de prikkelvorming en geleiding van het hart, waardoor de hartslag trager en soms wat onregelmatig is geworden. Een beeld dat vaak wordt gezien bij toenemende leeftijd", aldus de RVD.

Schadevergoeding slachtoffers Marcos-regiem

MANILLA - Ongeveer tienduizend slachtoffers van het regiem Marcos op de Filipijnen krijgen in totaal honderd miljoen dollar schadevergoeding uit de nalatenschap van de dictator.

Dat is de uitkomst van een akkoord dat de advocaten van de slachtoffers hebben gesloten met de regering in Manilla. Een rechter had twee eerder twee miljard dollar smartegeld toegewezen. Zij hebben echter ingestemd met een schikking van honderd miljoen, omdat het jaren zou duren voordat zij de twee miljard zouden loskrijgen.

Politie neemt aan dat het actie van AIZ is

Aanslag op Duitse CDU-er

SIEGEN - De Duitse autoriteiten gaan ervan uit dat de linksextremistische Anti-Imperialistische Cellen (AIZ) verantwoordelijk zijn voor de aanslag zondagmorgen op het huis van de Duitse afgevaardigde Paul Breuer.

De 45-jarige christendemocraat (CDU) is voorzitter van de parlementaire commissie voor Defensie en partijgenoot van bondskanselier Helmut Kohl. Bij de ontploffing liep niemand verwondingen op. De schade bleef beperkt tot ongeveer zesduizend gulden. In de nabijheid van de woning is een brief gevonden waarin de radicale beweging de verantwoordelijkheid voor de aanslag opeist.

De AIZ splitste zich af van de Rote Armee Fraktion (RAF) toen deze organisatie openlijk afstand nam van gewapend verzet tegen de Duitse overheid. De AIZ pleegde al eerder aanslagen op huizen van Duitse politici. In totaal is de organisatie voor negen explosies in drie jaar tijd verantwoordelijk.

Burgemeester Wendzinkski van Dortmund is zondag ongedeerd gebleven, toen iemand een kogel door de raam van haar auto schoot.

Politie vermoedt actie van GIA-radikalen

Presidentskandidaat Algerije vermoord

ALGIERS - De Algerijnse presidentskandidaat Abdelhafid Benhadid is zondag voor zijn huis in Boudouaou, vlak buiten Algiers, door een groep gewapende mannen doodgeschoten. Vermoed wordt dat moslim-fundamentalisten van de Gewapende Islamitische groep (GIA) achter de aanslag zitten. De GIA is fel gekant tegen de verkiezingen en heeft gezworen ze te zullen verstoren.

De 48-jarige Benhadid was een van de zeventien kandidaten voor de omstreden presidentsverkiezingen, die op 16 november worden gehouden. Hij was lange tijd lid van het Nationaal Bevrijdingsfront (FLN), die Algerije drie decennia lang als een-partijstaat bestuurde.

Sinds de aankondiging van de presidentsverkiezingen is het geweld in Algerije, dat sinds 1992 al aan naar schatting veertigduizend mensen het leven heeft gekost, verder toegenomen. In de afgelopen weken vonden ongeveer veertig mensen de dood bij bomaanslagen.

In de nacht van donderdag op vrijdag heeft een groep gewapende mannen vijftien mensen vermoord in Boekrane, op zeventig kilometer van de Algerijnse hoofdstad Algiers. Onder de slachtoffers waren vier kinderen en zeven vrouwen.

Het commando bestond uit vijftig mannen met Kalasjnikovs, jachtgeweren en automatische wapens. Het bergdorp, dat bekend staat als een verzetshaard tegen moslim-fundamentalisme, werd na de moordpartij volledig vernield. ■

Nieuwe voorzitter Kiwanisclub

■ WILLEMSTAD —Frank Sprock, in het dagelijkse leven directielid bij ING/FATUM, is de nieuwe voorzitter van de Kiwanis Club Piscadera. De voorzitterspin werd hem opgespeld door Jules Ilario, de hoogste plaatselijke vertegenwoordiger van Kiwanis International.

Ontruiming krottenwijken mogelijk al komende week

PHILIPSBURG — Gezaghebber Dennis Richardson van St. Maarten wil nog deze week beginnen met het opruimen van de zogenoemde shantytowns. De ontruiming begint in de wijk Dollison Drive en gebeurt door de Dienst Openbare Werken van St. Maarten in samenwerking met het eigen politiekorps. Tussen wrakkige krotten of resten daarvan staan in Dollison Drive ook een aantal woningen, dat de orkaan redelijk heeft weerstaan. De bewoners zijn lang niet allen illegaal. Degenen in de met de grond gelijk te maken wijken zullen tijdelijk huisvesting krijgen in twee tentenkampen, die door Nederlandse genie-soldaten zijn opgezet. Op St. Maarten worden ze al tenty-towns genoemd.

Richardson raakt steeds meer geïrriteerd door onder meer kritiek uit Nederland op zijn 'illegalenbeleid'. "Ik houd er meteen mee op als iemand mij kan aantonen dat het fout is om mensen weg te halen uit de sfeer van onmenselijke omstandigheden en uitbuiting, en ze in plaats daarvan goede huizen en eerlijke werkomstandigheden aan te bieden."

De Nederlandse minister Voorhoeve stak bij zijn bezoek van twee dagen aan het eiland niet onder stoelen of banken, dat hij vindt dat de gezaghebber wel veel tegelijk overhoopt haalt. Ook dr. Izzy Gerstenbluth van het Curaçaose Rode Kruis vindt dat Richardson te hard van stapel loopt. "We hebben nog te veel problemen met de opvang van de daklozen die er nu al zijn. Laat hij op zijn minst een paar dagen wachten en niet vandaag beginnen zoals hij van plan is."

Ruim honderd daklozen hadden al een plaats gevonden in het eerste, door militairen, gebouwde kamp, maar moesten donderdagavond op stel en sprong weer ergens anders heen toen orkaan Marilyn het eiland bedreigde. Een aantal slecht gesjorde tenten blies Marilyn, die uiteindelijk een stevige storm bleek, al weg. Het terrein waarop de tenten staan is veranderd in een zompig veld. Het tweede tentenkamp is bijna volledig weggewaaid. De genie was het afgelopen weekeinde na de ergste buien bezig de tenten van her en der te verzamelen en ze wat orkaanbestendiger neer te zetten.

Gerstenbluth heeft voor de daklozen inmiddels een plaats gevonden in een gedeeltelijk beschadigd warenhuis, "maar dat moet eerst nog waterdicht worden". Veel eilanders twijfelen er aan of ze het beter krijgen in een tent. Ze hebben er weinig vertrouwen in dat die het orkaanseizoen dat nu gaande is, kunnen weerstaan.

Marilyn ging gepaard met urenlange hoosbuien die de wrakkige, soms met zeil, soms met enkele golfplaten afgedekte woninkjes veranderde in voortdurend doorspoelende vergieten. Na de shocktoestand en het enorme materiële en vaak zeer persoonlijke verlies waarin Luis de bevolking achterliet, gaf Marilyn de eilanders nog eens een gevoelige tik.

Gezaghebber Richardson heeft intussen ook veel te stellen met enkele plaatselijke politici. Eén van hun suggereerde dat, terwijl de bevolking lijdt in vocht en wind, de hulpverleners de bloemetjes buiten zetten in sjieke hotels. De 49-jarige gezaghebber heeft 'die kwaadsprekerij van parasieten' stevig weersproken door voor de radio duidelijk te maken dat de hulpverleners van brandweer, leger en Rode Kruis dagen maken van twaalf uur en slapen 'op een balkon, in het veld of in lekkende ruimtes'. Vooral de Serious Alternative People's Party (SAP)-vertegenwoordiger, Julian Rollocks, probeert volgens Richardson 'een slaatje te slaan' uit de moeilijke omstandigheden waarin St. Maarten verkeert.

GGD infolijn

WILLEMSTAD — Wie anoniem informatie zoekt over aids of diëten kan tegenwoordig terecht bij de infolijn van de Geneeskundige & Gezondheidsdienst. Men draait een 7-cijferig telefoonnummer, dat begint met 173 en gevolgd wordt door een 4-cijferige toegangscode om te kunnen kiezen uit zo'n 250 onderwerpen. Wie bang is voor de tandarts draait 173 7156, wie iets wil weten over moedervlekken 173 7118.

De infolijn geeft ook tips over hoe te handelen voor, bij en na een ramp, via de fax kan de burger klachten doorgeven en op 173 5000 kan men zelf tips geven aan de GGD over bij voorbeeld een onderwerp dat ook op de infolijn behandeld zou moeten worden. Dit laatste past in het kader van het tweerichtingsverkeer tussen burger en overheid, dat de overheid nastreeft om zodoende van echte communicatie te kunnen spreken.

Volgens een woordvoerder van de GGD zal de informatie wordt aangepast telkens wanneer er nieuwe feitelijkheden worden ontdekt, op welk terrein dan ook. De kosten voor de beller bedragen hetzelfde als bij een lokaal telefoongesprek van twee à drie minuten. ■

Voorhoeve wil bestuurlijke duidelijkheid op St. Maarten

WILLEMSTAD — Om te voorkomen dat de wederopbouw van St. Maarten 'een rommeltje' wordt, wil minister Voorhoeve van Antilliaanse Zaken de mogelijkheden van met name gezaghebber Dennis Richardson uitbreiden. Voorhoeve vindt dat Richardson snel moet kunnen optreden. Voorhoeve denkt daarbij vooral aan snelle noodwetgeving. Dat zei de Nederlandse bewindsman op Schiphol na zijn tweedaagse bezoek aan het eiland.

St. Maarten zit nu in de 'chaos' van kort na de orkaan. Er stroomt veel financiële steun binnen en volgens Voorhoeve is het zaak dat het 'geld verdienen aan de rampsituatie' voorzover mogelijk wordt uitgebannen. "In noodsituaties is meestal minder zorgvuldige controle" weet Voorhoeve. Verdere Nederlandse steun wil de minister dan ook in fasen geven.

De minister voorziet een gedeeltelijke legaliseringsoperatie van eilanders, die nu nog illegaal zijn. Mensen die al jarenlang 'zwart' werken kunnen dan eindelijk de werkvergunning krijgen, die door de hopeloze achterstand in de administratie steeds is uitgebleven. Een reguliere verblijfstitel zal hij er voor deze mensen ook aankomen. Voor degenen zonder werk, zonder gezin of met een criminele achtergrond ziet hij weinig toekomst op het eiland.

De minister zat in hetzelfde toestel als waarmee ook de Rijnmondse brandweerlieden uit St. Maarten zijn teruggekeerd.

Minderjarige met wapen aangehouden

WILLEMSTAD — Een 18-jarige jongen is zaterdagmiddag onmstreeks vier uur in de Oeralweg aangehouden. Hij liep als een cowboy met een vuurwapen door de straat.

Enkelebuurtbewonersschakelden de politie in, die snel ter plaatse was. De jongen werd met het vuurwapen in zijn hand aangehouden. Het betrof een revolver caliber .38 met drie scherpe patronen. De jongen is aangehouden en het vuurwapen is in beslag genomen.

Met 40 van de 76 stemmen gekozen

Ivan Asjes nieuwe voorzitter van de Democratische partij

WILLEMSTAD — Dr. Ivan Asjes is sinds gisteren de nieuwe voorzitter van de Democratische Partij. Hij werd met 40 van de 76 stemmen gekozen. Drie stemmen bleken ongeldig. In zijn kielzog volgde Frank Rozendal die 33 stemmen behaalde. Slechts twee 'oude' DP'ers keren in het nieuwe DP-bestuur terug, namelijk Frank Gressman en Paul de Rooij met elk 39 en 48 op hen uitgebrachte stemmen. De andere gekozen bestuursleden zijn Randolph Balentien (46 stemmen), Louisa van de Linde (42), Ciro Steba (3 8, Edmundo de Windt 46 en Caryll Rijke (45). De bestuursfuncties worden deze week, waarschijnlijk vandaag nog, verdeeld. In een later stadium wordt een partijleider gekozen.

DP-woordvoerder Frank Gressman toonde zich vanmorgen uitermate tevreden met de uitslag en ook met de manier waarop de verkiezing is gegaan. Vooral de discipline bij de verkiezing heeft grote indruk gemaakt. De aanhang stond niet alleen te dringen om de nieuwe voorzitter Asjes te feliciteren, maar ook Frank Rozendal kreeg veel handen te schudden. Voor Gressman was deze verkiezing een stap dichter bij de democratie in de partij.

Het is de eerste keer dat er twee kandidaten voor de voorzittersfunctie werden voorgedragen. "Dat vind ik democratischer dan de werkwijze waarbij één kandidaat zich beschikbaar stelt en dan bij acclamatie wordt gekozen, zoals dat tot nu toe altijd het geval was. De reactie van de aanwezigen na het verkiezingsresultaat vindt hij een duidelijk bewijs van het respecteren van elkaars mening

Ivan Asjes noemt de nek aan nek race met Rozendal indrukwekkend. "Voor mij een eer om naast iemand met zoveel politieke ervaring te kunnen meedoen." Hij wil zo spoedig mogelijk op diverse terreinen gaan helpen. Niet alleen in de gezondheidszorg, zegt hij met nadruk, "al heeft dat natuurlijk mijn grote belangstelling." Er moet bijvoorbeeld veel veranderingen en ombuigingen komen in de sociale wetgeving, meent de nieuwe voorzitter.

Asjes is al een aantal jaren lid van de DP. Hij gelooft stellig dat hij via de politiek veel meer kan doen voor het algemeen welzijn van de burger dan wanneer hij buiten de politiek zou staan. Wat hem altijd het sterkste in de DP heeft aangetrokken is de lange staat van dienst en de interessante geschiedenis van de partij. Het is een partij die gepresteerd heeft. Daarom heb ik positief gereageerd toen mij gevraagd werd aan de verkiezingen mee te doen.

VERSTERKING

Hoe denkt hij zijn nieuwe functie met zijn werk te kunnen combineren?, want dat er veel werk aan de winkel is, is duidelijk. Asjes is, zoals bekend, al enkele jaren niet meer werkzaam als praktizerend arts, maar doet consultancy- en managementwerk bij de voorbereiding en advisering van projecten. Zo is hij momenteel bezig met de planning voor de bouw van bejaardenwoningen op Bonaire. Het projectdossier moet nog voor financiering worden aangeboden.

Het eerste wat nu moet gebeuren is een analyse maken van de situatie in de partij. Prioriteit heeft daarom, volgens Asjes, de interne versterking van de partij. De samenstelling van het nieuwe bestuur betekent dat de partij een nieuwe weg heeft ingeslagen, echter de basis is niet veranderd. Naar het inzicht van de nieuwe voorzitter moeten de wijzigingen juist gezien worden als een poging tot versterking van die basis: "De eerste stap is nu gezet."

Het ging niet goed met de partij, vooral het werk in de wijken moet samen met de partijleiders en supervisoren beter georganiseerd worden. De laatste tijd zijn de contacten danig in het slop geraakt. "Daar gaan we aan werken." Het bestuur moet samen met de supervisoren en wijkleiders weer op een lijn komen. De ideologie van de oudste partij van Curaçao (bijna 52 jaar) moet weer uitgedragen worden. Asjes is optimistisch.

Frank Rozendal:

"Nog geen koek en ei binnen de DP"

WILLEMSTAD — Frank Rozendal spreekt zich kritisch uit over de uitslag van de DP-bestuursverkiezingen. "Ik leg me bij de uitslag neer, dit is de ware democratie van de meerderheid, maar toch voel ik me vrij om mijn mening over de verkiezing te geven". De mening van Rozendal is wellicht niet onverdeeld prettig voor het nieuwe bestuur. Hij zegt: "De minieme meerderheid waarmee de nieuwe voorzitter werd gekozen, bewijst de grote verdeeldheid in de partij."

"Het betekent voor mij dat de problemen niet opgelost zijn, integendeel, ze zijn nog steeds latent aanwezig". Het behalen van veertig of dertig van de ruim zesenzeventig te behalen stemmen, spreekt boekdelen, vindt hij. Daarbij steekt hij de hand in eigen boezem; hij was 'goed' voor 33 stemmen. Rozendal wil duidelijk maken dat hij niet treurt vanwege de uitslag, al heeft hij voor het eerst in ruim twintig jaar geen enkele statutaire functie meer binnen de partij.

Hij zal zich niet volledig uit de politiek terugtrekken. "Er zijn nog altijd 33 mensen die op mij gestemd hebben." Anders dan Ivan Asjes ziet Rozendal niet de interne versterking van de organisatie als prioriteit, maar het werven van leden; 'want je kunt nog zo'n goede organisatie hebben, zonder leden bereik je niet veel.' Je moet aan je aanhang gaan werken, iedere politieke partij bestaat bij gratie van de kiezers, zo is dat nu eenmaal", aldus de argumentatie van Rozendal.

De eerste daad na deze verkiezing had daarom moeten zijn naar de mensen toestappen en de vraag stellen: "Waarom zijn jullie niet tevreden met de DP, waarom is men boos op de partij?" Herstructurering van de organisatie komt dan later wel.

Rozendal blijft er bij dat het een heel verkeerde zaak was om de partij twee maanden 'stuurloos', zonder voorzitter te laten voortdobberen. Hij is nog steeds niet happy met de rol die Gressman (ongevraagd) heeft gespeeld als woordvoerder van de partij. Dat had op een heel andere manier moeten gebeuren.

Schade door storm bij Fundashon Material pa Sko[l]

WILLEMSTAD — De p[...] selinge zuidwester-storm [...] zaterdagavond richtte [...] ravage aan op de vierde e[...] mindere mater op de d[...] verdieping van het geb[...] waarin de Fundashon M[...] rial pa Skol is gehuisv[...] Delen van het dak van [...] pand aan de Wolkstr[...] kwamen naar beneden [...] daardoor kon regen n[...] binnen druppelen. Com[...] ters, floppys, bureau's, [...] tapijt, en veel boeken lie[...] grote schade op.

"Het is geen St. Maar[...] hoor", reageert directr[...] Suze Giskes laconiek. "S[...] je toch eens voor als..." [...] erg was het inderdaad ni[...] zaterdagavond. De scha[...] expert moet nog langskome[...] van een forse schade aan [...] inboedel is duidelijk spra[...] "Het beton van het ou[...] pand vertoonde scheurtjes [...] delen van de betonnen pla[...] bedekt met linole[...] kwamen naar beneden." V[...] gens Giskes duurt het n[...] zeker een dag voordat [...] mensen weer aan het we[...] kunnen op de vierde verd[...] ping.

Eigenaar van het ou[...] gebouw is Tauber [...] gekeken wordt of hij aa[...] sprakelijk kan word[...] gesteld voor de opgelop[...] schade.

Milieubewuste nesten

WILLEMSTAD — Hoe komen de kinderen in Sint Maarten na de orkaan Luis de dag rond, zonder huisraad, eten en drinken? Dit was een van de vragen die honderd welpen van de Caribengroep zaterdag 9 september probeerden te beantwoorden. Meteen daarna werden ze gevraagd wat zij zelf in de loop van een normale dag weggooien, na gebruik, wat eigenlijk opnieuw gebruikt had kunnen worden.

Artikel 9 van de wet van de scouts luidt: een padvinder is spaarzaam. De welpen wezen verspilling dan ook resoluut van de hand. Spaarzaamheid van de scouts is een reële bijdrage aan een gezond milieu.

De welpen van de Caribengroep bogen zich over het afvalvraagstuk. Verspillen we niet teveel, terwi[...] andere kinderen weinig [...] niets hebben? Andere led[...] van de Caribengroep hield[...] zich op die bewuste zater[...] ondertussen bezig met e[...] collecte voor de gedupeerde[...] van de orkaan op de Boven[...] winden.

Leden van de milieubew[...] ging Amigu di Tera gave[...] enkele voorbeelden van zu[...] niger omgaan met gebruiks[...] artikelen. De welpen gave[...] aan dat met een statiegeld[...] systeem flessen en ander[...] verpakkingen door de fabr[...] kanten teruggenome[...] kunnen worden.

Twaalf nesten (groepe[...] van welpen) wedijverden o[...] de langste lijst van artikele[...] op te stellen die na gebrui[...] niet in de prulleman[...] terecht hoeven te komen. D[...] ingelijverde lijsten waren [...] lang dat de jury de uitsla[...] pas een week later beken[...] kon maken.

Nummerkantoor overvallen

WILLEMSTAD — Een nummerkantoor op de Suffisantweg is zaterdagavond omstreeks half negen overvallen. Een man liep het kantoor binnen, bedreigde de 30-jarige nummerverkoopster met een mes en eiste al het geld op. Met een bedrag van 180 guiden rende hij vervolgens weg. Een onderzoek van de politie in de omgeving leverde geen resultaat op.

Regenoverlast

WILLEMSTAD — [...] zware regenval en harde win[...] stoten hebben zaterdagavo[...] voor enige overlast gezor[...] In de Boerhavestraat waai[...] het dak en plafond van [...] pas gebouwd gebouw weg.

Op de kruising van Hamelbergweg en de Pa[...] Euwensweg ontstond e[...] onveilige situatie toen e[...] rioleringsdeksel door de [...] hoge waterdruk open w[...] gesprongen. Hierdoor kwa[...] de kruising blank te staa[...]

'Dit is geen schoonmaakaktie'

WILLEMSTAD — De 'Clean Up the World Day' is niet zomaar een schoonmaakactie. Het is een dringende oproep tot milieubewustzijn. Tijdens de 'Clean Up the World Day', afgelopen weekend, hadden alle sprekers dezelfde boodschap, zowel de officiële als degenen die namens zichzelf spraken, van minister Stanley Inderson, via gedeputeerden Mayra Coffie en Perry Gumbs tot aan al die vrijwilligers die overal op Curaçao aan het ruimen waren, zolang dat bewustzijn nog niet tot iedere burger is doorgedrongen.

Het milieubewustzijn is groeiende. Toen Curaçao vorig jaar voor het eerst meedeed aan deze internationale milieu-dag namen 800 vrijwilligers deel. Dit jaar 3.000. Volgend jaar worden dat er 10.000, als de wens van de organisatoren (zoals stichting Uniek Curaçao, Reef Care, de milieudienst en de Rotaries) uitkomt.

"Een goed milieu is een conditio sine qua non", zei minister Inderson om onze kinderen, van wie we de wereld hebben geleend, hoe dan ook een toekomst te kunnen bieden. Hij wees op het gevaar dat afval en vuil de gezondheid aan kunnen tasten. De berg afval die dagelijks bij Landfill wordt gedumpt moet minder worden en er moet goed in de gaten worden gehouden dat het afval bij de Landfill het grondwater niet besmet.

Gedeputeerde Gumbs wil paal en perk gaan stellen aan de vervuilers alsook aan hen die op een andere manier schade aan het milieu toebrengen, door bijvoorbeeld het landschap in conserveringsgebieden af te graven. Het openbaar ministerie moet aan de hand van wetten die niets aan duidelijkheid te wensen overlaten de overtreders aanpakken.

Eiland kreeg toch gevoelige tik van 'Marilyn'

St. Maarten heeft in eerste instantie 220 miljoen nodig

PHILIPSBURG — Gezaghebber Dennis Richardson heeft bij Nederland een voorlopige begroting ingediend van bijna 220 miljoen gulden. Dat geld denkt hij in een eerste berekening tot eind dit jaar nodig te hebben om het eiland weer op orde te brengen. De Nederlandse minister van Antilliaanse Zaken, Joris Voorhoeve, heeft beloofd dat Nederland met veel geld over de brug zal komen. "Maar hoeveel kan ik nog niet zeggen. Eerst moet er een grondige studie komen naar het plan voor herstel en wederopbouw van het eiland."

Minister-president Pourier en Voorhoeve bezochten afgelopen zaterdag St. Maarten. Hij zag een 'ongelooflijke ravage' en schatte de schade in zeer grote cijfers. Zij bezochten onder andere de wijk Ebenezer. Die is gebouwd door een Italiaanse bouwondernemer. De kwaliteit ervan bleek zo slecht dat Luis bijna alle wanden uit de ijzeren frames zoog en de bewoners van de wijk grotendeels dakloos zijn geworden.

De hoogste post op de door Richardson ingediende begroting betreft de structurele aanpak van de leidingen voor water, telefoon en elektriciteit. Hij ziet zijn kans schoon de bedrading nu waar mogelijk ondergronds aan te leggen en het waterdistributienet te moderniseren. Verder zijn in het voorlopig door hem gevraagde bedrag zaken inbegrepen als het weer op gang brengen van de economie en het nemen van sociale maatregelen. Bij dat laatste horen bijvoorbeeld de opvang van daklozen en van illegalen. Verder wil Richardson woningen bouwen en scholen opknappen en zwaar getroffen bedrijven een overbruggingskrediet geven.

Volgens premier Pourier staat Voorhoeve positief tegenover het plan van Richardson. De Antillen hebben al 25 miljoen gulden aan steun gegeven en voor eventuele extra gelden moet Pourier een greep doen in andere begrotingsposten. En daarvoor is eerst overleg nodig binnen zijn eigen regering.

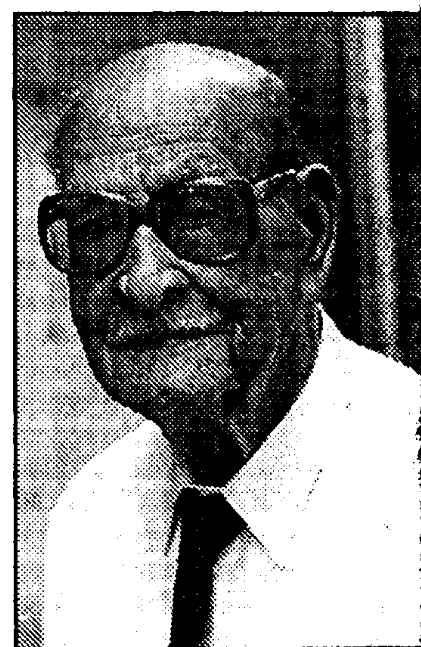
Voorhoeve gaat er in tegenstelling tot gezaghebber Dennis Richardson van uit dat het komende toeristenseizoen verloren is. Richardson wil dat op 15 december de stranden weer schoon zijn en de hotels hersteld om de eerste vakantievierders te ontvangen.

Voorhoeve wil graag voor steun aan het ontwricht toeristenparadijs ook internationale bronnen aanboren zoals de Wereldbank en de Europese Unie. Het lijkt de minister voor de hand te liggen om bij het herstel van de schade ook meteen de infrastructuur aan te pakken. Hij vindt ook dat de bedrading die na de orkaan als spaghetti langs de palen kronkelt, ondergronds moet, want anders blijven de leidingen veel te kwetsbaar bij een volgende orkaan.

Richardson meent dat een fase bereikt is waar veel geld nodig is. De miljoenensteun die tot nu toe is vrijgekomen, naast de 25 miljoen ook de 10 miljoen van Nederland, is volgens hem vooral opgegaan aan het invliegen van mensen en goederen.

Vorhoeve heeft zijn twijfels over het meteen structureel aanpakken van het illegalenprobleem. Hij vindt dat dat nu niet tegelijk met de eerste noodhulpverlening gedaan zou moeten worden. "Maar daar circuleren uiteenlopende meningen over", aldus Voorhoeve. Gezaghebber Richardson wil af van de zogenoemde shantytowns waar duizenden in belabberde omstandigheden wonen. De minister noemt het geen illegalenprobleem maar een 'vreemdelingenprobleem'. Ze hebben een rol in de economie van het eiland. Velen zijn ook illegaal door de hopeloos achterlopende bevolkingsadministratie.

Tony Prince overleden

WILLEMSTAD —Shon Tony Prince is eind vorige week op 99-jarige leeftijd op Curacao overleden.

Tony Prince is vooral bekend om de handelszaak El Ideal in Punda, die hij tot korte tijd geleden nog persoonlijk leidde. El Ideal is een van de oudste handelszaken van Punda.

Tony Prince begon als kleermaker, een beroep dat hij zich machtig had gemaakt via correspondentielessen uit de Verenigde Staten en Venezuela. In 1947, toen de confectiekleding in de mode kwam,. stopte hij en richtte zich vooral op de verkoop van stoffen. "Ik heb nooit een uitverkoop gehouden, mijn motto was mijn klanten het allerbeste te bieden. Kijk nu naar de winkels in de binnenstad, die verkopen tegenwoordig alleen maar goedkope spullen."

Tony Prince stond overigens bekend om de krasse uitspraken, die hij deed. In een vraaggesprek met de Amigoe, twee jaar geleden, zei hij: "Toen wij nog een kolonie waren, hadden we niet zoveel problemen. Het was een hele goede tijd, toen het hoofd van de politie een Nederlander was en de Shell nog op Curacao zat."

Shon Tony Prince zou op 6 februari volgend jaar 100 jaar oud worden.

2200 gulden voor elke werknemer van SETEL

WILLEMSTAD — Het Setel-personeel krijgt een bedrag van 2450 gulden per persoon als tegemoetkoming voor het uitblijven van de indexering vanaf 1994. In oktober wordt een bedrag van 2250 cash gulden uitbetaald. De rest (f 250,-) wordt in een spaarfonds gestort.

Personeel dat minder dan twee jaar in dienst is, krijgt een bedrag naar evenredigheid van het aantal dienstjaren. Volgens het ABVO-bestuurslid Stanley Heerenveen moet het bovenstaande dus niet worden beschouwd als een soort afkoopsom. Van de Setel-directie kreeg de ABVO eveneens de garantie voor een loonsverhoging van minimaal 7%, uitgestreken in drie jaar tijd. Dit was voor de actievoerende leden afgelopen vrijdag reden voor beëindiging van de acties.

Indien de procedure van terugwerkende kracht nauwkeurig was gehanteerd, zou de uiteindelijke aanpassing veel hoger zijn geweest, aldus Stanley Heerenveen. Het heeft volgens hem dan ook geen zin om te gaan speculeren over bedragen, reagerend op de kritieken die nu al in de media zijn geuit over het bedrag dat aan de werknemers van deze overheids nv zal worden uitgekeerd.

Ondertussen gaat het ABVO-bestuur en de Seteldirectie door met de cao-onderhandelingen. "Nu het vakbondsbestuur de zekerheid heeft dat de loonaanpassing voor de komende drie jaar gewaarborgd is, zijn we bereid door de gaan met het cao-overleg", zegt Heerenveen.

Mislukte overval 10-jarige jongen

WILLEMSTAD — Een 10-jarigejongen heeft gewapend met een speelgoedpistool geprobeerd een winkel te Ronde Klip te overvallen. De overval mislukte echter en enige tid later werd de jongen aangehouden.

De jongen stapte zaterdagmiddag omstreeks half vijf de zaak binnen met een zilverkleurig vuurwapen. Brutaal stapte hij op de eigenaar af, richtte het pistool en eiste al het geld. De eigenaar was in eerste instantie hevig geschrokken, maar weigerde daarna het geld af te staan. Hierop rende de jongen hard weg.

De eigenaar zette samen met twee andere mannen de achtervolging in. Het lukte hen de jongen vast te pakken, maar die verzette zich hevig. Op een gegeven ogenblik wist hij zich los te rukken en weg te vluchten, de drie volwassen mannen beduusd achterlatend.

De politie werd ingeschakeld en aan de hand van het signalement wisten de agenten vlak daarna de jongen aan te houden in zijn ouderlijke woning. De jongen bekende de overval gepleegd te hebben, maar verklaarde dat het slechts als een grap bedoeld was.

Emily de Jongh:

Ook goodwill tonen bij oplossing financiele problemen

WILLEMSTAD — Eilandsraadslid Emily de Jongh-Elhage (PAR) is zeer te spreken over de massale steun voor St. Maarten. Zij is ervan overtuigd dat de bevolking van Curaçao dezelfde goodwill en positivisme zal tonen bij het oplossen van de ernstige financiële crisis waarin de Antillen en Curaçao verkeren.

Curaçao en de Antillen verkeren financieel in grote problemen. Zowel de Landsregering als het BC bevinden zich in een positie waarin zij er niet aan ontkomen offers te moeten vragen van de bevolking om een financieel debacle te voorkomen.

"Toch heeft de Curaçaose bevolking alle financiële problemen naast zich neergelegd en is St. Maarten te hulp geschoten. Eenieder heeft op zijn eigen manier geld gestort, voedingsmiddelen of goederen ter beschikking gesteld of geheel vrijwillig diensten verricht", zegt Emily de Jongh-Elhage. "Hiermee hebben wij bewezen dat er een Antilliaans volk bestaat. Het volk heeft weer gesproken. Wij moeten een eenheid vormen in goede en slechte tijden".

Het Eilandsraadslid is ervan overtuigd dat dezelfde eenheid terug te vinden zal zijn bij het aanpakken van de grote financiële problemen waarin Land en Eiland verkeren. "Het is logisch dat de te nemen maatregelen pijnlijke consequenties zullen hebben. Maar ik ben ervan overtuigd dat de bevolking het land niet zal laten vallen en alles zal doen om een goede toekomst voor onze kinderen en kleinkinderen te waarborgen."

De voorzitster van de Centrale Commissie dringt er bij eenieder op aan om open te staan voor de ideeën van elkaar en beter te luisteren. "En daadwerkelijk een poging te doen om een ander te begrijpen in plaats van steeds de confrontatie op te zoeken en het uiten van negatieve kritiek zonder een alternatief aan te dragen. Als volk hebben we bewezen dat we iets kunnen als we het willen. Wij kunnen meningsverschillen hebben, maar we houden allen van ons land en daarom ben ik dan ook trots om deel uit te maken van dit volk en dit land."

Tot slot bedankt Emily de Jongh-Elhage het Rode Kruis, Rampenbureau, VKC, Koninklijke Marine, politiekorps en alle instanties en vrijwilligers, die St. Maarten in tijd van nood te hulp zijn geschoten.

Interesse voor cursussen Ascencion blijft groeien

WILLEMSTAD —Het gebruik van het landhuis Ascencion is dusdanig, dat het vrijwel elke dag bezet is, zo blijkt uit het Jaarverslag 1994. Het landhuis wordt specifiek aangewend voor introductie- en vormingscursussen van uitgezonden marine-personeel.

Er worden ook op vrijwillige basis cursussen georganiseerd voor de bemanningen van de stationschepen. Daar hebben verleden jaar de Hr. Ms. Karel Doorman en Hr. Ms. van der Zaan ruim gebruik van gemaakt.

Een van de hoofddoelstellingen van iedere cursus is gevoel bij te brengen voor de Antiliaanse cultuur en gewoonten, naast de ruime aandacht die aan de geschiedenis van de Antillen wordt gegeven.

Ascencion organiseert ook voor de familieleden van hier geplaatste gezinnen die voor drie jaar hier naar toe komen, speciale gezinsochtenden, waarop ervaringen worden uitgewiseld en praktische informatie wordt gegeven.

In 1994 is een begin gemaakt met jeugddagen voor kinderen van militairen in de leeftijd van 12-16 jaar, waarin kennis maken met de Antilliaanse cultuur en de ontmoeting met elkaar voorop staan.

Iedere eerste zondag van de maand wordt een Open Dag gehouden. De oecumenische dienst in de kapel, geleid door een vlootgeestelijke, wordt vaak door meer mensen bezocht dan de ruimte kan bevatten.

Het vorig jaar bediende Ascencion in totaal 1.542 cursisten, bijna 600 meer dan het jaar daarvoor.

BC gaat akkoord met procedure Oostpunt

WILLEMSTAD — De commissie die de eilandsregering precies zes maanden geleden instelde om de milieueffecten van de ontwikkeling van Oostpunt te bestuderen, diende een voorstel voor de te volgen procedure in. In de vergadering van het college deze week werd de procedure aangenomen. De belangrijkste punten in die procedure zijn:

De eigenaar maakt een startplan voor ontwikkeling van het gebied na overleg met de commissie, die vervolgens aan het BC wordt voorgelegd. Dat plan dient aan een aantal eisen te voldoen. De gewenste ontwikkeling dient nader te worden omschreven, alsmede de tijdsduur van uitvoering ervan. Verder moet het startplan ingaan op de verhouding van de ontwikkeling tot andere activiteiten in het gebied; plaatsen waar de natuur al beschadigd en/of vervuild is moeten worden genoemd en tenslotte moet het plan een beschrijving bevatten van de esthetische, wetenschappelijke, cultuur-historische en natuurlijke waarden van het gebied.

De commissie zal vervolgens advies geven over het plan, waarbij eventueel hulp wordt ingeroepen van experts. Volgens de procedure zal het plan na voorlegging aan het BC gepubliceerd worden. Er zal eveneens advies gevraagd worden aan betrokken diensten. Na uitgebreide bestudering en eventueel commentaar uit de samenleving zal de Eilandsraad een besluit nemen over de ontwikkeling van Oostpunt. Over de tijd tijdspanne van uitvoering van de procedure is niets bekend.

In de laatste vergadering nam keurde het BC de voorgestelde procedure door de commissie goed. Om verschillende redenen vindt het BC de plannen van buitengewoon belang. In de eerste plaats omdat het hier gaat om één van weinige onontwikkelde stukken Curaçao wat mogelijk op duurzame ontwikkeld gaat worden. Verder ziet het BC het als proef: wanneer de proceure succesvol zal verlopen, kan het als instrument dienen bij de ontwikkeling van andere delen van het eiland.

Frida Arendt: "Commerciële voordelen voor China"

Voor de vrouw is in Peking weinig daadwerkelijke vooruitgang geboekt

WILLEMSTAD — De autoriteiten in China hebben hun 'uiterste best' gedaan om protesterende groepen op een veilige afstand te houden van Chinese vrouwen. Daar heeft het inmiddels beruchte organiserend comite (C.O.C.) voor gezorgd. Vooral activisten uit Europese landen werden door het gezag aldaar als een gevaar gezien. Ze werden handig uit het conferentieoord gemanoevreerd. Het feit ook dat bijna éénderde van de NGO's uit China werd geweerd en op de een of andere manier geen visum kregen, geeft reden tot nadenken. In haar verslag over de NGO-conferentie in Huairou zegt Frida Arendt dat vrouwen niet veel verder zijn gekomen door deze grote bijeenkomst.

=door Sonia Tjin-Kon-Fat=

Frida Arendt vertelt eigenlijk geen nieuwigheid. De vrouwenconferentie in China had een chaotisch karakter. Arendt is niet de enige die dat zegt. Vele kranten stonden reeds na de eerste dagen bol van kritiek over het overdreven optreden van 'veiligheidsmensen'. Men ging in China zelfs zo ver om vrouwelijke agenten in burger (niet herkenbaar aan een uniform) in te zetten, die overal spioneerden. Als een Chinese vrouw te openhartig werd over haar leefomstandigheden werd ze snel weggevoerd. Dat gebeurde gedurende de gehele schaduwconferentie.

BAN TOPA

Het forum in Huairou had veel weg van een grote *ban topa*, waar vrouwen verloren rondliepen op zoek naar een aanknopingspunt en probeerden door de veiligheidscordons te breken. Arendt: "Mijn doel om me zelf te trainen in bepaalde strategieën en methodes is dus niet bereikt. Van gedachte wisselen met vrouwen uit andere landen was praktisch niet mogelijk." Voor de mensen uit Aziatische landen was het forum een ware happening. Ze waren dolblij er even uit te zijn. Voor velen blijkbaar ook de eerste keer dat ze ongehinderd dansend en zingend door de straten konden gaan. "Ik had natuurlijk een ander doel voor ogen."

De *grassrout women* uit arme landen, waaronder Afrika, die ontzettend veel (financiële) offers hebben gebracht om naar China te kunnen reizen, hebben de beperking van de vrije meningsuiting met zeer grote teleurstelling ontvangen. Hun waardevolle boodschappen en steun aan vrouwen in dezelfde situatie zijn verloren gegaan. De tegenwerking was ook evident. Zo stond Wini Mandela met haar gevolg urenlang voor een gesloten conferentiezaal. Na overmatige contrôle werden ze eindelijk toegelaten. Deze teleurstelling richt zich vooral op de VN die het heeft toegelaten dat de conferentie in China werd gehouden, wetende dat dit land niet bepaald voorop loopt in de naleving van de mensenrechten. "De Verenigde Naties hebben nooit deze manipulatie van de C.O.C. mogen toestaan", was hun algemene mening. Daarom was iedereen zo blij met het kordate optreden van presidents-vrouwe Hillary Clinton op de officiële VN-vrouwenconferentie die later begon. Mevrouw Clinton sprak klare taal over de onmenselijke gezinsbeleid-politiek van de Chinese regering.

GEEN CONTACT

Door de handelwijze van de Chinezen konden de vrouwen uit de andere landen geen echte contacten met de Chinese vrouwen leggen. Bij de conferentie van de NGO, liep het meerdere malen uit de hand. "Zodra we met Chinese en andere vrouwen stonden te praten, werden we op een zeer agressieve manier gefotografeerd." Arendt heeft een geval meegemaakt waar een Chinese vrouw die over haar leven vertelde, door de politie werd weggevoerd. Tibetaanse actievoerders en andere minderheidsgroepen werden nauwelijks getoleerd en op slinkse wijze verhinderd kritische opmerkingen te maken in de workshops. Er werden zelfs drie journalisten aangehouden.

De opening van het forum ging gepaard met veel feest en vuurwerk onder de ruim veertigduizend vrouwen. Het was een waar spektakel. De culturele en artistieke manifestaties waren uitermate goed in elkaar gezet. Maar daarmee is dan ook alles gezegd. De forward looking strategies die tien jaar geleden in Nairobi werden uitgestippeld, zijn bijna een backward looking disaster, een ramp van Hauirou-Beijing geworden. De vrouw is twee stappen vooruit en een stap achteruit gegaan, vindt Arendt.

SCEPSIS

Natuurlijk werd er weer uitgebreid gesproken over de armoede. Na Nairobi (1985) lijkt er niet veel veranderd, het accent is zelfs meer op vrouwen komen te liggen. UNDP-cijfers wijzen uit dat er minstens 1.3 miljard mensen in grote armoede leven, van wie zeker 70% vrouwen zijn.

Op het gebied van gezondheid en educatie werd wel enige vooruitgang geboekt. (ook volgens UNDP) De levensduur van de vrouw ligt iets hoger dan van de man. (maar of dat vanwege een betere gezondheid komt, is nog maar de vraag...) De verschillen in gelijkwaardige behandeling van de vrouw in de westers en oosterse landen zijn nogal groot. Vandaar dat de vrouwen het zo jammer vonden geen normaal contact met de Chinese vrouwen te kunnen hebben, aldus Arendt in haar verslag.

De 'geïnstitutionaliseerde' misdaden hebben veel weg van griezelfilms. Deze dingen gebeuren op grote schaal in Aziatische landen en veelal onder het mom van de een of andere religie of sekte. Jonge, pas getrouwde Indiase vrouwen worden bij onenigheid over de bruidschat, of bij een lichte 'ongehoorzaamheid' met benzine overgoten en levend verbrand. Vrouwenhandel, gedwongen prostitutie, moord op meisjesbabies, deze worden oogluikend toegelaten.

De resultaten van VN-studies naar gewelddaden gepleegd tegen vrouwen zijn triest. In de wereld is één derde van de meisjes slachtoffer geworden van seksueel misbruik in hun puberteit. Wereldwijd worden miljoenen kinderen in de prostitutiebusiness gebruikt.

Misschien een wat al te sombere kijk van Arendt op de conferentie, maar ik denk dat ze in grote lijnen gelijk heeft. Wat ze zegt is namelijk herkenbaar.

Flash Medias propageert Curaçao op Internet

WILLEMSTAD —'Happy Islands' is de naam van het software pakket dat uitgebreide toeristische en commerciële informatie geeft over Curaçao en 29 andere Caribische eilanden. De lokale bedrijven en faciliteiten op de verschillende eilanden worden wereldwijd aangeprezen op de meest moderne wijze die voldoet aan internationale maatstaven. Flash Medias dat zich sinds 1989 toelegt op het verschaffen van informatie op hoog technisch niveau, coördineert op Curaçao het Happy Islands pakket.

'Happy Islands' staat op diskette. Daardoor is de informatie, behalve voor Internet-gebruikers, ook toegankelijk voor de meer dan honderd miljoen gebruikers van Microsoft Windows. Van de 20.000 geproduceerde diskettes per eiland worden 15.000 exemplaren verspreid onder reisorganisatoren en -bureaus in Europa, de Verenigde Staten, Canada en Zuid-Amerika. De overige 5.000 exemplaren zijn bedoeld voor lokaal gebruik op de desbetreffende eilanden. Diskettes kunnen ook worden besteld voor een bedrag van 5 dollar per stuk.

Happy Islands wordt niet op CD-ROM aangeboden. Daartoe is besloten omdat een voorwaarde van Happy Islands is dat het product voor een zo groot mogelijk publiek toegankelijk moet zijn. Het copiëren van informatie van een CD-ROM is niet mogelijk. Het copiëren van Happy Islands op Internet neemt twaalf uur in beslag, het overnemen van informatie van een diskette duurt slechts drie minuten.

Op Internet is Happy Islands toegankelijk via de code http://www.webcom.com./ALO/.De informatie op de diskettes wordt aangeboden in het Italiaans, Engels, Frans, Spaans, Duits en Nederlands. Het geheel is ingedeeld in een algemeen verhaal en het onderdeel dat uitgebreide informatie verschaft over de bij Happy Islands aangesloten faciliteiten en bedrijven. Alle verschillende onderdelen van het programma kunnen inclusief bijbehorende plattegrondjes worden geprint.

CARIBBEAN DREAM

Caribbean Dream van Flash Medias is een variant op Happy Islands waarbij bijvoorbeeld een reisbureau op een computerscherm in de etalage een hele cyclus van Happy Islands kan afdraaien. Flash Medias coördineert naast Happy Islands en Caribbean Dream ook het project Tourist Information Channel. Op alle televisietoestellen in vijf grote hotels op Curaçao wordt gedurende 24 uur per dag een 45 minutendurende video uitgezonden met een breed scala aan toeristische informatie.

Flash Media heeft ook het informatiesysteem Info T.V. Media. Op monitoren in supermarkts, openbare nutsbedrijven en het postkantoor op Curaçao worden producten en diensten in het Papiaments en Engels aan het wachtende publiek aangeboden. Op dit teletekst systeem verschijnen ook zoekertjes, een activiteitenagenda, spreekwoorden uit het spreekwoordenboek van Renée Hendrikse-Rigaud en nieuwskoppen. Deze koppen worden door de Amigoe aangeleverd. Info T.V. Media zal binnenkort ook op Aruba en Bonaire worden geïntroduceerd.

INGEZONDE

Ongeloofl

ONGELOOFLIJK, berichtgeving waarme inwoners van de eilanden en familieled moeten doen betreffend Maarten. Onze politici volharden in de hoeve doden van 2 als direct van orkaan Luis en gee misten. Ook gisteren w bevestigd door onze hebber.

Het verbaast mij zul spraken, alleen al om dat ik zelf sinds zondag ben via de officiële inst iemand te lokaliseren tot op heden (vrijdagm acht uur) nog niet tere Inmiddels hebben wij h alleen bij de officiële i ties gelaten, maar zij door middel van and directe vrienden en vri van vrienden etc. op zoek deze persoon. Helaas zonder resultaat, maar nog hoop!

Het is toch triest dat een dergelijke manier w geïnformeerd en gehouden door onze reg een schijnbaar compleet burgerd systeem bij onze tici van het moment tot o tekening van het Statuu en met nu. Het kan niet zijn dat zoveel verhale ronde doen, sommigen schien twijfelachtig, maa sommige afkomstig van betrouwbare bronnen e spreken van een officiële ging van reeds 38 lijken.

De minder betrouwbar eken van minstens doden geteld in de *sh towns* alleen al, van tingen van de VS aan de van de kracht van de e e.d. van minstens 200 d En dan de verhalen van zien drijven van minste lijken, het vinden van overleden gezin van (omarmd), het vinden va schillende lichaamsdele niet konden worden geid ceerd. En dan de *shanty* waar naar schatting illegalen woonden die vaagd zijn, hoe kan men of deze illegalen het all hebben overleefd?

Alle getuigen van hun op Sint Maarten zijn i geregistreerd en dus on leerbaar. Nee heren, teveel verhalen om ons t geloven dat er alleen doden waren, ondanks dit graag willen hopen die teijfel blijft. Zaken a zegt dat er geen ver zijn, maar jij zelf naar zoek bent naar een o opgegeven vermist persoon ondanks blijven wij hope

Cu

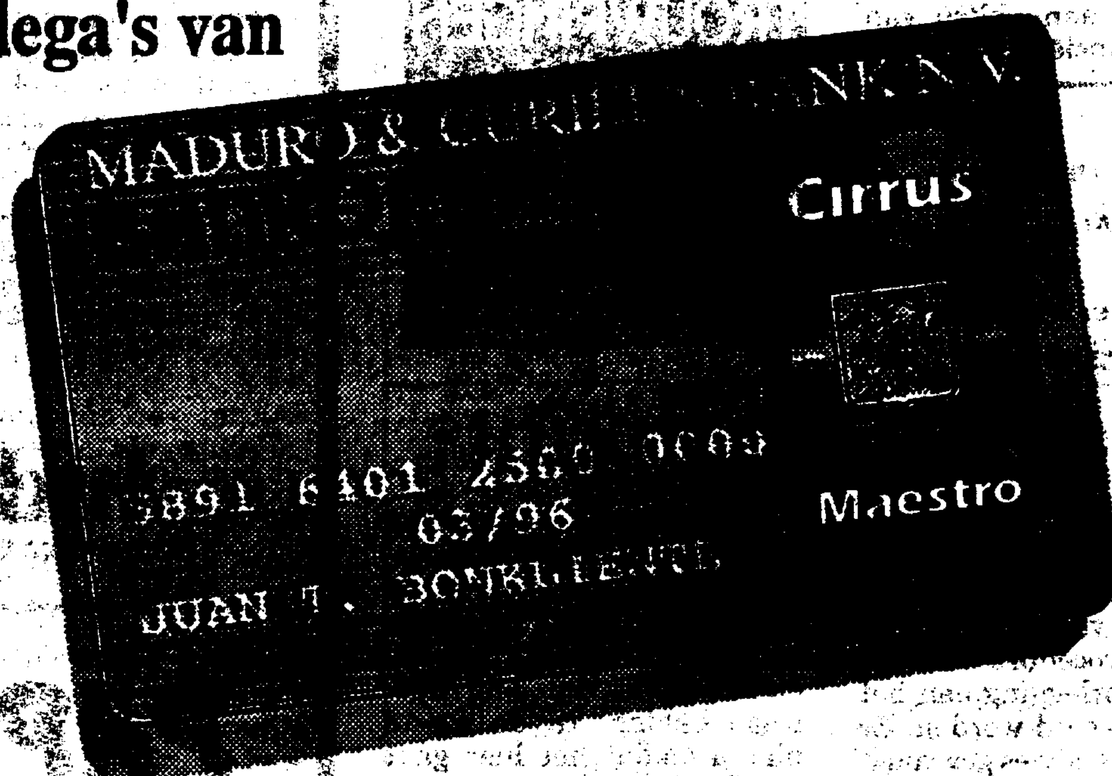
Mayra Coffie: Zware klus aan indammen kosten onderstand

WILLEMSTAD — De kosten van vrije geneeskundige behandeling (pp-patiënten) lopen op. Voor 1996 is een bedrag van 111 miljoen nodig op een eilandsbegroting die niet hoger dan 900 miljoen mag uitvallen. "Dit kan niet, de kosten zijn te hoog, die moeten omlaag zonder dat de kwaliteit van de zorg hieraan inboet", aldus de gedeputeerde van Sociale Zaken en milieuhygiëne, Mayra Coffie.

Daar komt nog bij dat een heleboel mensen niet tevreden zijn met de manier waarop de gezondheidszorg nu geregeld is. De gedeputeerde denkt daarom dat alle werkers in de gezondheidszorg zullen moeten werken aan de verbetering van de gezondheidszorg. "Iedereen, specialisten huisartsen, verplegend personeel."

Naast een bestand van ruim 10.000 onderstandstrekkers staan bij de Sociale Dienst veertigduizend pp-patiënten geregistreerd. Voor zo ver bekend is dit hoge aantal niet te vinden in het bestand van de dienst Arbeidszorg. Het hele systeem van onderstand vereist een ombuiging, zodat de uitkeringsgerechtigde aan het idee gaat wennen dat hij op den duur moet gaan werken. Een goede regeling houdt bijvoorbeeld in dat er een verplichting voor het accepteren van werk komt. De gedeputeerde beseft wel dat dit gemakkelijker gezegd is dan gedaan: Een onderstandsmoeder die recht heeft op gratis geneeskundige behandeling voor haar en haar kinderen, zal in sommige gevallen niet in tijdelijke loondienst gaan als haar kinderen niet meeverzekerd kunnen worden. Als die persoon de zekerheid heeft dat ze afloop van tijdelijk werk, aanspraak kan maken op een sociale uitkering dan zal men eerder geneigd zijn werk te accepteren.

Mevrouw Coffie is evenals collega Eisden van mening dat de verzekerden bij auto-ongevallen een claim bij hun moeten indienen. Daarmee kan de eilandelijke overheid jaarlijks voor miljoenen uitsparen. Voor uitvoering van het plan moet er een goede coördinatie zijn tussen de diensten Sociale Zaken en Arbeidszorg. Samen met de gedeputeerde belast met economische zaken, Cedric Eisden, wordt gewerkt aan een werkgelegenheidsplan, waarbij tevens betrokken zijn DEZ (Dienst Economische Zaken) en de Task Force.

'Plenitut...un soño su spiritu'

Nieuwe dichtbundel van Luis Daal

= door Nel Casimiri =

WILLEMSTAD - Er is een nieuwe dichtbundel verschenen van Luis Daal onder de titel *'Plenitut...Un Soño su spiritu'*. Ter gelegenheid daarvan organiseerden Editorial Antiyano (de uitgever), de Openbare Bibliotheek, het Instituto Nashonal di Idioma en de UNA samen een 'homenahe' (eerbetoon) aan de dichter in de aula van de UNA. Luis Daal, die in Nederland woont, was daar zelf met zijn echtgenote ook bij aanwezig. Stanley Cras trad op als ceremoniemeester en begon de avond, na het volkslied, met het voordragen van een aantal gedichten van Luis Daal. Daarna vergastte hij de overvolle zaal op wat gitaarmuziek. De muzikale hulde werd na hem overgenomen door Norman Moron.

Luis Daal besliste geen poëzie voor te dragen, al lukte het Ced Ride later toch hem daartoe wel over te halen, maar een speech te houden. Een speech over mensen, gebouwen en Otrobanda. In driedelig donkerblauw kostuum, de haren wit, haalde de 75-jarige dichter herinneringen op. Hij begon met het aanhalen van een Colombiaanse schrijver die schreef over de drie Luis'en van de Cariben. Eén van die drie was Luis Brion.

Daar kwam nu als vierde de orkaan bij en als vijfde deze Luis, die, zij het met woorden, het leed van de vierde Luis wat trachtte te verzachten. Ook in de rest van zijn speech stonden de namen op de voorgrond. In Otrobanda hadden alle straten en steegjes in de volksmond namen die bij iedereen bekend waren.

Meestal heetten de straatjes naar een bekende inwoner of naar iemand die in die straat een winkel of een bedrijfje had. Maar toen moesten de straten plotseling officiële namen hebben en dat werden Nederlandse namen. Er kwam een Piet Heinstraat. Piet Hein is nooit op Curaçao geweest. Hanchi Lou de Windt of Hanchi Bientu werd Conscientiesteeg.

STOEP

Er kwamen een Reuzensteeg en een Dwergsteeg. Stupi Haltu werd de Pieterssteeg. De stoep bleef hoog, maar de naam veranderde. En de Kaya La Bonanza werd Boudewijn Hendrikssteeg. Wie was Boudewijn Hendrik? Hanchi Luis Roosberg werd Bajonetsteeg. De luchthaven werd de Dr. Albert Plesman luchthaven. Nu heeft dr. Albert Plesman voor Nederland veel betekend, maar de luchthaven van Amsterdam heet Schiphol. Iedereen op Curaçao noemt de luchthaven Hato, een internationaal goed klinkende naam, maar die moest veranderd worden in Dr. Albert Plesman Luchthaven: daar waren wij zelf verantwoordelijk voor, het is belachelijk dat we dat lieten gebeuren. Het waren Nederlanders die voorstelden de kazerne op Bonaire naar Brion te noemen. Niet wijzelf. Zoals ook Nederlanders voorstelden de eerste padvindersgroep naar Brion te vernoemen. Hanchi Fil Cuales, eem goede naam toch, moest vernederlandst worden, Luis Daal kan er nog boos om worden. Over de mensen die de stegen en straten van Otrobanda in zijn jeugdjaren bevolkten is hij een boek aan het schrijven: *'E otro banda di Otrobanda'*.

HUIZEN

Tot slot wees Luis Daal nog op twee huizen in Otrobanda die in zijn jeugdjaren cultuurcentra waren, maar dat is tegenwoordig iedereen vergeten, er wordt althans in de geschriften hierover geen melding gemaakt. In Hanchi Bientu no 35 werd de toneelgroep San Jose gesticht en zag o.a. ook de Volksbond het licht en als tweede noemde hij het Theatro Brion.

Na Luis Daal was het de beurt aan Ced Ride (Cedric Ridderplaat) en zijn combo (twee gitaren, een viool en een saxofoon/dwarsfluit) die verschillende gedichten van Luis Daal op muziek had gezet en die 'liederen' gisteravond zong. Met zijn krachtige stem en goede voordracht won hij het publiek meteen. Hij gaf de gedichten een eigen, nieuwe interpretatie en vormde daarmee het hoogtepunt van de avond. Ook vroeg hij Luis Daal een gedicht eerst zelf voor te dragen, waarna Ced Ride zijn visie zong. Er zal binnenkort een CD uitkomen van gedichten van Luis Daal, gezongen door Ced Ride.

Het was een goede avond, al houdt Stanley Cras wel erg veel van superlatieven. Voor degenen die de gedichten liever rustig thuis op de porch lezen is de bundel 'Plenitut... Un soño su spiritu van Luis Daal te koop bij Stanley Cras voor Nafl.75,-.

■ *Luis Daal (links) aan het woord bij de presentatie van zijn nieuwe gedichtenbundel.*

■ *Wim Statius Muller bracht met veel inspiratie walsen van Chopin tijdens het zondagochtend concert bij het Avila Beach hotel.*

Avila-concert Wim Statius Muller:

Walsen van Chopin met veel inspiratie gebracht

WILLEMSTAD — Een uitverkocht 'La Belle Alliance' van het Avila Beach Hotel zat zondagmorgen gereed voor de confrontatie met de complete reeks Walsen van Chopin, te presenteren door Wim Statius Muller. Menig pianist zou zich minstens twee keer bedenken alvorens een dergelijke uitdaging aan te gaan. Immers, deze muziek is zo algemeen bekend dat vrijwel iedereen er wel min of meer voor zich een bepaald idee over heeft. We mogen hier dan ook gerust spreken van een dappere daad. De tenuitvoerlegging ervan heeft niet alleen de concertgever maar ook het publiek een aangenaam uur opgeleverd.

Bij de Chopin-Walsen gaat het niet om een volks eentwee-drie maar om de sfeer zoals die geheerst moet hebben in een negentiende eeuwse balzaal met kroonluchters. Ongeveer de helft van de veertien walsen straalt dat ook uit, die grandezza van beweging, afgewisseld met een wat afstandelijke elegance. De andere helft is deels speels virtuoos, deels licht melancholiek van karakter. Inmiddels loopt er door deze schijnbaar moeiteloos geschreven muziek bijna voortdurend een lyrisch, liedachtig lijntje. Kortom, deze walsen hebben vele gezichten en om die allemaal optimaal te belichten moet je als pianist niet alleen over techniek beschikken, maar vooral ook een gezonde verbeeldingskracht in het geweer brengen.

Wim Statius Muller heeft zonder twijfel de techniek in huis. Ook het gevoel voor de zangerige thema's is bij hem goed ontwikkeld, terwijl elegance hem van nature meegegeven is. Anders gezegd, hij heeft voldoende kwaliteit om de aandacht gevangen te houden. Op de één of andere manier reflecteert zijn zonnige kijk op het leven in alles wat hij speelt, dus ook in deze Chopin.

Aangezien iemand die over muziek schrijft altijd iets meent te moeten opmerken of wensen volgt hier een aantekening. Eerstens valt te overwegen, sommige tempi iets te vertragen terwille van de duidelijkheid. De rechterhand danst en dartelt over het klavier alsof niemand hem kan vangen. Er zijn echter momenten, dat rechts ook echt in de toetsen dient te grijpen. Links klinkt alles even soepel maar daardoor wil de articulatie wel eens minder helder worden. Zo komt het dat het grondritme van de wals in de lyrische episodes vaak wat verdoezeld wordt. De harteklop wordt onregelmatig zogezegd. Aan een geïnspireerd uur muziek doet dat echter weinig af.

Behalve een wals-toefigt van ons aller Chopin volgde nog de onthulling van een ingelijst manuscript van de wals 'La Bella Alliance', die Wim Statius Muller destijds ter ere van de opening van deze concertruimte componeerde. Dat hij hem als laatste toegift ook nog even speelde viel te verwachten. Hij deed het subliem.

Overigens hebben Avila en Wim Statius Muller besloten om de opbrengst ten goede te laten komen aan de slachtoffers van de orkaanramp van St. Maarten.

● NARDO HENRIQUEZ

Schouwburg weer open

WILLEMSTAD - Sentro Pro Arte gooit op 22 september de deuren weer wijd open. Het nieuwe luchtkoelsysteem zal na een installatieperiode van enkele weken vanaf volgende week vrijdag optimaal functioneren.

Op de avond van de heropening geeft het Combatimento Consort Amsterdam een concert van barokmuziek. De opbrengst van deze avond, die om 20.30 uur begint, is bestemd voor de gedupeerde schooljeugd op Sint Maarten. Kaarten kosten 50 gulden per stuk.

Op 23 en 24 september voert de toneelgroep Kasko Kòrsou het door Gilbert Sparren geschreven en geregisseerde Trato Igual op. Het stuk behandelt de verhouding tussen slaven en shons en ging tijdens het theaterfestival rond de herdenking van de slavenopstand van 1795 in première. Aanvang: 20.30 uur. Toegang: 15 gulden.

In het laatste weekend van deze maand en op 1 oktober is de musical 'Pas op voor Krokodillen' te zien, een productie van Teatrum, dat hiermee zijn eerste lustrum viert. In de musical spelen zowel volwassen als kinderen. Toegang: 15 gulden. Aanvang: 19.30 uur, op 29 en 30 september; 15.00 uur op zondag 1 oktober.

Dichtbundel voor gedupeerden

WILLEMSTAD - Uitgeverij Kòrsou Isla Konsiente (KIK) wil binnen afzienbare tijd een dichtbundel uitbrengen, waarvan de opbrengst bestemd is voor de slachtoffers van de orkaanramp op St. Maarten. "God bless St. Maarten; poetry from the heart" zal de titel luiden van de bundel geschreven door Flor di Baranka.

De publikatie zal bestaan uit een algemene inleiding over St. Maarten (de uitgever hoopt dat de gezaghebber van het eiland, Dennis Richardson bereid zal zijn de inleiding te schrijven) plus 33 meerendeels Engelstalige gedichten. De uitgever is nog op zoek naar sponsors voor zijn project.

Lezing Una

WILLEMSTAD - Donderdag 21 september wordt op de UNA een lezing gegeven over de rol en taken van de overheid in de hedendaagse maatschappij. Het gaat om een zogeheten kerntakendiscussie, waarbij de vraag centraal staat of de overheid alles moet blijven doen of bepaalde taken moet afschuiven op andere maatschappelijke participanten.

Contract samenwerking met Tilburg/Dongen afgebouwd

WILLEMSTAD — De dienst Sociale Zaken gaat de samenwerking - die tot nu toe slechts op papier bestond - met de sociale diensten van de gemeenten Tilburg en Dongen afbouwen. Dit besluit werd door het Bestuurscollege genomen na een evaluatie. Over dit contract is destijds veel te doen geweest, nadat het BC vorig jaar dit samenwerkingscontract eenzijdig zou hebben opgezegd.

De samenwerking behelste ondermeer deskundigheidsbevordering van het Sociale Zaken personeel door middel van uitwisseling en ook het verlenen van deskundige bijstand bij de reorganisatie. Deze gaat gestaag door onder leiding van consultant George Curiel.

Het gevolg van de opzegging was wel dat het eilandgebied maandelijks het bedrag voor deskundige bijstand moest overmaken. Het contract loopt in principe tot 1998. Volgens gedeputeerde Mayra Coffie wordt geprobeerd om de samenwerking niet tot dat jaar te laten doorlopen. De gedeputeerde verklaarde dat de Nederlandse gemeenten heus wel zullen beschikken over bekwame mensen, maar dat de aangeboden hulp op dat moment wellicht niet paste bij de Sociale Dienst.

Er is echter geen sprake van dat samenwerking op andere onderdelen van de sociale zorg wordt afgewezen. De gedeputeerde brengt binnenkort op uitnodiging, samen met het hoofd van de Dienst Arbeidszorg een bezoek aan het regionale Arbeidsbureau te Rotterdam.

Prostitutie op Aruba:

Geen legale prostitutie, maar 'gedoogd beleid'

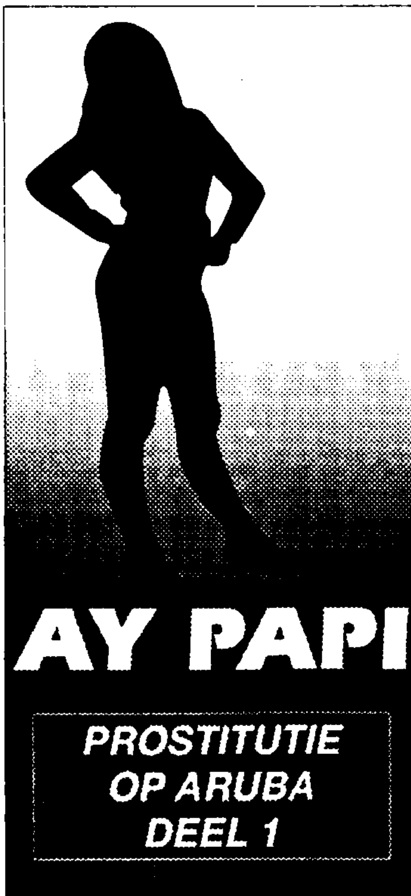
ORANJESTAD — Prostitutie wordt wel het 'oudste beroep ter wereld' genoemd. Wettelijk toegestaan of niet, prostitutie is een kwestie van vraag en aanbod. Prostituées worden meisjes van lichte zeden, meisjes van plezier, hoertjes, lichtekooien en in het Papiaments *damitas*, of *muhernan sushi* genoemd. Zij oefenen hun beroep uit op straat (tippelaarsters), in bars (animeermeisjes) of in een bordeel, een *burdel*, *casa de sita* of *casa de tabla*. Amigoe publiceert een vijftal artikelen over dit onderwerp, beginnend met een korte voorgeschiedenis van de prostitutie op Aruba.

= door Heleen Bongers =

Vanaf 1924, het jaar van de opening van de Lago Oil Refinery, heeft Aruba met prostitutie te maken. Voornamelijk bij de ingang van het Lago-terrein werden de klanten geworven. Verder waren er *zonanan de tolerancia*, gedoogzones, bij Juana Morto en Smal, waar nu de katholieke begraafplaats bij Zeewijk is. Vroeger was daar de vuilverbranding.

Er waren twee hotels in San Nicolas, die als bordeel dienstdeden: het twee-verdiepingsgebouw *Hija del Dia* en *Hotel Hollywood*. Begin jaren vijftig waren er ongeveer 130 *damitas* op Aruba werkzaam. Ongeveer 70 procent van hen was Antilliaanse of Arubaanse.

Er heersten deplorabele toestanden: veel geslachtsziekten en onhygiënische 'werk'omstandigheden. Gezag-

Vooral op getrouwde mannen gemunt

hebber Kwartz wilde daarom een soort 'Campo Allegre' in Standardville in San Nicolas oprichten. De protesten daartegen waren echter zo fel, vooral uit de hoek van de rooms-katholieke mannen- en vrouwenvereniging, hoofden van scholen en leiders van de padvinderij, dat het plan opzij werd gezet. Toch, ook nu weer, komt dit idee om de prostitutie te centraliseren telkens weer naar boven.

In 1942 wilde gezaghebber Wagemakers al veldwachters inzetten om de prostitutie 'nabij de sportvelden te Savaneta' te bestrijden. Er werd naarstig naar oplossingen voor het prostitutie-probleem gezocht. Op Curaçao werd in 1949 'Campo Allegre' opgericht. Er gingen stemmen op om ook een 'Campo Allegre' op Aruba te vestigen. Het grapje werd verteld dat op het topje van de Hooiberg een groot bordeel gevestigd zou worden!

Op 16 mei 1951 werd een landsbesluit ondertekend door waarnemend gouverneur Jas om een erfpachtterrein van 17.000 vierkante meter op Juana Morto tot een *apartment building* te maken. Op 29 mei hielden 2.800 vrouwen een protestmars hiertegen. Gewapend met borden en spandoeken, ging de mars naar het voormalige De Veer Theater, waar nu het Sonesta Casino is gevestigd.

Op pamfletten die werden uitgedeeld, stond: *Senora, governo kier busca otro 'hogar' pa bo esposo! Nunca, hamas no permiti tal abuso! Lanta demonstra y gobierno ta organiza inmoralidad!* (Mevrouw, de regering wil een ander 'thuis' voor uw man zoeken. Nooit kan dit onrecht getolereerd worden. Demonstreer hiertegen; de regering werkt immoraliteit in de hand!) Ruim 1200 handtekeningen en talloze telegrammen werden overhandigd. Ook ditmaal werd het plan verworpen om prosti-

Tussen de vier- en zesduizend florin per maand

tutie te centraliseren.

Om toch orde te brengen in de prostitutie op Aruba, werd een maximum aantal van 50 buitenlandse prostituées vastgesteld. Een bezoek aan een prostituée kostte toen 10 florin; nu is dat vijf maal zoveel. In 1992 waren er 200 geregistreerde prostituées op Aruba. De illegale *damitas* zijn echter legio. Terwijl in San Nicolas de prostitutie 'onder controle' is, doordat hun vergunning aan een bar gebonden is, schijnt het in Oranjestad een *free for all*-situatie te zijn.

Behalve in drie gelegenheden vlak bij de Caya Betico Croes, die de naam 'hotel' dragen, wordt ook in diverse andere gelegenheden in de stad prostitutie bedreven. De Boliviastraat is bijvoorbeeld berucht. Omwonenden van deze straat klagen steen en been. Het Papiamentstalige ochtendblad *Diario* schreef op 28 januari 1995: "Er wordt niets, of nauwelijks iets gedaan tegen prostitutie in Oranjestad." Op 3 mei 1995 wordt over de *free for all in Playa*

In Oranjestad een 'free for all' situatie

geschreven.

Bekende prostituées op Aruba waren Telma (die een jaar lang haar beroep uitoefende terwijl zij wist dat zij Aids had) en Mata Hari (die het vooral op getrouwde mannen gemunt scheen te hebben). Mata Hari werd, ondanks het feit dat zij was uitgezet, toch door Immigratie-ambtenaren weer op Aruba toegelaten.

Niet alle prostituées op Aruba zijn afkomstig uit het buitenland. Een groot deel wel. Hoewel een aantal jaren geleden veel meisjes uit de Dominicaanse Republiek afkomstig waren, is dit aantal erg verminderd sinds een visumplicht is ingesteld. Nu komen vooral meisjes uit Colombia naar Aruba. Tegen de meisjes die een schijnhuwelijk met een Arubaanse man zijn aangegaan en hun beroep uitoefenen, kan de politie niets doen.

Al naar gelang hun leeftijd, uiterlijk en prestaties, kunnen prostituées tussen de vier- en zesduizend florin per maand verdienen. Na hun 25ste stoppen de meesten. Zij kunnen dan, als alles naar wens is gegaan, een eigen *business* beginnen of trouwen en een gezin stichten in hun land van herkomst.

Prostituées op Aruba worden verdeeld in drie categorieën. Dit zijn: de animeermeisjes (in bars in San Nicolas), de P-registratie-vrouwen en de Koopvrouw-toeristen. De P-registratie-vrouwen zijn prostituées, die zich als zodanig hebben laten inschrijven. Zij worden wekelijks medisch gecontroleerd. P-registratie-vrouwen tip-

Groot bordeel op topje van Hooiberg

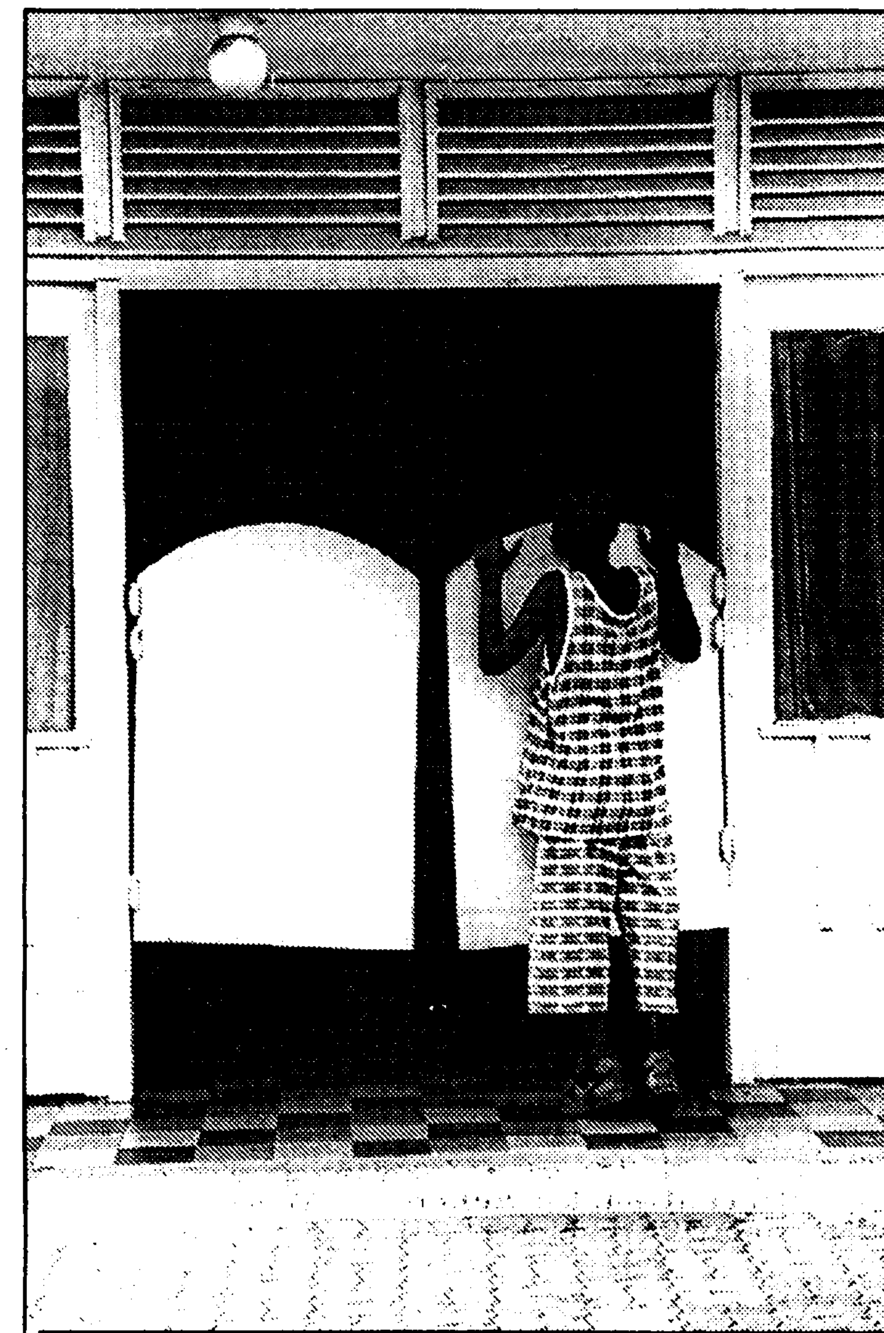
pelen op straat of werken in een *casa de sita* of hotelkamer.

Koopvrouw-toeristen zijn vrouwen die op Aruba zijn binnengekomen op een toeristenvisum. Zij zeggen hier inkopen te willen doen, maar blijven veelal langer dan de toegestane periode. Zij duiken dan onder en verdienen met prostitutie hun geld. Deze vrouwen kunnen zich niet laten controleren door een arts omdat zij illegaal op het eiland verblijven.

Prostitutie

Dit is het eerste deel van een serie artikelen over prostitutie op Aruba. De eerste aflevering gaat over de geschiedenis. In het tweede deel komen prostituées aan het woord. In de derde aflevering geeft een barman uit San Nicolas zijn visie, terwijl in deel vier een barbe... zoeker praat. In de vijfde aflevering komt de secretaris van SaniBar, de vereniging van barhouders in San Nicolas, aan het woord.

Glurend over de klapdeurtjes

■ *SAN NICOLAS — ... jongen gluurt, staande op z... tenen, over de klapdeur... van één van de 22 bars ... San Nicolas. De prostitu... die in dergelijke etablis... menten werken moeten, ... de bar open is, aanwezig z... om de omzet te verhog... Tegelijkertijd kunnen zij ... hun klanten werven. ... meisjes die in de b... werken, zijn bijna allem... afkomstig uit Colombia. ... een agentschap komen zij ... Aruba terecht, waar zij ... vergunning krijgen om ge... rende drie maanden als a... meermeisje te werken. We... lijks vindt een medische co... trole plaats; na drie ma... nden vertrekken de meisj... en worden vervangen do... anderen, die hopen in ... korte periode veel geld ... verdienen.*

Activiteiten in bibliotheek en symposium over tolerantie

ORANJESTAD - Dit jaar is uitgeroepen tot het internationale jaar van de tolerantie. In een tijd waarin etnische oorlogen aan de orde van de dag zijn is dit zeker geen vreemd gekozen thema. Ook op Aruba achten instanties het noodzakelijk bij de tolerantie van de bevolking stil te staan. Zo heeft de Biblioteca Nacional de culturele maand september in het teken staan van tolerantie en zal het Instituto Pedagogico Arubano (IPA) eind oktober een symposium rond dit onderwerp organiseren.

Ivo Yanez, werkzaam bij de bibliotheek als hoofd van de media-afdeling, ziet de noodzaak er zeker van in: "Je hoort toch steeds meer intolerante geluiden naar de vreemdelingen toe, ook hier op Aruba. En wij als bibliotheek hopen door de mensen te informeren, ons steentje bij te dragen aan een toleranter Aruba."

Toen de bibliotheek bekend maakte dat het thema van de culturele maand 'tolerantie' zou zijn, waren de reacties niet allemaal even positief. "Enkele mensen van de pers vonden het niet passend voor Aruba", vertelt Yanez. "Hoe we dit thema toch hebben kunnen kiezen in een tijd waarin zoveel vreemdelingen de banen van Arubanen bezetten. Dan denk je bij jezelf 'die hebben het dus niet begrepen'.

Nu denk ik niet dat dit een houding is die representatief is voor de gehele bevolking, maar dit soort geluiden hoor je toch steeds meer. Ons leek het goed de verschillende nationaliteiten en de daarbij horende culturele aspecten te nemen en die te presenteren aan de Arubaanse bevolking. Begrip is immers een eerste stap richting tolerantie en begrip kun je weer kweken door de mensen kennis te laten maken met de verschillende culturen om hen heen."

Naast een tentoonstelling in de bibliotheek waarbij verschillende aspecten van de diverse culturen op Aruba aan de orde komen, worden er ook vier thema-avonden georganiseerd. Yanez: "De vier avonden hebben vier thema's: folkore en dan met name muziek, dans, literatuur en theater. Twee avonden hebben we al gehad en die waren behoorlijk succesvol. De folklore-avond werd gevuld met muziekgroepen uit Colombia, Venezuela, Santo Domingo en India. Op het eind hebben zelfs alle muzikanten en zangers samen gespeeld en dat is natuurlijk erg leuk om te zien."

OPROEP

Om te achterhalen welke groepen benaderd moesten worden, baseerde de bibliotheek zich op statistische gegevens. "Zo kregen wij een beeld van de samenstelling van de Arubaanse bevolking. Maar we wilden eigenlijk niet zelf selecteren en dus hebben we in de pers een oproep geplaatst aan alle buitenlandse groeperingen. Of zij mee wilden doen aan de culturele maand door zich op een van de thema-avonden te presenteren. Daar hebben we helaas geen enkele reactie op gehad en dus moesten we toch zelf gaan selecteren.

Probleem daarbij is dat niet alle bevolkingsgroepen zich op de een of andere manier hebben georganiseerd, geen aanspreekpunt hebben en dat maakt het voor ons erg moeilijk. Dat is ook bijvoorbeeld bij de Nederlanders het geval. Op een gegeven moment hebben we de marinierskazerne benaderd omdat dit een duidelijke groep is. Zij wisten echter niets te bedenken voor de eerste twee avonden, maar wie weet wordt het nog wat op de laatste twee avonden."

■ *ORANJESTAD — 'Biebmoeder' Boukje de Windt van de Stichting Oudercommissie van het Colegio Conrado Coronel, heeft afgelopen donderdag een donatie ontvangen voor de aanschaf van boeken voor de bibliotheek van de Stichting. Zij ontving de donatie uit handen van Alice van Romondt, vertegenwoordigster van het Prins Bernhardfonds Aruba. Ongetwijfeld zullen de nieuwe boeken het lezen van de leerlingen stimuleren.*

De literatuuravond wordt voor de bibliotheek iets eenvoudiger omdat zij beschikt over literatuur uit de verschillende landen. Op de vierde avond, met als thema 'theater', wordt wederom de hulp van de bevolking ingeroepen. "Het is de bedoeling dat we een soort forumtheater gaan doen", aldus Yanez. "Sommige mensen zullen dit herkennen uit de jaren tachtig toen er veel straattoneel was waarin de positie van de vrouw aan de kaak werd gesteld. Het gaat als volgt: de toneelgroep begint met een voorstelling en het publiek kan vervolgens, door in te grijpen, een bepaalde wending aan het stuk geven. Interactief toneel dus. In het begin zullen mensen aarzelen zich in het toneel te mengen, maar als er eerst iemand begint wordt de rest ook wel over de brug getrokken."

DOELGROEP

Vorig jaar stond de typische muziek van de Nederlandse Caribische eilanden centraal en bezochten muziekgroepen de scholen op Aruba. Dit jaar is er wel een lespakket over tolerantie naar de scholen gestuurd maar wordt er verder niets georganiseerd voor de leerlingen. "Wij willen ons dit jaar concentreren op de volwassenen. Omdat in onze ogen daar het probleem van intolerantie ligt. Bovendien komen de kinderen nog ruim aan bod tijdens de kinderboekenweek in november. Ook dan is het centrale thema tolerantie."

Op de vraag of wel de juiste mensen bereikt zullen worden antwoordde Yanez een beetje twijfelend. "Onze doelgroep is de gemiddelde Arubaan maar onze ervaring leert dat die niet echt op de door ons georganiseerde thema-avonden afkomt. Meestal zijn het dezelfde gezichten die je ziet en zij zijn al aardig op de hoogte. Dat is ook een van de redenen dat wij de activiteiten naar buiten hebben verplaatst. De dansavond bijvoorbeeld, is in Noord gehouden en de literatuuravond zal in Santa Cruz plaatshebben. Maar het is natuurlijk wel zo dat je je daardoor niet moet laten ontmoedigen en dus maar niets moet doen. Wij blijven gewoon informeren en hopen iedere keer weer een aantal mensen te overtuigen."

IPA

Van 22 tot 27 oktober zal het Instituto Pedagogico Arubano (IPA) ook de nodige aandacht aan toleranti... besteden. Directe... Zaandam zegt echter dat ... in eerste instantie met ... grondslag van de opleidi... te maken heeft. "Natuurl... heeft het een link met ... internationale jaar van ... tolerantie maar het gaat v... meer om de basis v... waaruit deze opleidi... werkt." Wat dit inhoudel... betekent, wilde Zaandam ... dit moment nog niet t... lichten. "Eind september z... len we in een persconferen... precies uit de doeken do... wat de bedoeling is maar ... kan wel zeggen dat het e... boeiend symposium wo... voor het hele onderwijsve...

Gezamenlijke aanpak voor schoon Aruba

ORANJESTAD — Fundacion Aruba Lim... die tot doel heeft ... Aruba schoon te mak... en te houden, laat in e... perscommuniqué wet... dat diverse instanties ... organisaties inmidd... benaderd zijn om ... hierbij te steunen.

Dit zijn onder andere Kamer van Koophandel, Aruba Trade & Industry As... ciation (ATIA), de Ar... Retail Merchants Associat... (ARMA) en de San Nic... Business Association. Een ... gadering met de minis... raad is aangevraagd om ... een akkoord te komen o... de aanpak van de vervui... op Aruba. In het persber... staat dat er een wetsw... ging dient te komen die p... sonen en instanties die Ar... vervuilen, strafbaar maa...

Expositie verlengd

ORANJESTAD — De tentoonstelling van werken van de kunstenaar King Lie Kwie kan tot en met 28 september aanstaande bezocht worden in de Biblioteca Nacional.

De expositie is verle... omdat er veel belangstell... bestaat voor de getoo... werken. Bezoek van scho... aan de tentoonstelling is ... mogelijk. King Lie Kwie ... daarbij, indien mogelijk, ... soonlijke uitleg geven.

Na verhoging verzekeringspremies catastrofe

Minister deinst niet terug voor toepassing Prijzenverordening

ORANJESTAD — Minister Robertico Croes van Economische Zaken deinst er niet voor terug om gebruik te maken van de Prijzenverordening teneinde de verhoogde premies van de verzekeringsmaatschappijen ING-Fatum en Ennia Caribe voor de catastrofedekking ongedaan te maken. Zo zegt de minister in zijn correspondentie de twee maatschappijen medegedeeld te hebben reeds begonnen te zijn met de toepassing van de wet die ingrijpen in de prijzen mogelijk maakt. "Ik vroeg beide maatschappijen om cijfermateriaal, maar zij weigeren nog altijd cijfers te overhandigen."

De minister verklaarde onlangs tegenover deze krant één dezer dagen 'een laatste brief' te schrijven naar de verzekeraars. Als hij dan binnen twee weken nog geen antwoord heeft gekregen, dreigt de bewindsman met de voorbereiding van een Landsbesluit houdende een algemene maatregel om de verhoogde premies alsnog terug te draaien.

Een prijzenmaatregel is overigens wel een lange weg, want dan zal eerst de Sociaal Economische Raad (SER) ingeschakeld moeten worden, die op haar beurt weer contact opneemt met de verzekeringsmaatschappijen. De SER stelt een advies plus Nota van Toelichting op. Daarna gaat het geheel naar de Raad van Advies en belandt uiteindelijk weer bij het minister op zijn bureau.

ING Fatum Aruba verhoogde per 1 juli 1995 de tarieven voor de catastrofedekking. Ennia Caribe Aruba verhoogde per diezelfde datum de premies voor de nieuwe verzekeringen en verhoogde de premies van de bestaande polishouders per 1 september. Gemiddeld stijgen de premies van beide verzekeraars met 6 à 7 procent. De overige maatschappijen, aangesloten bij de Insurance Association Aruba (IAA) volgen ING-Fatum en Ennia Caribe vooralsnog niet.

OVERVALLEN

"Ik werd door de premieverhoging volledig overvallen. Twee à drie weken voor de verhoging werd ik geïnformeerd. Ik was verrast en het heeft mij zeer teleurgesteld, omdat de maatschappijen ons niet de tijd hebben gegeven, zodat wij mogelijk in overleg de verhoging gefaseerd hadden kunnen introduceren. Het gaat volkomen tegen ons beleid om de inflatie te bestrijden," aldus minister Robertico Croes.

De premies gaan omhoog, zeggen ING Fatum en Ennia Caribe, omdat ook de prijzen die de buitenlandse herverzekeraars in rekening brengen verhoogd werden. In een artikel 'Bom onder verzekeraars' van het Nederlandse weekblad *Elsevier* van 19 augustus, staat dat de herverzekeringsmaatschappijen de enorme schadeclaims nauwelijks meer aan kunnen. "Natuurrampen, grote ongelukken en Amerikaanse rechterlijke uitspraken knagen aan de financiële reserves van grote, internationale schade(her)verzekeraars. De sector houdt zich koest, want niemand heeft behoefte aan paniekverhalen."

Als herverzekeringsmaatschappijen nog niet zouden bestaan, werden ze waarschijnlijk nog vandaag uitgevonden. Via herverzekeringen creëren 'gewone' verzekeraars namelijk de mogelijkheid om grote risico's te accepteren dan ze in hun eentje zouden kunnen behappen. Minstens zo belangrijk is dat de herzekeringsmaatschappij fungeert als een soort 'stootkussen' in jaren dat verzekeraars extreem hoge schadebedragen moeten uitbetalen en dus dik verlies zouden maken. De herzekeraar past dan bij, mits er voldoende dekking is gekocht en daarvoor premie is betaald.

GEVARENZONE

"Het is waar dat herverzekeraars de premies voor catastrofes verhoogden," zegt minister Croes, "maar het argument dat zij geven, namelijk dat Aruba steeds meer in de gevarenzone is komen te liggen, raakt kant noch wal. Men moet onderscheid maken tussen de verschillende delen van het Caribisch gebied. In Californië, bijvoorbeeld, wordt er onderscheid gemaakt tussen de verschillende regio's, wijken en zelfs straten."

De minister vindt dat de maatschappijen naar de herverzekeraars terug moeten om opnieuw te onderhandelen over de premies voor Aruba. "Het is hún taak om met de herverzekeraars in discussie te gaan, in plaats van het automatisch af te wentelen op de consument."

"Overal waar kartelvorming dreigt, zullen we zonodig ingrijpen om inflatie zoveel mogelijk tegen te gaan," zegt de bewindsman van Economische Zaken heel gedecideerd. De reden dat de minister naar het instrument van de Prijzenverordening grijpt, is naar zijn zeggen omdat hij op die manier cijfermateriaal kan opeisen.

Eerder verklaarde directeur Yvo Metzelaar van ING-Fatum Aruba, tevens voorzitter van de IAA, dat er weliswaar 'een herenakkoord' bestaat dat verzekeraars de overheid inlichten over hun voornemens. "Een informatieakkoord, meer niet." Verder: "Wij menen geen toestemming van de overheid nodig te hebben. Het is een vrije markt."

Aruba in Braziliaanse bladen

■ *ORANJESTAD — Indiana Montezuñiga de Monteverde heeft in twee Braziliaanse tijdschriften artikelen over Aruba als toeristeneiland geschreven. Bij deze artikelen levert minister Robertico Croes van Economische Zaken en Toerisme een editorial over het toerisme. De twee artikelen verschenen in 'Turismo Brasilservice' en 'Viaje Bem' in de speciale kolom 'O Sol Brihla o ano tode em Aruba' (De zon schijnt het hele jaar door op Aruba). De twee tijdschriften zijn als 'inflight' bladen verkrijgbaar aan boord van Braziliaanse luchtvaartmaatschappijen en bij de reisbureaus. Op deze foto overhandigt Montezuñiga exemplaren van de tijdschriften aan Kitty Rojer, waarnemen PR-manager van Aruba Tourism Authority.*

Tweetal hoort 3 maanden en komt over 5 dagen vrij

ORANJESTAD — "Jullie kennen de klappen van de zweep inmiddels wel," zei rechter Hein Behrens toen de verdachten E.W.(32) en M.F.(35), respectievelijk bijgestaan door de advocaten Baptist en Flanders, voor de groene tafel moesten verschijnen. W. is al 13 keer veroordeeld en F. 'nog vaker'.

De twee recidivisten werd telastegelegd dat ze op 25 juni van dit jaar samen één of meerdere radiotoestellen wegnamen uit een winkel-etalage, waarvan de ruit was vernield. Op het moment dat het tweetal op heterdaad werd betrapt, was F. in de zaak en stond W. buiten 'op wacht'. Niet bewezen is of W. en F. de ruit hebben ingeslagen. Tijdens het verhoor en behandeling van de zaak bleven ze stug volhouden dat ze de gebroken ruit zo aantroffen en toen de verleiding niet konden weerstaan.

Rechter Behrens maakte aan de hand van een voorbeeld duidelijk dat er qua strafmaat geen verschil wordt gemaakt omdat de één in de zaak stond en de ander niet. "Stel er zijn drie mannen die een bankoverval plegen en nummer vier zit in een vluchtauto met draaiende motor te wachten. Ze worden gepakt door de politie. Dan worden ze alle vier veroordeeld voor diefstal met geweld, in vereniging gepleegd." Daarmee gaf hij aan dat het tweetal op dezelfde wijze gestraft zal worden.

Op de vraag van de rechter of F. gebruik wilde maken van zijn recht op het laatste woord, zei hij: "Ik vind eigenlijk dat ik al lang genoeg in de gevangenis heb gezeten voor dit soort zaken", waarop de rechter antwoordde: "Dat mag u best vinden; dat vind ik ook." W. maakte gebruik van het laatste woord door te zeggen dat hij graag 'geholpen' wil worden. Waarvoor hij precies geholpen wil worden, kon hij echter niet duidelijk aangeven.

Officier van justitie Lie-A-Kwie eiste voor beide verdachten 5 maanden gevangenisstraf. De rechter maakte daar 3 maanden van, met aftrek van voorarrest. Omdat W. en F. al 85 dagen in voorarrest in het Korrektie Instituut Aruba (KIA) verblijven, worden ze over 5 dagen weer op vrije voeten gesteld.

Strafzaak Beta begint 4 oktober

ORANJESTAD — Naar verwachting zal op 4 oktober aanstaande de eerste verdachte inzake de strafzaak in verband met het Beta Hotel voor de rechter verschijnen. Dat bericht bevestigt persofficier Elivia Lugo, naar aanleiding van een publikatie vandaag in het ochtendblad *Bon Dia Aruba*. Het is weliswaar nog niet officieel door de Raadkamer goedgekeurd - daarover verschijnt volgende week een perscommuniqué - maar het is zo goed als zeker dat de Betazaak op de dagen 4, 5 en 6 oktober zal beginnen.

Op die dagen komen de lokale verdachten - ingezetenen van Aruba - voor. Verdachten die in het buitenland wonen komen later, in verband met de mogelijkheden die zij benutten om langer de tijd te nemen te reageren op correspondentie van het Openbaar Ministerie.

Behandelend Officier van Justitie is Ed Hartjes, maar hij wordt al enige tijd bijgestaan door enkele van zijn collega-officieren zoals Van Ginkel en Hoofdofficier Van Eck. Persofficier Lugo verwacht dat de zaal die eerste dagen bomvol zal zijn gezien de grote belangstelling uit binnen- en buitenland. Voor de lokale pers zal er een gereserveerde ruimte zijn.

MTS helpt St Maarten

ORANJESTAD — Bij de Ir. Cesare Terzano MTS vond donderdag onder leerkrachten en leerlingen een geldinzameling plaats ten behoeve van de slachtoffers op St Maarten.

De collecte bracht een bedrag op van 2.352 florin. Na overleg met het Rode Kruis werd met dit bedrag 28 dozen melk gekocht. Het Rode Kruis zal ervoor zorgen dat de partij melk St Maarten via luchttransport bereikt.

'Airport' overleden

ORANJESTAD — *Airport*, de hond die op het vliegveld woonde, is overleden. De hond heeft zijn hele leven in en rond de vertrek- en aankosthal doorgebracht. Tien jaar geleden zou hij worden afgemaakt, maar hij wist aan de dood te ontsnappen en vond zelf de weg weer terug naar het vliegveld.

Sindsdien werd de aanwezigheid van *Airport* getolereerd en was de hond een bekende verschijning voor zowel lokale mensen als toeristen. Er zijn verschillende boekjes en brochures over Aruba zoals *Kwihi*, het *inflight-magazine* van Air Aruba, waarin *Airport* met naam en foto werd vermeld.

Jarenlang heeft Tawa Irausquin, voormalig president van Air Aruba, de verzorging van de hond op zich genomen. Toen Irausquin met pensioen ging, namen een paar dames van de lokale luchtvaartmaatschappij en enkele taxichauffeurs die taak over.

De veterinaire dienst zorgde ervoor dat de hond er altijd redelijk verzorgd uitzag. Hij werd regelmatig gewassen en kreeg gratis zijn jaarlijkse vaccinatie.

De laatste tijd ging de gezondheid van de hond erg achteruit. Dierenarts Theo Wools heeft *Airport* vorige week een spuitje gegeven, waarna de hond is ingeslapen. *Airport* heeft de respectabele leeftijd van 12 jaar behaald.

International School zamelt in voor orkaan

ORANJESTAD — Studenten en ouders van de International School Aruba (ISA) hebben etenswaren, water in flessen en andere benodigdheden ingezameld voor de slachtoffers van orkaan Luis op Sint Maarten.

De ISA-leerlingen brachten gedurende de hele week spullen naar school. Ouders, die afgelopen woensdag de jaarlijkse *Parents' Night* bijwoonden, schonken die avond donaties.

Verder werd een *bake-sale* gehouden, die ruim 200 florin opleverde. Ook de helft van de opbrengsten van drank- en *pastechi*-verkoop, die eigenlijk bedoeld was voor een schoolreis aan het einde van het jaar, werd afgestaan voor de slachtoffers op Sint Maarten.

Alle spullen werden aan het einde van de week in dozen verpakt en afgeleverd bij Coastal die het direct doorvervoerde naar het door de orkaan geteisterde eiland.

James Swetz, hoofd van de International School, heeft inmiddels contact opgehad met onderwijzers van de Engelstalige school op Sint Maarten om te vragen wat er vanuit Aruba kan worden gedaan. De leraren lieten weten dat er vrijwel niets meer over is van de school. Swetz heeft geantwoord dat de International School Aruba bereid is om boeken en ander lesmateriaal te sturen om zodoende de school een handje te helpen binnen enkele maanden de deuren weer openen.

Overvallers Shell-station aangehouden

ORANJESTAD — Dank zij medewerking van het publiek en een snelle actie van de politie konden twee Colombiaanse overvallers, die zondagmorgen het Shell-station te Wajaca overvielen en er met 25.000 florin van doorgingen, korte tijd later worden aangehouden. De buit werd bij aanhouding geheel terug aangetroffen.

Twee Colombianen kwamen omstreeks kwart over elf in de winkel bij het Shell-station en consumeerden enige frisdranken. Toen om betaling werd gevraagd, wilden zij nog even rondkijken. Korte tijd later verdwenen zij in het kantoor waar de werkneemster onder bedreiging werd gedwongen het geld af te geven. Zij waren gewapend met een mes en pistool. De werkneemster werd aan haar stoel vastgebonden.

Met 25.000 florin in een prullenbak reden ze weg in een rode Toyota. Een van de klanten had echter het nummer genoteerd waardoor de politie, die met verschillende patrouilles een zoekactie was begonnen, ondermeer het adres kon achterhalen van de eigenaar.

Om half twee hield de politie de daders aan nabij een appartement te Barcadera. Zij probeerden te vluchten maar werden spoedig aangehouden en ingesloten. De prullenbak waarin het geld werd meegenomen werd nabij Arubus terug gevonden.

Vermoedelijk waren de daders goed op de hoogte van de gang van zaken in het Shell-station, waardoor zij hun overval snel konden uitvoeren. De bewakings video in de zaak werkte de afgelopen dagen niet.

DOW-directeur Figaroa:

Stoplichten Oranjestad blijven op non-actief

ORANJESTAD — "Het is min of meer al zeker dat de stoplichten in de hoofdstraat van Oranjestad ook in de toekomst uitgeschakeld blijven", zegt Jossy Figaroa, directeur van de Dienst Openbare Werken (DOW). Dit in reactie op een verklaring van de Aruba Retail Merchants Association (ARMA), waarin deze een compliment geeft voor de betere doorstroming van het verkeer op de L.G. Smith Boulevard, met name op het stuk van de gouverneurs residentie naar het Esso pompstation.

Figaroa legt uit dat het uitschakelen van de verkeerslichten een proef is die 4 weken duurt. Nu men halverwege die periode is en de deelnemers aan het verkeer aan de nieuwe situatie gewend zijn, wordt gestart met de officiële metingen. "Want het lijkt nu alsof de doorstroming beter verloopt, maar dat willen we met cijfers kunnen aantonen", zegt Figaroa.

Het is wel de bedoeling dat de 'lelijke rood-witte barricades' gaan verdwijnen want die staan nu midden op de weg, zodat het verkeer niet links af kan slaan. Hoogstwaarschijnlijk worden deze barricades vervangen door bloembakken.

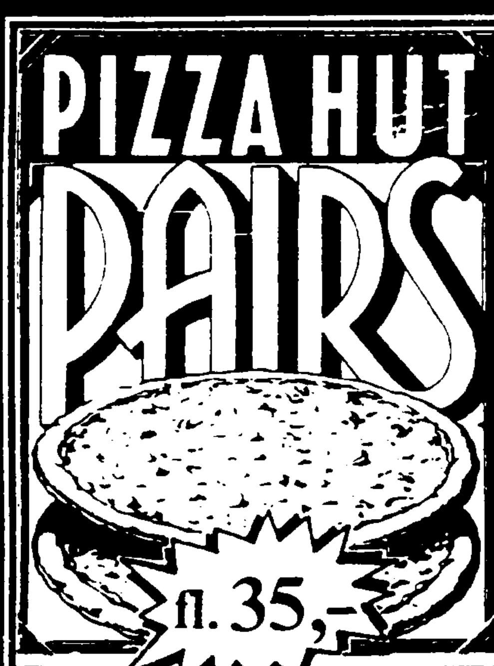
In een verklaring stelt ARMA dat het 'bijzonder tevreden is' met het experiment van de regering op de L.G. Smith Boulevard, waar de stoplichten twee weken geleden op non-actief werden gesteld. ARMA complimenteert de regering en DOW met dit succesvolle experiment en hoopt dat het kan worden omgezet in een blijvende situatie.

"Het verkeer op de Smith Boulevard stroomt nu goed door. In plaats van 5 minuten, rijdt men nu in 1 minuut van de gouverneurs residentie naar het Esso pompstation. Dit verbetert de verkeerssituatie opmerkelijk", zo meent ARMA.

De vereniging heeft tevens geconstateerd dat ook het verkeer rond Plaza Daniel Leo en de andere kruispunten die verbonden zijn met de L.G. Smith Boulevard nu goed doorstroomt. "Iedereen kan nu zonder oponthoud zijn werk bereiken. Het publiek gaat gaat met plezier de stad in. Bovendien kan 'noodverkeer', zoals ambulance, arts en politie gemakkelijk doorstromen."

Figaroa neemt het compliment van ARMA met tevredenheid in ontvangst. "De stoplichten zullen waarschijnlijk niet meer in werking worden gesteld. We moeten er alleen nog voor zorgen dat we dat officieel met voldoende cijfers kunnen beargumenteren."

SEPTEMBER TA LUNA DI PIZZA NA PIZZA HUT !

2 MEDIUM PAN PIZZA

Di Kualké Sabor !!!

Pizza Hut®

35,00

Manera Bo ta gusté!

2 PIZZA PA UN BON PREIS, inkluyendo : Super Supreme, Antillian, Vegetarian, Curacao Special.

Seaview bar-restaurant

Waterfortbogen 18 - 19
Tel.: 616688

"IT PAYS TO AGE"

September Special

Als U jarig bent in de maand september, krijgt U de leeftijd die U bereikt heeft, in procenten korting

d.w.z. als U 35 jaar wordt, krijgt U 35% korting op U maaltijd

Hoe ouder U wordt hoe meer korting U krijgt!!!

Alleen geldig in de maand **september**
Vergeet niet Uw identiteitsbewijs mee te nemen

VERDIEPINGSHUIS
TE HUUR of TE KOOP
onderverdieping: 1 slaapkamer, 1 badkamer, woonkamer, tv kamer
bovenverdieping: 2 slaapkamers + 2 badkamers.
Voor en achterporch + washok.
Huis 202 m² eigendomster. 555 m²
SUN VALLEY
Kavel w22
Prijs voor huur Fl. 2500,-
Vraagprijs Fl. 335000,-
Voor meer informatie
tel. 373772 werk.

CERAMICA TROPICAL
LET OP
UITVERKOOP
vloer- en wandtegels
Prijzen v.a, Fl. 25, p.m²
Zolang voorraad strekt
Suffisantweg 12
Tel:. 688387
CASA RAFEL

PIACERE MODA

UITVERKOOP
20% - 30% - 50%
Profiteer.
Lindbergweg z/n Tel. 656833

PET LOVERS N.V.
S.B.N. Doormanweg 22
Curaçao N.A.

TE KOOP:
Great Dane puppies
Blue Merle
Dalmatiër pup

Ayudo Social Corsow — Maria Hendrikse Projekt

Ayudo Social Corsow
heeft elke maand een boekenmarkt.

Opbrengst voor het kind

TE HUUR

KANTOORRUIMTE

te van Engelen

Tel. 378879
(Hans Allaart)

Maak gebruik van **"OUTOPOMP"** en U kunt een auto winnen!

CUROIL

Curoil Automated Fueling Sytem heeft een nieuwe naam die net zo gemakkelijk is om uit te spreken als om te gebruiken: "OUTOPOMP". Gebruik "OUTOPOMP" en u heeft de kans om een splinternieuwe Hyundai te winnen.

"OUTOPOMP"IS GEMAKKELIJK TE GEBRUIKEN!

1) Voer uw bankpasje in het systeem
2) Druk het nummer van de pomp waar uw auto staat
3) Vul uw tank.
4) Herhaal de eerste handeling voor een bonnetje

Vier 10 jaar Curoil en gebruik uw ATM kaart van ABN AMRO, CITCO Quick Cash, Express Card en Kompa Leon van MCB en SuperCard van Banco di Caribe.
De trekking vindt plaats op 1 december, 1995.

"Outopòmp" nog een innovatie!

"OUTOPOMP" is in gebruik bij de volgende stations:

BARBER • CAS CHIQUITU • CAS CORA • COLON • GASORA • HASETH PARERA • ISA SALES SALIÑA • MARGRIETLAAN • MUIZENBERG • PABLO FREDERIK • SCHEIDELAAR • STA. HELENA • STA. ROSA

Het
Avila Beach Hotel
zoekt
een enthousiaste en ervaren

BARTENDER

voor ons

BLUES RESTAURANT

Kandidaten worden verzocht om een sollicitatie formulier in te vullen en a.u.b. een pasfoto meenemen.

AVILA BEACH HOTEL
Penstraat 130
Tel. 614377

GOUD 14KT / 18KT

De goudprijs op de markt is aan het dalen, en natuurlijk ook bij

Creative Gold Market

	Prijs detailhandel	Prijs groothandel
Goud 14 kt	$ 14,05 per gram	$ 10,54 per gram
Goud 18 kt	$ 17,40 per gram	$ 13,05 per gram
Citizen horloges	$ 49,00	$ 38,00

Wij kopen ook oud goud
14 kt $ 4,80 per gram
18 kt $ 6,40 per gram
Kom bij ons te Saliña Galleries, waar wij een grote en mooie sortering gouden sieraden hebben.
Wij repareren ook sieraden.
Vraag naar on "Lay-awayplan" Tel. 652477 / 78

VERKEERSOMLEGGING WEG NAAR WESTPUNT

KODELA maakt hierbij bekend dat in verband met graafwerkzaamheden voor het leggen van 30KV kabelverbinding vanaf onderstation Zegu naar Blauw en in overleg met de verkeersafdeling vande Politie, **het gedeelte van de WEG NAAR WESTPUNT, ten noorden van de ingang van Julianadorp op WOENSDAG 20 SEPTEMBER 1995 van 08.00 UUR TOT 18.00 UUR, AFGESLOTEN ZAL ZIJN VOOR HET VERKEER.** Het verkeer zal via een provisorische weg op de berm worden omgeleid. De wijzigingen zullen middels verkeersborden worden aangeduid. KODELA verzoekt de automobilisten om rekening te houden met de gewijzigde verkeerssituatie en biedt bij voorbaat haar veronderschuldiging aan voor eventuele ongerief.

KODELA

Explosie in Libanees kamp vluchtelingen

BEIROET - Bij een explosie in het Palestijnse vluchtelingenkamp Chatila in de Libanese hoofdstad Beiroet zijn minstens zeven gewonden gevallen.

De ontploffing in de nacht van vrijdag op zaterdag vond plaats in een munitiedepot van het Front voor de bevrijding van Palestina (FPLP) van George Habash. De FPLP is tegen het vredesakkoord tussen Israel en de PLO. De verklaringen van inwoners van het Chatilakamp waar in 1982 een bloedbad plaatsvond, werden zaterdag weersproken door een woordvoerder van het Front voor de bevrijding van Palestina. Volgens hem betrof het een ontploffing van een gasfles in een woonhuis.

BEKENDMAKING

In verband met werkzaamheden en het reinigen van het WATERDISTRIBUTIENE ter optimalisering van de waterdistributie en zodanig een betere service te kunnen verlenen, zullen de onderstaande gebieden **GEEN WATER OF LAGE DRUK** ondervinden. Gedurende en na deze werkzaamheden kan men last hebben van **BRUIN WATER** dat van tijdelijke aard zal zijn. Wij zullen onze uiterste best doen om de werkzaamheden gedurende de gestelde tijd uit te voeren. De mogelijkheid bestaat dat deze werkzaamheden uitlopen door onvoorziene problemen vanwege het verouderde net dat wij hebben. **De volgende gebieden zullen GEEN WATER hebben of zullen problemen ondervinden met LAGE DRUK:**

OP WOENSDAG 20 SEPTEMBER 1995 VAN 08.00 UUR TOT 12.00 UUR
BANKWERKERSWEG - GOUDSMIDSWEG - SALIÑA ABOU-PARMANTIERSWEG - FOKKERWEG - KAMINDA ELÈKTRISHÈN - DIVIDIVIWEG - DOMINGUITOWEG - SALIÑA HARBOUR VIEW - AMANDELWEG - MAMAYAWEG - CARAWARAWEG - BOTTELIER - SORSAKA - CARACASBAAIWEG - ROI SANTU - JAN THIEL - JAN SOFATWEG - WEG NAAR MONTAÑA(hoofdweg) - CAS GRANDI en SCHERPENHEUVEL

OP DONDERDAG 21 SEPTEMBER 1995 VAN 09.00 UUR TOT 14.00 UUR RIO CANARIO - WEIS - GOSIEWEG - GROOT KWARTIER - COMMANCHESTRAAT - SNIPWEG - CHUCHUBIWEG - REIGERWEG - CHONCHOROGAIWEG - CAS CORAWEG en SEMIKOK

KODELA zal alles in het werk stellen om het ongerief tot een minimum te beperken en biedt bij voorbaat haar verontschuldiging aan.

KODELA

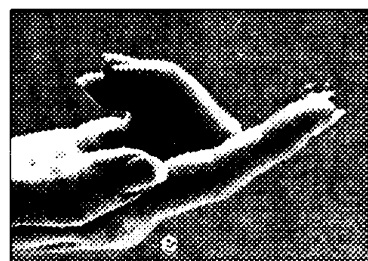
VS zien af van gebruik Stealth in Bosnië

ROME - De Amerikaanse minister van Defensie William Perry heeft zaterdag gezegd dat het plan om Stealth-bommenwerpers in Italië te stationeren, die doelen van de Bosnische Serviërs in Bosnië moesten bestoken, is ingetrokken.

Perry maakte dit bekend tijdens zijn vlucht van Washington naar Rome. De minister bezoekt komende week Europa. De NAVO en de VN hebben besloten de komende 72 uur geen bombardementen uit te voeren zodat de Bosnische Serviërs de gelegenheid krijgen een deel van hun zware wapens rond Sarajevo terug te trekken. Het verzoek voor de stationering van de Stealth-bommenwerpers was tot nu toe door de Italiaanse regering opgehouden.

CIBA Vision

produkten

AO-SEPT, SOFTWEAR, TITMUS, LENSAN, SOLOCARE, QUICK CARE

Nu te koop bij:

- **R & S Convenience store** Saliña Galleries en **Necessities** Cas Coraweg (open tot 9:00pm)
- **Tecan Shop** in:Van der Valk Hotel
- **Eddine in:** Princess Beach Hotel, Holiday Beach Hotel, Caribbean Hotel, Sonesta Hotel en Airport
- **Botika's:** Banda Ariba, Cerrito, Curasol, De Savaan, Dominguito, Gosie, Groot Piscadera, Janwe, Mampurito, Montaña Abou, Otrobanda, Popular, Santa Maria, Santa Rosa, Siberie en Vredenberg

En natuurlijk ook bij:
Polarisweg 9A. Tel.: 653961 Official distributor for the Dutch Caribbean

BEKENDMAKING

In verband met werkzaamheden aan het WATERDISTRIBUTIENET voor het maken van aansluitingen t.b.v. het projekt SCHARLOO - KINTJAN, zullen de onderstaande gebieden **GEEN WATER OF LAGE DRUK** ondervinden. Gedurende en na deze werkzaamheden kan men last hebben van **BRUIN WATER** dat van tijdelijke aard zal zijn. Wij zullen onze uiterste best doen om de werkzaamheden gedurende de gestelde tijd uit te voeren. De mogelijkheid bestaat dat deze werkzaamheden uitiopen door onvoorziene problemen vanwege het verouderde net dat wij hebben. De volgende gebieden zullen **GEEN WATER** hebben of zullen problemen ondervinden met **LAGE DRUK:**

OP WOENSDAG 20 SEPTEMBER 1995 VAN 08.00 UUR TOT 12.00 UUR
PARERAWIJK - JUANA MATHEOWEG EN OMGEVING

KODELA zal alles in het werk stellen om het ongerief tot een minimum te beperken en biedt bij voorbaat haar verontschuldiging aan.

KODELA

AGENDA

...:	110
...dweer:	110
...centrale:	8845
...ttaal:	114
...rdentehuis:	8350
... nv:	115
.../Landeradio:	7600
...rmatie:	119
...ring:	120
...name telegram:	121
...lijn (...-di. 19.00-20.00 uur):	7055

* * * * * * * * *

...ENBARE BIBLIOTHEEK
...ingstijden voor het publiek:
...endijk:
...van 14.00-18.00 uur; di. t/m do. van ...-12.00/14.00-18.00 uur; vrl. van 08.00-.../14.00-17.30 uur.
...:
...van 14.00-18.00 uur en vrl. van 14.00-... uur.

* * * * * * * * *

...KANTOOR
...ningstijden)
...verkoop:
...endijk (tel.: 8508): ma. t/m do. van .../12.00.13.30-17.00 uur; vrl. van 07.30-.../13.30-16.00.
...on (tel.: 6214): ma. t/m vrl. van ...-12.00/13.00-16.00 uur.
...loket:
..., Postpaarbank, Sigu-cheque ...o Betaalkaart)
...endijk en Rincon: ma. t/m vrl. van ...-12.00/13.00-16.00 uur.

* * * * * * * * *

...VICE CLUBS
...: informatie H. van Bommel (tel. ...).
...ry: wo. 12.30 uur - Restaurant Jardin ...cal (Shopping Center La Terraza).

* * * * * * * * *

...GECLUB UPS & DOWNS
...lichtingen kan men terecht bij wed-...ter F. de Wit (tel. 5366).

* * * * * * * * *

...CHTHUIS LVV
...)
...van ma. t/m vrl. van 06.00-14.36 uur. ...pend met planning van te voren ... slachtdieren bij keurmeester ...n.

* * * * * * * * *

...ARTS
... Lagoen 24-A, Antriol, naast Dierena-...
...uren ma., wo. en vrl. van 13.30-... uur en volgens afspraak.
...noodgevallen gelieve tel. 4255 te ... (A. Binksma, J.R. Jansen, R.J.M. ... en A.W. Joma).

...TING DIERENASIEL ...AIRE
...Animal Shelter Foundation ...weg 29. Tel. 4989)
...ingstijden ma. t/m za. van 08.00-12.00/...-17.00 uur.

* * * * * * * * *

...APOSTOLISCHE KERK
... kerkdienst: za. om 16.00 uur ...

* * * * * * * * *

...CHTEN/BEZORGING:
... Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, ... 8204 (na 18.00 uur: 8342).

TV-11
(Kanaal 11)

MAANDAG: 16.00 Super Atardi ...; 18.00 ...; 19.00 Magazin; 19.30 Infor-...dor 11; 20.00 Gourfo Asi; 21.00 ...c; 22.00 Sine den bo Kas; ...30 Journal; 24.00 Sluiting.

Project van 3,7 miljoen

Renovatie Toeristenweg naar verwachting in december klaar

KRALENDIJK — Hoewel enkele dagen achter op het vastgestelde schema, vorderen de werkzaamheden aan de 17kilometer lange Kaya Gobernador Nicolaas Debrot gestaag. Deze weg die loopt van Hato tot Rincon is beter bekend onder de naam 'Toeristenweg'. Ofschoon de tweede fase van de renovatie al aangekondigd werd op 7 mei 1992, was het de inzet van de minister van Ontwikkelingssamenwerking Edith Strauss-Marsera dat de Europees Economische Gemeenschap (EG) in oktober 1994 eindelijk groen licht gaf. De realisering van het project kost ruim 3,7 miljoen gulden.

Eén van de bedrijven die een groot deel van de werkzaamheden aan de Toeristenweg uitvoert is de Bonairiaanse Wegenbouw Maatschappij (BWM), al sedert 1963 op Bonaire gevestigd en daarmee het oudste wegenbouwbedrijf dat Bonaire kent. Aan het eind van de jaren tachtig weer duidelijk betrokken bij ontwikkeling van Bonaire, toen het bedrijf meewerkte aan de eerste fase van de zeepromenade. BWM renoveerde toen het Wilhelminaplein dat gebruikt wordt als de 'Poort van Bonaire' voor de afmerende toeristenschepen.

Op 16 februari van dit jaar stak de Bonairiaanse Wegenbouw Maatschappij (BWM) de 'eerste spade' in de grond voor het in joint venture met de Antillen uitgevoerd EG-project voor de renovatie van de in de zestiger jaren door het Koninklijk Huis geschonken Toeristenweg. De laatste jaren is de met gaten en kuilen opgesierde weg echter bepaald niet meer 'koninklijk', mede door het drukke verkeer van [illegible] een integrerend deel van de toeristische ontwikkeling van Bonaire. Dat werd vooral duidelijk, toen het eerste gedeelte van de weg aan zee geruild werd ten gunste van het Sabadeco-project, dat de huizen tot aan de waterrand van het fraaie gebied wilde bouwen.

Geschrokken van deze ontwikkeling, besloot de Europese Gemeenschap op aandringen van PDB-minister Strauss in het kader van het Tourism Development Plan (TDP) financieel over de brug te komen. Niet alleen voor de verbetering van de weg zelf, maar vooral ook om een groot aantal faciliteiten voor de toerist en de lokale bewoner aan te brengen.

"Die nieuwe asfaltkap op de reeds eerder gelegde weg is daar maar een onderdeel van", zegt ing. Hans Bonarius bedrijfsleider van de BWM. "Wij voeren ook veel bouwkundige restauraties uit, zoals dat van het befaamde en historische eerste douanehuisje, halverwege de Toeristenweg. Maar ook de verfraaiing van het landschap, het planten van bomen voor de schaduwrijke plekjes, het aanleggen van parkeerplaatsen en zitjes voor toeristen is er een onderdeel van. Een goed voorbeeld is ook het parkeerplaatsje met uitzicht op het Gotomeer."

Door Bonarius en zijn team is dit omgetoverd in een rustieke omgeving, met overschaduwende bomen langs een opvallende, met sierstenen opgebouwde slangenmuur en tenslotte een hoge stenen trap voor een wijds en panoramisch uitzicht over het fraaie en meest gefotografeerde Gotomeer.

Wat minder opwindend, maar toch van groot belang is het 'straatmeubilair' en de verkeersborden die de BWM plaatst. De originele verkeersborden zijn in Nederland vervaardigd en zullen de noodzakelijke bewijzering [illegible].

Ook Bob Postmas aan een opknapbeurtje toe. Ook dat is haast niet meer terug te kennen, zegt Hans Bonarius. De windmolen is al gerestaureerd, er komt een parkeerplaats met zitjes voor de toeristen en een groot aantal fruitbomen markeren de voorloper van het nationale park Slagbaai/Washington.

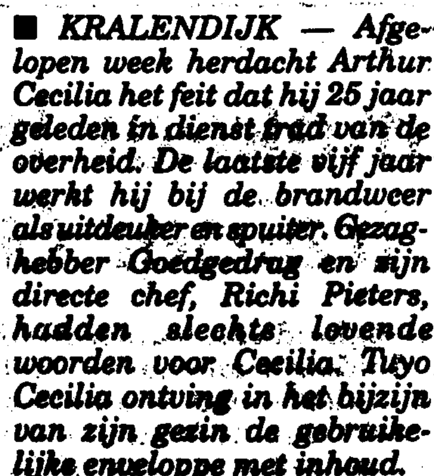
Er wacht Bonarius nog een belangrijke opgave. Dat is de asfaltering van het weggedeelte dat van Bopec via het Gotomeer naar Rincon loopt. Een laag gelegen weggedeelte dat door de overvloedige regenval is gedegradeerd tot vermoedelijk het slechtste deel van de Toeristenweg. De Bonairiaanse Wegenbouw Maatschappij is al begonnen aan de voorbereidende werkzaamheden, het verwijderen van de slechte stukken die eerst opgelapt moeten worden voordat de nieuwe kap er overheen gaat.

"Ik denk dat wij half december de zaak geklaard hebben", zegt BWM bedrijfsleider Hans Bonarius, die met de Antillen wel op een *fifty fifty* basis het project uitvoert, maar geheel verantwoordelijk is voor de onder hem vallende werkzaamheden. Overigens houdt Hans Bonarius het oog alweer gericht op de toekomst. Hij denkt daarbij onder andere aan de derde fase van het project Zeepromenade dat van restaurant Lisboa langs de kust loopt tot het Harbour Village resort.

Ook het rioleringsplan heeft de interesse van de BWM, een volle Bonaireaanse dochter van de Verenigde Bedrijven Janssen en De Jongh B.V. Bouwconcern in Nederland. Ook de Curaçaose Wegenbouw Maatschappij (CWM) is een dochtermaatschappij, evenals de Windward Roads op Sint Maarten. "De bedrijven hebben wel connecties met elkaar", zegt Bonarius, "maar werken verder volledig zelfstandig".

Sedert vorig jaar staan de kantoren en werkplaatsen van de Bonairiaanse Wegenbouw Maatschappij aan de Kaya Industria, waar het bedrijf nog voldoende ruimte heeft voor de noodzakelijke uitbreiding.

Arthur Cecilia 25 jaar bij overheid

■ *KRALENDIJK — Afgelopen week herdacht Arthur Cecilia het feit dat hij 25 jaar geleden in dienst trad van de overheid. De laatste vijf jaar werkt hij bij de brandweer als uitdeuker en spuiter. Gezaghebber Goedgedrag en zijn directe chef, Richi Pieters, hadden slechts lovende woorden voor Cecilia. Tuyo Cecilia ontving in het bijzijn van zijn gezin de gebruikelijke enveloppe met inhoud.*

Vliegende loader

KRALENDIJK — Deze week zal de Jumbo loader (capaciteit bijna 3 kubieke meter) van de Bonaireaanse Wegenbouw Maatschappij (BWM) ingezet worden voor opruimingswerkzaamheden op Sint Maarten.

Daarvoor zal de loader met de *Don Andres* verscheept worden naar Curaçao. Vandaar wordt de 11 ton wegende gigant met een Amerikaanse transportvliegtuig naar het Bovenwindse eiland gevlogen. Een 'zwaar' transport dat in het vliegverkeer tussen de eilanden vooralsnog uniek is.

Als het karwei op de Bovenwinden is geklaard, komt de loader weer naar Bonaire. Maar wel perboot, verzekert BWM-bedrijfsleider Hans Bonarius.

Gedeputeerde Robbie Beukenboom:

"Elke burger verantwoordelijk voor schoonhouden eiland"

KRALENDIJK — Het Bestuurscollege heeft de actie van 'Tene Bonaire Limpi' op ... 17 september geheel ondersteund. Daarmee wilde het Bestuurscollege het belang onderstrepen om onze voornaamste bron van inkomen — ons milieu en het natuurschoon — te beschermen tegen vervuiling. Dat zei gedeputeerde Robbie Beukenboom onder wie Milieubeheer valt.

Beukenboom sprak er voorts zijn voldoening over uit, dat niet alleen de overheid en de stichting 'Tene Bonaire Limpi' een bijdrage hadden geleverd, maar de gehele bevolking de handen uit de mouwen had gestoken. Gedeputeerde Beukenboom wees er op, dat een schoon Bonaire niet slechts voor de toeristen was. De voordelen zijn ook voelbaar voor de bevolking. Beukenboom toonde zich vooral tevreden dat aan het eind van het weekeinde was gebleken dat steeds meer mensen in de gemeenschap hun verantwoordelijkheid voor een schoon eiland willen aanvaarden.

In het verleden was de Bonaireaanse bevolking bekend als een [illegible] Beukenboom. [illegible] de mondi storten.

De oude ideeën moeten weer in waarde hersteld worden, zei Beukenboom. Hij is er van overtuigd, dat daarmee vroeg begonnen moet worden, waarbij het gezin een goed voorbeeld kan zijn. "Als wij als volwassenen en opvoeders de jongeren bewust maken om geen afval op straat te gooien, dan leveren wij een zeer waardevolle bijdrage aan ons milieu", aldus de gedeputeerde van Milieubeheer.

Bonaire schoonhouden noemde Beukenboom een taak van de gehele gemeenschap. Een gemeenschap die zich kritischer moet opstellen en personen op de vingers moet tikken die illegaal hun vuil storten. "Samen met de maatregelen die het Bestuurscollege denkt te nemen kan dat een garantie zijn voor een nieuw tijdperk op Bonaire. Een schoon eiland tot welzijn van elke bewoner en bezoeker", aldus gedeputeerde Robbie Beukenboom.

Berichten/bezorging: ... Ma Carolina Blvd. J. Abraham 15 tel: 8204 (na 18.00 uur: 8342)

* * * *

De Duitse concerns Klockner-Werke AG en Hoechst gaan de produktie en de verkoop ... [illegible] de bouw.

De Geus TCB-directeur marketing

KRALENDIJK — Met ingang van 1 september is Lily-Anne Stewart-De Geus benoemd als director Marketing en Research van de Tourism Corporation Bonaire (TCB). De Geus zal in haar nieuwe baan verantwoordelijk zijn voor het samenstellen van de marketing programma's en het realiseren van de lange termijn doelstellingen. Tevens is De Geus benoemd tot plaatsvervangend directeur TCB.

Lily-Ann Stewart-De Geus is sedert februari 1992 aan de TCB verbonden. Het afgelopen jaar behaalde zij haar mastergrade in toerisme, ontwikkeling en planning aan de Universiteit van Surrey (Engeland). Lily-Anne de Geus werkte eerder bij het Cultureel centrum Bonaire (CCB) waar zij de leiding had van de dansschool.

Daarvoor was zij opgeleid aan de Universiteit van New York, waar zij een master behaalde in Cultuurwetenschappen. Voor De Geus overstapte naar de TCB was zij werkzaam bij de afdeling Cultuur en Opvoeding.

GK Stars-Brewers wel gespeeld

Regen grote spelbreker bij baseball

WILLEMSTAD — Door de slechts gesteldheid van de speelterreinen na de hevige regen bui op zaterdagavond, vond in de AA-klasse baseballcompetitie slechts een wedstrijd normaal doorgang. De zaterdagavond-wedstrijd tussen Royal Scorpions en Mahuma Tigers werd in de vijfde inning gestaakt.

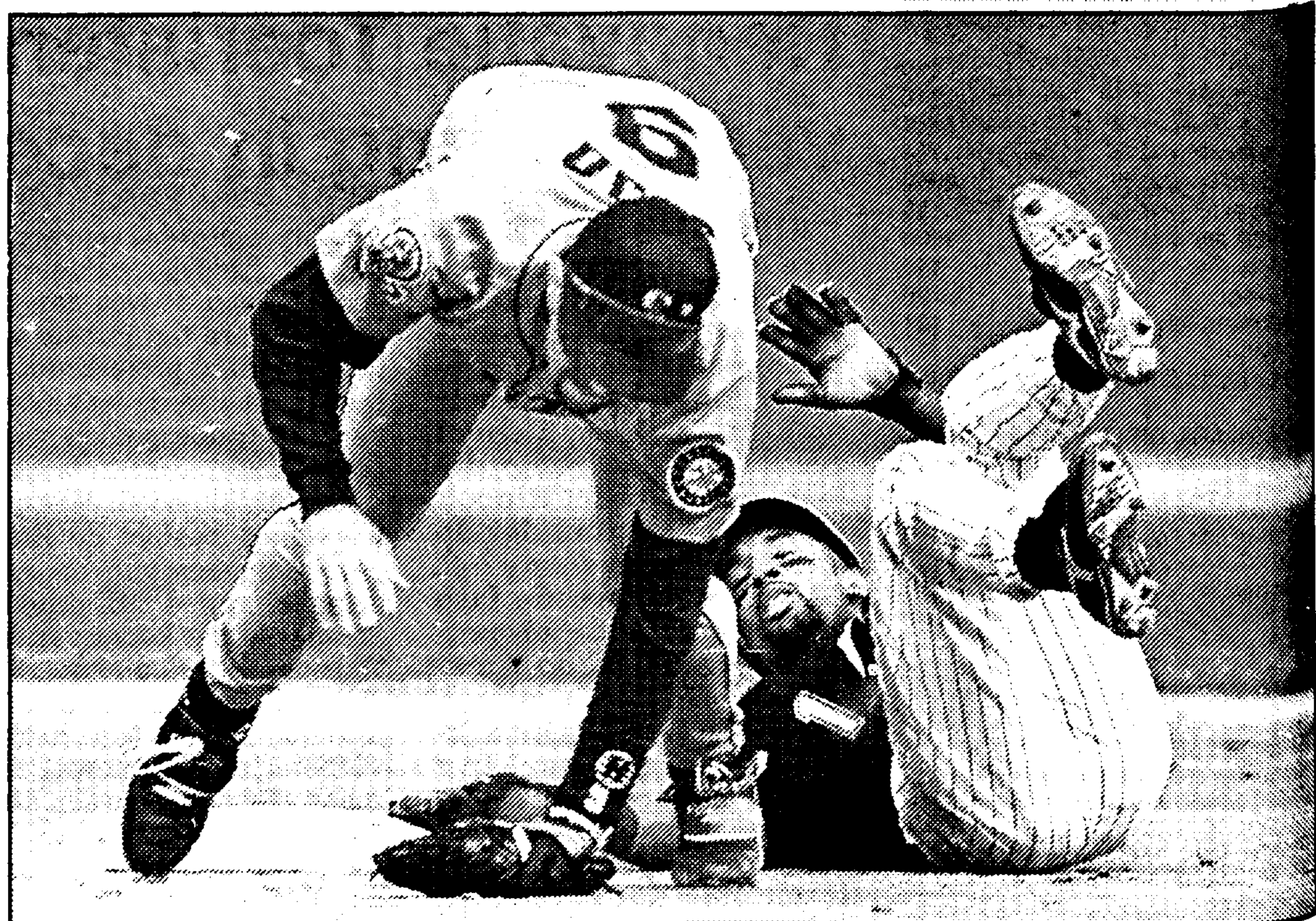
Scorpions stond op dat moment met 6-2 voor en het resultaat was geldig omdat Mahuma net aan slag was geweest in de vijfde inning. Mahuma nam aanvankelijk de leiding met een punt in de eerste inning maar Scorpions gaf de strijd een drastische wending in de derde inning met een rally van vier punten. In de vierde inning volgden nog een punt van Mahuma en twee van Scorpions. De eindcijfers waren als volgt: 6-6-2 en 2-3-1. Pitcher Farley Merien eindigde als winnaar en Roderick Sambo als verliezer. Renny Hernandez sloeg 2 honkslagen in 3 beurten voor Scorpions. Mark Valies droeg ook het zijne bij met een homerun. Beste aan slag bij Mahuma was Edward Pieternella met 2-1.

De enige wedstrijd die zijn geheel werd gespeeld was die tussen Groot Kwartier Stars en Amstel Brewers zaterdagmiddag op het terrein van de Sta. Maria Pirates te Heintje Kool. GK Stars triomfeerde met 10-3. Brewers wist nog net een k.o.- nederlaag te voorkomen toen het in de tweede helft van de zevende inning zijn eerste tegenpunt maakte. GK Stars stond op dat moment namelijk reeds met 10-0 voor en stond op het punt via k.o. (en shut-out) te winnen. De Brewers staken daar echter nog net een stokje voor maar konden aan het eindresultaat zelf niets meer doen. Daarvoor was de voorsprong van de Groot Kwartier-ploeg te groot. GK Stars scoorde eenmaal in de vierde, vijfmaal in de vijfde en viermaal in de zesde inning terwijl Brewers in de zevende en de negende inning scoorde.

Winnende werper Orsendo Clemencia had een probleemloze wedstrijd. Voor de Brewers wierpen Richard Isenia (verliezer) en Hainrich Martina. De eindcijfers waren als volgt: 10-15-3 en 3-9-4. Edward Cannister leidde het Groot Kwartier offensief met 3 honkslagen in 4 beurten, waaronder een homerun. Egbert Polonius liet eveneens een homerun noteren voor Groot Kwartier. Thurhand Isenia was met 1-1 de beste aan slag bij de Brewers.

De competitie wordt vanavond voortgezet met de ontmoeting tussen Lagun Stars en Sta. Maria Pirates. Voor de Pirates, die meedingen naar kwalificatie voor de play-offs, is winnen vanavond een 'must'. Een misstap tegen een van de laagst geplaatste teams, zal de mogelijkheden van de Sta. Maria-ploeg om nog bij de top vier te eindigen aanzienlijk kleiner maken.

Mariners laten kans voorbijgaan

■ *CHICAGO - De Seattle Mariners die in een spannende race gewikkeld zijn met de New York Yankees en de Texas Rangers om een 'wildcard' in de American League, verloren gisteren met 2-1 van de Chicago White Sox. De Yankees die één punt achterstaan verloren eveneens terwijl de Rangers wel winst boekten. Op de foto: Lance Johnson van de White Sox is uit op het tweede honk op een aangooi van de catcher naar shortstop Luis Sojo.*

AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(Bonamweg 49, Brievengat)
(Tel. 376620/376626)
zwembad:
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): ma. t/m vri. van 10.00-14.00 uur; wo. gesloten; za. en zo. van 14.00-17.00 uur.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vri. van 20.00-22.30 uur; za. van 14.00-17.00 uur en zo. van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARIO JANWÉ
dammen:
do. van 15.00-18.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 8-18 jaar.
Schaakvereniging Janwé:
za. van 09.00-12.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 7-23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGÍA
(Tel. 612573)
lessen:
do. van 19.30-23.00 uur - **Sentro di Bario Janwé**.
zaterdag van 09.00-12.00 uur - **IPK-gebouw** (naast Martinus mavo, Plasa Brion).

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
ma. om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

CURAÇAO BULLETS SKATERS
(Schaatsclub Curaçao).
elke do. van 17.00-20.00 uur training *in line skates* en *skeelers op de Koredó* (beginnende aan de kant van ITC). Voor meer informatie **tel.: 377289** (vragen naar Kees).

PAROCHIEHUIS STA. FAMIA
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur **damlessen** o.l.v. S. Riedel.

KURÁ DI SHON FIL
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur **voetballen** o.l.v. S. 'Papi' de Windt.

MAANDAG

SOFTBAL
(Sedreko)
19.30 uur Gevangenis/Kultura vs Sociale Zaken/Imigrashon;
21.00 uur Landsradio vs Financiën/BNA - Suvek Softballpark

VOLLEYBAL
(Federashon di Volibòl Kòrsou)
A-klasse
19.30 uur (heren) Cobra vs Zjuntan;
19.30 uur (heren) Birds Olympia vs White Sharks;
hoogklasse
20.30 uur (heren) Wishi Tigers vs Stakamahachi;
20.30 uur (heren) Watakeli vs Warwarú - sportzaal Sentro Deportivo Kòrsou.
BASEBALL
(Federashon di Beisbòl di Kòrsou)
AA-klasse
19.30 uur Lagun Stars vs Sta. Maria Pirates - stadion Sentro Deportivo Kòrsou.

* * * * * * * * * * * * * * * * *

6-0 Tegen SUBT

Grote ommekeer bij Undeba na komst trainer Girigorie

WILLEMSTAD — De aanwezigheid van trainer Nooi Girigorie bij Undeba is al duidelijk merkbaar. Met technisch en taktisch goed onderbouwd voetbal en een overrompelende daadkracht won de formatie van Bandabao met een vernietigende 6-0 score van SUBT en steeg enkele plaatsen op de ranglijst naar een gedeelde derde plaats met Sithoc. Shurmel Lodowika is wel de personificatie van de ommekeer bij Undeba. Na in vier wedstrijden niet tot scoren te zijn gekomen, nam hij gisteren niet minder dan vier treffers voor zijn rekening.

Undeba was helemaal niet voornemens om SUBT, dat gisteren zijn zeventigjarig bestaan vierde, te ontzien. SUBT's tekortkomingen werden zonder mededogen afgestraft. Met name het falen van SUBT op het middenveld waar de spelers wel aandacht besteden aan het offensief maar zich niet snel genoeg hergroepeerden bij balverlies. Undeba kon zich daardoor met relatief gemak een weg banen door het middenveld en zette de SUBT-verdedigers onder zware druk. Opvallend was bij Undeba de hoge mate van precisie in het afgeven van de bal zowel over via de vleugels combinerend als met throughpasses door het centrum.

Shurmel Lodowika, die in de voorgaande wedstrijden niet erg goed op dreef was geweest, ontpopte zich als de absolute matchwinnaar met vier treffers op een rij waarmee hij voor de eerste hattrick (drie doelpunten achter elkaar) zorgde. Van de zes doelpunten waren alleen het eerste en het laatste doelpunt niet het werk van Shurmel Lodowika. Het eerste doelpunt werd in de 17de minuut door Robby Vapor met het hoofd gescoord. Lodowika kon daarna naar hartelust zijn talenten als goalgetter ten toon spreiden. Hij scoorde achtereenvolgens in de 24ste minuut op een pass van Noni Rosina vanaf links, in de 27ste minuut nadat een schot van Vapor was weggestompt, in de 61ste minuut op een schitterende inzet op juiste hoogte van Lucien Maria waardoor Lodowika alleen zijn been hoefde uit te steken om juiste richting aan de bal te geven en in de 70ste minuut na een onafdoende weggewerkt schot van Bronco Rosina. Noni Rosina bepaalde tenslotte in de 74ste minuut de eindstand op 6-0.

Undeba tekende aldus voor een van de grootste overwinningen in de competitie. Eerder walste ook Jong Colombia met 6-0 over Centro Hubenil heen. Nog belangrijker is dat Undeba zich met dit resultaat gevoegd heeft bij de topgroep. Jong Colombia dat gisteren eveneens drie punten verdiende aan de wedstrijd tegen Victory Boys, heeft de leiding met 10 punten en wordt gevolgd door Centro Dominguito, Sithoc en nu ook Undeba met 8 punten.

In de tweede divisie wedstrijd die gistermiddag vooraf ging aan het duel tussen Undeba en SUBT, won Vesta met 1-0 van Estudiantes.

Volleybal

Eerste nederlaag SUBT

WILLEMSTAD — Xaverianen Vets diende SUBT gisteren zijn eerste nederlaag van de competitie toe en forceerde een gedeelde eerste plaats in poule B van de heren A-klasse volleybalcompetitie. In de dames A-klasse zorgde ook White Sharks voor een kleine verrassing door Butterfly te verslaan.

SUBT, dat in zeven wedstrijden nog geen verlies had gekend, moest gisteren zijn meerdere erkennen in Xaverianen Vets. De strijd werd in twee sets beslecht: 15- 10 en 16-14. Piet Everts en Rodney Concepcion hadden een belangrijk aandeel in het succes van Xaverianen Vets. Beide teams hebben nu 14 punten uit 8 partijen en hebben een ruime voorsprong op de rest van de ploegen in poule B.

In de dames A-klasse was ook de overwinning van White Sharks min of meer verrassend te noemen. Tegenstander van de Sharks was lijstaanvoerder Butterfly. White Sharks won met 15-8, 15-13.

In de dames hoofdklasse behaalde Sta. Rosa Stars zijn zesde overwinning ten koste van Watakeli. De Sta. Rosaploeg won moeiteloos met 15-9 en 15-3.

De competitie wordt vanavond voortgezet met de volgende wedstrijden: Cobra-Zjuntan (heren A); Birds Olympia-White Sharks (heren A); Wishi Tigers-Stakamahachi (heren hoofdklasse); Watakeli-Warwaru (heren hoofdklasse). De wedstrijden beginnen om half acht.

MAJOR LEAGUE

NEW YORK - De uitslagen van de gisteren in de Amerikaanse Major League gespeelde wedstrijden luiden:

AMERICAN LEAGUE:

Boston Red Sox-Cleveland Indians 9-6, Texas Rangers-Detroit Tigers 5-0, Chicago White Sox-Seattle Mariners 2-1, Baltimore Orioles-New York Yankees 2-0, Kansas City Royals-California Angels 10-8, Oakland Athletics-Minnesota Twins 4-1.

NATIONAL LEAGUE:

Atlanta Braves-Cincinnati Reds 4-1, New York Mets-Philadelphia Phillies 8-2, Florida Marlins-Colorado Rockies 17-0, Pittsburgh Pirates-San Francisco Giants 5-4, Los Angeles Dodgers-St. Louis Cardinals 8-0, Houston Astros-Montreal Expos 5-3, San Diego Padres-Chicago Cubs 11-3.

Stand

AMERICAN LEAGUE

Divisie Oost:

	G	V	Pos
Boston	79	52	--
New York	68	64	11½
Baltimore	61	71	18½
Detroit	56	75	23
Toronto	54	78	25½

Divisie Centraal:

	G	V	Pos
Cleveland	91	41	--
Kansas City	67	63	23
Milwaukee	62	69	28½
Chicago	60	70	30
Minnesota	48	81	41½

Divisie West:

	G	V	Pos
California	72	60	--
Seattle	69	63	3
Texas	68	64	4
Oakland	64	68	8

NATIONAL LEAGUE

Divisie Oost:

	G	V	Pos
Atlanta	83	48	--
Philadelphia	65	67	18½
Montreal	61	70	22
New York	61	70	22½
Florida	59	71	23½

Divisie Centraal:

	G	V	Pos
Cincinnati	78	52	--
Houston	68	63	10½
Chicago	64	66	14½
St Louis	57	74	21½
Pittsburgh	54	77	24½

Divisie West:

	G	V	Pos
Colorado	70	60	--
Los Angeles	70	62	2
San Diego	64	67	6½
San Francisco	62	69	8½

Stand

WILD CARD
AMERICAN LEAGUE

	G	V	Pos
Seattle	69	63	--
Kansas City	67	63	1
New York	68	64	1
Texas	68	64	1½

NATIONAL LEAGUE

	G	V	Pos
Los Angeles	70	62	--½
Houston	68	63	1½½
Philadelphia	65	67	5½
Chicago	64	66	5½

Ruime zege Jong Colombia

WILLEMSTAD — Jong Colombia heeft gisteravond weliswaar met ruime 4-1 score van Victory Boys gewonnen, maar heeft de wedstrijd toch niet optimaal weten te benutten als generale repetitie voor de eerste confrontatie met Western Tigers van Brits Guyana in de finale van het CONCACAF-toernooi.

De Boca Sami-ploeg speelt, zoals bekend, komende zaterdag op Curaçao tegen Western Tigers. De winnaar kwalificeert zich voor de eindronde van het CONCACAF-toernooi dat in Los Angeles zal worden gehouden.

Geen gemakkelijke opgave dus. Vandaar dat er de nodigde bezorgdheid doorklonk in het commentaar van trainer Wowo Constancia na de wedstrijd. Ondanks de overwinning, had het spel dat zijn team had vertoond niet aan zijn verwachtingen beantwoord. Er was rommelig gespeeld en de taktische varianten die zij zouden uitproberen ter voorbereiding op de internationale wedstrijd waren niet uit de verf gekomen.

FALEN

Dat toch met ruime score kon worden gewonnen, lag meer aan het falen van Victory Boys, o.a. bij het toepassen van de buitenspelval, dan aan een duidelijk grotere spelkwaliteit van Jong Colombia. Het eerste doelpunt was trouwens van Victory Boys. In de 20ste minuut opende Michael Martis de score met een kopbal. Jong Colombia maakte na vijf minuten al gelijk toen de verdediging van Victory Boys opgezette buitenspelval voor de eerste maal te laat dicht klapte. Eugene Ignacio kreeg daardoor de kans alleen door te lopen om vervolgens af te geven aan Michel Obispu die met een gecontroleerd schot de stand recht trok.

Nog voor de rust kwam de Boca Sami-ploeg op voorsprong. In de 41ste minuut gaf Ingemar Soliana keeper Waldi Graanoogst letterlijk het nakijken toen hij via de rechtervleugel een naar binnen zwenken bal met een grote boog over het hoofd van Graanoogst in de verre hoek deed belanden.

In de tweede helft scoorde Kelvin Jansen zijn derde en vierde treffer van het seizoen. Beide keren kreeg hij de bal op een presenteerblaadje aangeboden. Eerst van Michael Martina die zelfs de keeper omspeelde alvorens aan hem af te geven en daarna van Enrico Zimmerman die na een snelle rush verrassend terug speelde op Jansen die, met iedereen uit positie gespeeld, het voor het inschieten had. De doelpunten werden in de 70ste en 78ste minuut gemaakt.

Dankzij het resultaat van gisteravond is Jong Colombia de nieuwe lijstaanvoerder in de eerste divisie met 10 punten uit 5 wedstrijden. Centro Dominguito, dat woensdag tegen Jong Holland uitkomt, is nu tweede met 8 punten uit 4 wedstrijden.

In de tweede divisie wedstrijd eiste De Koning gisteren de volle winst voor zich op met een klinkende 5-0 overwinning op Hubentut Westpunt. In deze divisie komen woensdag Centro Barber en Streanan Uni tegen elkaar uit.

Jalabert blijft leider

■ *BARCELONA - De Fransman Laurent Jalabert heeft gisteren de vijftiende etappe in de Ronde van Spanje gewonnen. Jalabert die in Barcelona met ruime voorsprong finishte op zijn naaste concurrenten is de leider in het algemeen klassement.*

Regilio Tuur blijft met moeite overeind

ARNHEM — Hoe vaak zijn er geen vraagtekens gezet achter zijn kwaliteiten? Regilio Tuur zou een gemaakte bokser zijn, die mede dankzij invloedrijke 'vrienden' bij de WBO wereldkampioen is geworden en gebleven. Zaterdagavond verdedigde de 28-jarige vedette voor de derde keer op rij met succes zijn mondiale titel in het zwaarvedergewicht. Op onvergetelijke wijze. Het kostte vele druppels bloed, liters zweet en een paar tranen.

Ook zijn Colombiaanse uitdager Luis Mendoza trok het ware talent van de trotse titelhouder vooraf in twijfel. De 30-jarige Zuidamerikaan bekeek vooraf in Arnhem de lange erelijst van zijn tegenstander en schudde meewarig zijn hoofd. Hij zag op papier in 43 profpartijen maar een tegenstander van wereldklasse, Calvin Groove, van wie Tuur in maart 1992 in New York ook nog verloor.

Mendoza, met iets minder overwinningen maar met evenveel profpartijen (43) op zijn naam, was in de achtste ronde van het meeslepende gevecht nog maar een paar stoten verwijderd van de wbo-wereldtitel. Tuur wankelde. Hij boog diep, maar brak niet. Op pure wilskracht richtte hij zich op. Met tranen in zijn ogen ging hij opnieuw het gevecht aan met Mendoza, die bloed rook en al zijn verdedigende opvattingen tijdelijk vergat. De gong maakte een zeer welkom einde aan de zwartste fase uit het boksleven van 'Tuurriffic'.

Het supersnelle herstel van de kleine Newyorker was nadien adembenemend. De uitzinnige toeschouwers geloofden hun eigen ogen niet.

Bij het begin van de elfde ronde kwam de murw geslagen Colombiaan niet meer uit zijn hoek. Hij vond het welletjes, de felle aansporingen van zijn trainer en manager ten spijt.

"Een waanzinnige partij", erkende Tuur, die na afloop met zonnebril en pleisters zijn gehavende gezicht een beetje opknapte.

Oud-scheidsrechter Leo Horn overleden

DEN HAAG — Leo Horn is overleden. De in Sittard geboren Horn was een van de beroemdste voetbalscheidsrechters uit de nederlandse voetbalgeschiedenis. Hij floot onder meer op het WK van 1962 in Chili en de legendarische wedstrijd op Wembley tussen Engeland en Hongarije, door het toenmalige Hongaarse wonderteam met 6-3 gewonnen.

Horn had een grootwinkelbedrijf in stoffen en was na zijn loopbaan als scheidsrechter ook actief als columnist. Hij werd 79 jaar.

■ DEVENTER - *Ajax heeft gisteren in de uitwedstrijd tegen de Go Ahead Eagles een 4-0 overwinning behaald. Op de foto gaat de Ajacied Jari Litmanen langs de slidende Arno Hofdstede (links) terwijl rechts Dennie Hulshoff toekijkt.*

Nieuw record Ajax na winst op Eagles

DEVENTER — Ajax won ook de vierde achtereenvolgende wedstrijd in de competitie zonder dat er een tegenstander aan te pas kwam. De Amsterdammers versloegen gisteren Go Ahead Eagles met 4-0. Dat er opnieuw van spanning geen sprake was behoeft nauwelijks enige uitleg. De Amsterdamse kampioenen maakten al achttien doelpunten. Dat is een meer dan de beste serie tot nu toe, door dezelfde club twee keer neergezet, in 1966 en 1978.

Maar liefst achttien keer schoot Ajax al raak in de eredivisie. Dat is een gemiddelde van twee en een halve treffer per wedstrijd. Doelman Van der Sar heeft daarentegen nog geen doelpunt behoeven te incasseren. Ook in de Europa Cup en zelfs in het Nederlands elftal kreeg de international er niet een tegen.

De enige die Van der Sar in een officieel duel wist te passeren was een Feyenoorder. Henrik Larsson scoorde tegen Ajax in de Super Cup, als haast vanzelfsprekend daarna in de 'sudden death' nog wel gewonnen door de Amsterdammers. Opvallend is dat Ajax ook vrijwel geen kans weggeeft. Go Ahead bij voorbeeld kwam niet verder dan twee -wel aardige- schoten van Valk. Beide keren redde Van der Sar.

Go Ahead was ooit een gevreesd tegenstander in de Adelaarshorst. Zondagmiddag deed slechts de hevig krakende geluidsinstallatie denken aan vervlogen tijden. Een vuist durfde de thuisclub niet te maken. Daarom ook zei trainer Fafié toch met een 'slecht gevoel' naar huis te gaan, hoewel het verlies was ingecalculeerd.

Gewoon wachten op die eerste treffer en vervolgens kijken hoeveel er nog bijkomen

"Ik had wat meer verbetenheid verwacht. Maar na het eerste doelpunt was de wedstrijd in feite gespeeld. Daarvan houd ik een nare smaak over."

Van Gaal daarentegen had de nodige complimenten uit te delen, zo zei hij. "We waren zeer scherp en geconcentreerd. We hebben een Europese wedstrijd en de nodige andere problemen achter de rug. Ik ben er trots op dat we gewoon goed blijven doorgaan. Weer winnen, en nog met mooie doelpunten ook."

In Deventer was het gewoon wachten op die eerste treffer en vervolgens kijken hoeveel er nog bijkwamen. Aangezien Ajax voor rust vier behoorlijke kansen verprutste, hield Go Ahead tot de 57e minuut stand. Wooter, op de plaats van de afwezige Finidi, schoot in, de bal ging van been tot been en stuiterde uiteindelijk via de borst van verdediger Marbus over de doellijn.

Daarna trok de alleraardigst spelende Kanu met een serie hoogstandjes nadrukkelijk de aandacht. Eerst maakte hij uit een pass van Litmanen met een droge knal het tweede doelpunt. Vervolgens ging hij onnavolgbaar aan het jongleren en zag Marbus nog slechts kans de trucs met de hand te onderbreken. Van elf meter schoot Kanu alsnog raak. Na voorbereidend werk van Reuser zorgde Davids nog voor 4-0.

Van Hanegem krijgt gelijk

Feyenoord verliest in Utrecht

UTRECHT — Vijf minuten voor tijd bezorgde Hans Visser met een halve volley zijn ploeg FC Utrecht de eerste overwinning (1-0) van het seizoen. "Ik ben heel erg tevreden", glunderde de 'Kist' in de piepkleine en snikhete perskamer. Voor collega Willem van Hanegem kwam de eerste nederlaag van Feyenoord nauwelijks als een verrassing. De Kromme was vorige week na afloop van de klinkende overwinningen tegen Volendam (5-1) en FC Dag Liepaja (7-0) een van de weinige klagers in het Rotterdamse kamp.

"Iedereen stond me raar aan te kijken toen ik zei dat ik zeker niet opgetogen was over ons spel in die wedstrijden", bromde hij. "Nu heeft iedereen zelf kunnen zien dat we er nog lang niet zijn. Dit heb ik allemaal zien aankomen."

De vaste patronen die op de training constant terugkomen, zijn in de wedstrijden nog nauwelijks zichtbaar. De Rotterdammers spelen allemaal nog teveel hun eigen wedstrijd, vindt Van Hanegem. In de voorgaande duels bleef de kwetsbaarheid bij Feyenoord nog verborgen door het technische en taktische onvermogen van de tegenstanders. Maar FC Utrecht compenseerde het verschil in kwaliteit met een grote dosis inzet en strijdlust, zonder daarbij over de schreef te gaan. En juist mentaal liet het plichtmatige Feyenoord het volledig afweten.

In het eerste half uur wees nog niets op een sensationale uitslag. FC Utrecht begon (te) afwachtend en liep met teveel ontzag achter de Feyenoorders aan. Het onnatuurlijke respect bij de thuisploeg verdween echter snel, ook al omdat de bezoekers zich vrijwel geen raad wisten met het balbezit. Alleen Larsson, later weer gewisseld voor de ongeduldige bankzitter Vidmar, kwam twee keer in scoringspositie. Doelman Van Ede keerde in de vijfde minuut een schotje van de Zweed fraai. Op slag van rust kopte Larsson, uit een voorzet van Trustfull, rakelings naast.

Opgezweept door Kistemaker durfde FC Utrecht halverwege de eerste helft meer initiatief te nemen. Feyenoord, met de herstelde maar opnieuw tegenvallende Iwan weer voor Taument in het basisteam, leek het allemaal wel best te vinden. De Rotterdamse formatie liet zich zonder al te veel weerstand terugdringen. Libero Koeman kon zich nauwelijks met de opbouw bemoeien. Utrechtse aanvallers liepen de oud-international uit taktische overwegingen voortdurend voor zijn voeten. Daardoor moest Van Gobbel zich met het voorbereidende werk bezig houden. En dat ging hem niet gemakkelijk af.

Na de pauze waren beide ploegen vrijwel gelijkwaardig en ontstond er eindelijk iets van een wedstrijd. Feyenoord, dat drie keer wisselde om de overwinning af te dwingen, kreeg de betere kansen. Van Bronckhorst, Blinker en Witschge (lat) verzuimden echter te scoren. Aan de andere kant faalden Van Kessel en Hofstede.

Voor de vijfde opeenvolgende keer leek het duel tussen beide ploegen in Utrecht op 0-0 uit te draaien. Totdat Visser uit een vloeiende aanval, met invaller Graanoogst en spits Hofstede in een hoofdrol, alsnog doel trof, 1-0. Sinds 1987 won Feyenoord in de Galgenwaard niet meer. Het ligt dus niet (alleen) aan Van Hanegem.

Europese tegenstanders van Ajax winnen

DEN HAAG — De twee komende tegenstanders van Ajax in de *Champions League*, Grasshoppers uit Zwitserland en Ferencvaros uit Hongarije, wonnen dit weekeinde.

Grasshoppers, dat afgelopen woensdag op eigen veld met 3-0 van Ferencvaros verloor, herstelde zich door Neuchatel te verslaan, 2-1. Opvallend was dat Viscaal opnieuw twee keer scoorde, waarvan eenmaal uit een strafschop. De Nederlander, in de competitie al goed voor zes treffers, was eerder in het debuut van de club in de *Champions League* buiten de basis gelaten.

Grasshoppers deelt in Zwitserland de eerste plaats met Sion. Sion heeft weliswaar evenveel punten, maar een wedstrijd meer gespeeld.

Ferencvaros, in Hongarije wisselvallig gestart, won met enig fortuin bij Samsung, 2-1. Bij rust was de stand nog gelijk, 0-0. De Oekraïner Koesnetsov was de enige speler van Ferencvaros die scoorde. De in Nederland voor de Hongaarse kampioen maakte een speler van de tegenpartij, Scawercz. Ferencvaros klom door de zege naar de vijfde plaats.

Eredivisieoverzicht

Een doelpunt per wedstrijd

DEN HAAG — Net als Ajax-keeper Edwin van der Sar staat ook doelman Jansen van Willem II nog op nul. En net als Ajax hebben de Tilburgers nog geen punt afgegeven.

Willem II zette de goede serie voort bij NAC. In Breda wonnen de gasten met 1-0. Van der Vegt, de gevierde nieuweling, scoorde twee minuten voor tijd voor de formatie van trainer De Jong. Het tweetal aan kop van de ranglijst heeft inmiddels een 'gat' van drie punten geslagen met de eerste achtervolger, PSV.

De Eindhovense formatie herstelde zich bij Vitesse van de wat magere prestatie (1-1) eerder in Europees verband bij Mypa in Finland. In Arnhem zegevierden de gasten met 1-0 dankzij een treffer van Pahlplatz. Het deed trainer Advocaat vooral deugd dat de inzet van zijnc spelers goed was. In het rommelige duel haakte Ronaldo al snel af met een spierblessure.

Afgezien van de partij in Deventer vielen er in de eredivisie nauwelijks treffers. Sparta deed het vrijdag met drie treffers tegen NEC ook nog aardig, verder viel er in elk duel maar een doelpunt te bewonderen. Met de eerder gespeelde wedstrijd Heerenveen-Groningen (1-0) meegeteld betekende dat een totaal van vijftien. Het dieptercord is twaalf en dateert van 5 april 1970 en 22 augustus 1971.

FC Twente en Roda JC, vorig seizoen beide lang ongeslagen, gingen eveneens voor de eerste keer onderuit. FC Twente werd vrij verrassend op eigen veld overklast door RKC, dat Petrovic van elf meter het enige doelpunt zag maken. Roda JC verloor bij Volendam ook met 1-0. Hier was Samardzic na bijna een half uur de matchwinner. Volendam hield daarna stand, hoewel Obdam in de 45e minuut met twee keer geel op zak moest vertrekken.

In de strijd tegen degradatie viel de zege van Fortuna Sittard op. De Limburgers, voor dit weekeinde nog zonder punt, versloegen op eigen veld De Graafschap, eveneens vorig seizoen gepromoveerd. Burke, de kort voor de wedstrijd aangetrokken Brit, bewees zijn waarde door het enige doelpunt te maken, 1-0.

Uitslagen

Fortuna-Graafschap	1-0
Vitesse-PSV	0-1
NAC-Willem II	0-1
Volendam-Roda JC	1-0
FC Twente-RKC	0-1
GA Eagles-Ajax	0-4
FC Utrecht-Feyenoord	1-0

Stand

1 Ajax	4-12
2 Willem II	4-12
3 PSV	4-9
4 Feyenoord	4-7
5 Groningen	4-7
6 Heerenveen	4-7
7 Sparta	4-6
8 NEC	4-6
9 Twente	4-5
10 NAC	4-4
11 Vitesse	4-4
12 RKC	4-4
13 Volendam	4-4
14 Utrecht	4-4
15 Roda JC	4-3
16 Graafschap	4-3
17 Fortuna	4-3
18 GA Eagles	4-1

Programma

Dinsdag: De Graafschap-NAC; woensdag: Ajax-Fortuna Sittard, FC Groningen-Vitesse, NEC-Go Ahead Eagles, RKC-Volendam, Roda JC-Feyenoord, Sparta-FC Utrecht, Willem II-Heerenveen, PSV-FC Twente.

Topscorers eredivisie

DEN HAAG — Na het afgelopen speelweekeinde in de eredivisie ziet de lijst met topscorers er als volgt uit: 1. Bombarda (FC Groningen) 5; 2. Van Gastel (Willem II), Van der Vegt (Willem II), Kanu (Ajax) 4, 5. Overmars (Ajax), Reuser (Ajax), Davids (Ajax), Breetveld (De Graafschap), Arnold (NAC), Bruggink (FC Twente), Dennis de Nooijer (Sparta) 3.

Blessure Ronaldo valt mee

EINDHOVEN—Despierblessure waarmee PSV'er Ronaldo zaterdag uitviel tijdens het duel met Vitesse, lijkt niet al te zwaar. Na onderzoek in het ziekenhuis van Geldrop bleek gisteren dat geen spier in het bovenbeen is gescheurd.

De 19-jarige Braziliaan, vorig seizoen topscorer van de eredivisie met dertig doelpunten, trok al na twee minuten met het been. Later stopte hij midden in een sprintje. Aanvankelijk bestond vrees voor een min of meer ernstige (lies)blessure. Ronaldo, die van de vier competitieduels nog geen eentje helemaal speelde, zal vandaag rustig lopen en eventueel dinsdag de groepstraining hervatten. Dan zal blijken of hij woensdag kan meedoen in de thuiswedstrijd tegen FC Twente.

■ JOHANNESBURG - Paus Johannes Paulus II (links) is hartelijk ontvangen in Zuid Afrika door Nelson Mandela (rechts) en zijn regering. Over en weer werden er complimenten gegeven. Mandela beloofde de paus dat hij zijn boycot van het apartheidsbewind consequent had volgehouden, de paus op zijn beurt stelde Zuid Afrika ten voorbeeld als een land waar alles in het werk gesteld wordt om een geweldloze maatschappij op te bouwen in een land waar de rassen elkaar eerst naar het leven stonden.

(AFP-satellietfoto)

Bezoek Johannes Paulus aan Zuid Afrika:

Paus bepleit Afrikaans christendom

JOHANNESBURG - Het eerste bezoek aan Zuid-Afrika van paus Johannes Paulus II, dat zaterdag begon is voor de Rooms-katholieke minderheid de bekroning van het einde van haar isolement. In de jaren van de apartheid golden de vier miljoen Rooms-katholieken als het "roomse gevaar". De komst van hun kerkleider en diens ontmoeting met president Mandela brengt hen eindelijk erkenning. Bij het begin van zijn elfde Afrikaanse reis heeft de paus krachtig gepleit voor de groei van een Afrikaans christendom dat wortelt in de eigen cultuur.

Tijdens de jaren vijftig, de hoogtijdagen van de apartheid, probeerden de regering en de verwante neder-Duits gereformeerde kerk de niet officieel erkende Rooms-katholieke kerk zo veel mogelijk te dwarsbomen. Immigratie van blanken werd aangemoedigd, tenzij ze uit katholieke landen kwamen. RK-scholen en ziekenhuizen werden in hun werk gehinderd. In Zuid Afrika zijn veel Nederlandse paters Dominicanen werkzaam geweest en zijn er nog steeds werkzaam.

De reputatie van de RK-kerk werd er niet beter op toen in de jaren zestig bisschop Dennis Hurley zich als prominent strijder tegen de apartheid opwierp. De aartsbisschop van Durban stimuleerde zijn priesters een politiek standpunt in te nemen. Een aantal priesters belandde daardoor in de gevangenis.

MINST AFRIKAANS

De RK-kerk maakte in die jaren een einde aan de ongelijke beloning van blanke en zwarte priesters en aan de naar ras gescheiden seminaries. Blanke en zwarte parochies bleven echter nog jarenlang bestaan. Volgens priester Emmanuel Laffront, die werkt in het zwarte woonoord Soweto, is de Zuidafrikaanse RK-kerk nog steeds "een van de minst Afrikaanse van het hele continent, met in meerderheid blanke bisschoppen".

De paus heeft zich nooit tegen de politieke betrokkenheid van de Zuidafrikaanse geestelijkheid uitgesproken. Volgens secretaris-generaal Buti Thlagale van de Zuidafrikaanse bisschoppenconferentie heeft hij nooit uitgesproken conservatieve bisschoppen benoemd. Het nieuwe parlement heeft zelfs een priester in zijn midden, hoewel de toestemming van de kerk er niet zonder slag of stoot is gekomen.

Tijdens het blanke minderheidsregime heeft de paus steeds geweigerd het land te bezoeken. In 1988 kwam hij noodgedwongen even op Zuidafrikaans grondgebied. Zijn vliegtuig moest op weg naar Lesotho om technische redenen in Johannesburg landen.

KAMEROEN

Paus Johannes Paulus II ging vrijdag in Kameroen voor, in de eerste openbare mis van deze Afrika-reis. Afrikaanse zang en dans omlijstten de plechtigheid in de Kameroense hoofdstad Yaounde. De 75-jarige kerkleider riep de ruim honderdduizend aanwezige Afrikaanse gelovigen op de dialoog met andere godsdiensten aan te gaan.

De paus ging tijdens zijn toespraak in op de resultaten van de vorig jaar in Rome gehouden Afrika-synode. Die zijn beschreven in een 150 pagina's tellende apostolische boodschap die vrijdag tegelijk in Vaticaanstad en Yaounde openbaar werd gemaakt. "Die synode kijkt naar de toekomst", aldus de paus. "Ze wil de kerk op het Afrikaanse continent de weg voorwaarts wijzen. Dat is in de overgang naar het derde millennium van groot belang."

INCULTURATIE

De apostolische boodschap bevat een sterk pleidooi voor "inculturatie", het verwortelen van de RK-kerk in de Afrikaanse cultuur. Daartoe moeten de honderd miljoen Afrikaanse katholieken niet alleen met andere christenen en "moslims van goede wil" in dialoog gaan, maar ook met de traditionele Afrikaanse godsdiensten.

"Inculturatie is alles dat de aanwezigheid van christus in Uw Afrikaanse culturen bevestigt", aldus de paus, "En dus in uw talen, uw literatuur, uw liederen, uw dansen, de manier waarop U de eucharistie viert en ook in Uw alledaagse leven." Daarbij staat voor hem wel de trouw aan de Rooms-katholieke kerkleer voorop. Ook in Afrika moet het gezin hoeksteen van de samenleving blijven. Verder veroordeelt de paus "Afrikaanse gebruiken en praktijken die de vrouw van haar rechten en waardigheid beroven".

Blijkens wetenschappelijk onderzoek in Rotterdam:

Meerderheid illegalen niet crimineel

UTRECHT - De meerderheid van de illegalen in Rotterdam is niet actief in criminele circuits. Illegalen in die stad die wel op het criminele pad zijn, komen voornamelijk uit Marokko, Algerije en Frankrijk. Zij zijn moeilijker het land uit te zetten dan andere illegalen.

Dat blijkt uit een onderzoek naar de verwevenheid van illegaliteit en criminaliteit van de universiteit Utrecht, dat vrijdag is gepresenteerd. Het ministerie van Binnenlandse zaken heeft opdracht gegeven voor de studie. Die is onderdeel van een grootschalig onderzoek naar illegalen in Rotterdam, dat volgend jaar wordt afgerond.

Volgens onderzoeker G. Engbersen van de faculteit Sociale wetenschappen werkt het huidige uitzettingsbeleid niet ten aanzien van criminele illegalen. Criminele illegalen die uitzetting wacht, slagen er vaak in te blijven. In vakjargon heet dat een draaideur-illegaal.

"Nederland loopt op dit terrein tegen de grenzen van zijn rechtsbevoegdheid", meent Engbersen. "Wij kunnen niet iemand op het vliegtuig naar Algerije zetten, als niet onomstotelijk vaststaat dat hij daar vandaan komt. Deze mensen zijn wegens het ontbreken van een identiteitsbewijs zo onkwetsbaar als diplomaten." Het onderzoek weerlegt de stelling dat illegalen crimineler worden naarmate zij langer zonder verblijfsvergunning in Nederland verblijven. Ook is niet gebleken dat de verscherpte Migratiewet heeft geleid tot toename van het aantal criminele illegalen, omdat er minder alternatieven zouden zijn. Slechts zeven procent van de onderzochte groep maakt "carrière" in de criminaliteit.

Uit gegevens blijkt dat de meeste illegalen in Rotterdam uit Marokko (33 procent), West-Europa (18) en Afrika (11) komen. Negen procent komt uit Turkije, 7 procent uit Algerije. De meeste criminele illegalen zijn aangehouden voor diefstal (47 procent), drugsovertredingen (22) en valse papieren (14). In 44 procent van de gevallen spelen drugs een rol. Bij voorbeeld diefstal van geld om drugs te kopen. De studie weerlegt eerdere uitspraken dat de meeste illegalen zich in leven houden door misdrijven te plegen.

Paus prijst Zuid Afrika

GERMISTON - Paus Johannes Paulus II prees zondag tijdens een mis in de open lucht nabij Johannesburg de veranderingen in Zuid-Afrika als voorbeeld voor de wereld.

"De gehele kerk is getroost, en overal verblijden de mensen zich over de verandering die de afgelopen jaren in Zuid-Afrika heeft plaatsgevonden", zei de 75-jarige kerkleider tegen de menigte van ongeveer honderdduizend gelovigen, veel minder dan het verwachte aantal van driehonderdduizend. President Nelson Mandela en vice-president F.W. de Klerk waren bij de plechtigheid aanwezig.

Handtekeningen verzameld in zaken van Body Shop

Miljoen maal Nee tegen Franse kernproeven

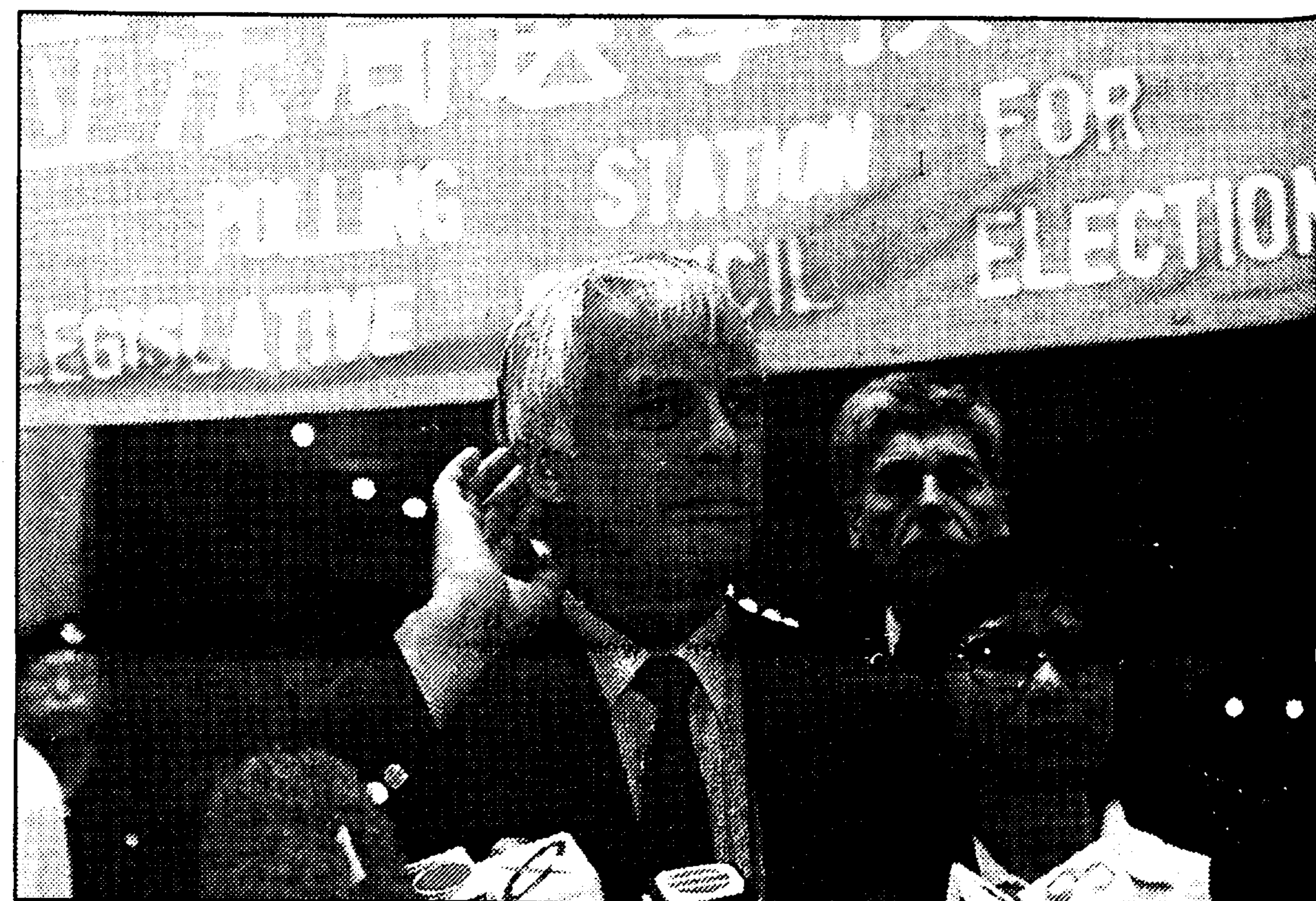
PARIJS - Een miljoen klanten van de Body shop in twintig landen hebben hun handtekening gezet onder een petitie tegen de Franse kernproeven in de Stille Zuidzee.

Het betreft consumenten in Australië, Nieuw-Zeeland en verscheidene landen in de Grote Oceaan. De handtekeningen werden vrijdag op het kantoor van de Franse president, Jacques Chirac, afgegeven. De winkels van de Body shop verkopen alleen cosmeticaprodukten die op milieuvriendelijke wijze en zonder dierproeven zijn vervaardigd.

Frankrijk hield de eerste ondergrondse kernproef vorige week dinsdag. Het land heeft nog zeven andere proeven aangekondigd, maar Chirac sluit niet uit dat dat aantal kleiner wordt, als er voldoende gegevens zijn.

De politie dwong een bus met vertegenwoordigers van de ondertekenaars van de petitie niet ver van het Elysee, het presidentieel paleis in Parijs, tot stoppen. Ongeveer vijftig agenten kwamen om het voertuig heen staan. Uiteindelijk kreeg een delegatie van drie mensen toestemming een paar handtekeningen in het paleis af te leveren.

Tijdens een persconferentie kort daarvoor zongen de demonstranten, van wie velen in de traditionele kledij van Oceanië waren gehuld, in de taal van de Maori's, de oorspronkelijke bewoners van Nieuw-Zeeland. Dat gebeurde onder begeleiding van een *didgeridoo, een blaasinstrument van de Aboriginals, de oorspronkelijke bewoners van Australie.*

■ HONGKONG - Gouverneur Chris Patten van de Britse kroonkolonie Hongkong luistert naar vragen van verslaggevers na het bezoek van stembureaus waar voor de eerste keer gestemd kon worden voor een bepaalde vorm van een regionaal parlement. Het zijn waarschijnlijk ook de laatste verkiezingen want in China liet men al weten dat men deze vorm van democratie onmiddellijk zal afschaffen bij overgang van Honkong van Britse in Chinese handen. De overgang is op 1 juli 1997.

(AFP-satellietfoto)

Eerste en laatste algemene stembus onder Britten:

Hongkongse DP wint

HONGKONG - De inwoners van Hongkong hebben China zondag een klap in het gezicht gegeven door zich bij de parlementsverkiezingen massaal achter het prodemocratische kamp te scharen. China, dat in 1997 de Britse kolonie overneemt, beschouwt de leiders van de Democratische Partij (DP) als ontwrichtende krachten.

In de strijd voor de zestig zetels van het parlement won de DP ruim vier keer zoveel zetels als de pro-Chinese rivalen. De overwinning is evenwel niet groot genoeg om de democraten automatisch een meerderheid in de wetgevende raad te bezorgen. De opkomst was laag. Slechts 35,9 procent van de 2,57 miljoen kiesgerechtigden bracht zijn stem uit.

Kandidaten van de DP haalden 29 van de 60 zetels binnen. De door Peking en Chinese bedrijven gesteunde Democratische alliantie ter verbetering van Hongkong (DAB) kwam op slechts zes zetels. De met het bedrijfsleven gelieërde Liberale partij behaalde tien zetels. Afgevaardigden van kleine partijen sleepten zes zetels in de wacht en negen zetels vielen toe aan onafhankelijke kandidaten.

CHINA:NEE

De zakenlobby, die de Democraten met argwaan bekijkt, en onafhankelijke politici zorgden ervoor dat de weegschaal niet helemaal naar de DP oversloeg. Zowel de voorzitter als diens twee plaatsvervangers van de DAB slaagden er niet in hun zetels te behouden.

De inwoners van de stadstaat konden voor de eerste keer in honderdvijftig jaar Brits bestuur rechtstreeks het hele parlement kiezen. Tijdens de verkiezingen herhaalde China het dreigement dat het de bestuursorganen zal opheffen wanneer de Britse kroonkolonie in 1997 aan Peking wordt overgedragen.

China is woedend over de hervormingen van gouverneur Chris Patten om de democratie in de kolonie kort voor de overdracht te versterken. Peking heeft aangekondigd na de machtsovername het parlement te ontbinden en een eigen bestuursorgaan te installeren.

Situatie in ex-Joegoslavië drastisch veranderd

NAVO-VN: Terugtrekken wapens schiet op

SARAJEVO - De NAVO en de VN vinden dat de Bosnische Serviërs goed opschieten met de verwijdering van hun zware wapens uit de twintig-kilometerzone om Sarajevo. Een woordvoerder van de NAVO heeft dat maandagmiddag meegedeeld. Ondertussen is de situatie in het vroegere Joegoslavië ingrijpend veranderd. Dagelijks zou men nieuwe landkaarten moeten kunnen laten aanrukken. Van Bosnische zijde werd verklaard dat men voor het eerst sinds deze oorlog begon 'aan het stuur zit'.

De NAVO en de verenigde Naties hadden de pauze in de luchtaanvallen op de Serviërs zondagavond met drie dagen verlengd. Dit gebeurde omdat de Serviërs voor de uitvoering van de terugtrekking meer tijd nodig kunnen hebben. "Het is niet zo simpel als het lijkt. Zij kunnen problemen hebben met een weg of brug, waar wij toevallig gaten in hebben gebombardeerd", zei een andere NAVO-woordvoerder.

ONTKEND

De Bosnische Serviërs hebben maandag het verlies van de stad Sanski Most nadrukkelijk ontkend. Dat meldt het Servische persbureau Beta uit Banja Luka, het Servische bolwerk in noord-Bosnië, op veertig kilometer van Sanski Most.

De stad is vast in handen van de Bosnische Serviërs, evenals het noordelijk gelegen Prijedor. De steden nemen veel vluchtelingen op, meldde de burgemeester in oorlogstijd van Sanski Most, Nedeljko Rasulo.

LANDKAARTEN

Er worden op dit moment nieuwe landkaarten van Bosnië getekend. De commandant van het Bosnische regeringsleger, Rasim Delic, bevestigt dit en haalt voor het eerst zijn schouders op. "Nadat in de afgelopen jaren al talrijke kaarten zijn getekend, is nu simpelweg weer een nieuwe nodig", stelt hij maandag in de Kroatische krant Vecernji List.

Delic doelt op het huidige offensief van zijn troepen, die samen met de Bosnische kroaten en het Kroatische leger in west-Bosnië grote gebieden op de Serviërs veroveren. "Ik weet niet in hoeverre het vredesplan van de internationale Bosnië-contactgroep nog actueel is", vraagt de commandant zich af. De onderhandelingspositie van het Bosnische leiding is door de veroveringen aanzienlijk versterkt. "En het Bosnische leger is verplicht deze positie verder te verbeteren. We hebben de Serviërs in een toestand gebracht waarin zij niet meer over reserves beschikken."

SEDERT EEUWEN

Zondag gaf de Bosnisch-servische leider Karadzic toe dat zijn troepen zware verliezen leden. Dorpen en gebieden die eeuwen in handen waren van de Serviërs, gingen verloren in het jongste offensief van het Bosnische regeringsleger.

Volgens VN-waarnemers hebben de Kroaten en de moslims inmiddels vijfduizend vierkante kilometer veroverd. Het duurt niet lang meer voordat zij vijftig procent van Bosnië in handen hebben. Dat is dan zelfs iets meer dan de door beide partijen geaccepteerde verdeling (49 voor de moslims en de kroaten; 51 procent voor de Serviërs) volgens het vredesplan van de internationale contactgroep.

WENNEN

Het is even wennen. Na de berichten over de onafgebroken reeks Servische overwinningen in de 41 maanden durende Bosnische oorlog, is elke melding over tegenslagen verrassend. Kort na de inname van Srebrenica, een zogeheten beveiligd gebied, waren de Serviërs op het hoogtepunt van hun macht en hadden zij zeventig procent van Bosnië in handen. Maar het tij keerde verrassend snel.

De Kroatische *Blitzkrieg* in de regio Krajina verdreef tienduizenden Serviërs. Vrij snel daarna rukten de Kroaten, samen met het Bosnische leger, op naar andere Servische bolwerken. Tegelijkertijd begon de NAVO met luchtaanvallen op de Serviërs die de Bosnische hoofdstad Sarajevo belegeren. Het Servische communicatie- en transportsysteem kreeg het zwaar te verduren.

Onder deze massale druk lijken de Serviërs in Bosnië nu toch te wankelen. Het is veelzeggend dat de commandant van het Bosnisch-Servische leger, generaal Mladic, juist op dit moment is uitgeschakeld door een nieroperatie.

De ommekeer van de Servische positie in west-Bosnië verloopt zo snel en het verzet van de Serviërs bleef zo beperkt, dat sommige waarnemers zich afvragen of de terugtocht geen tactische manoeuvre van de Serviërs is. Het gaat immers om gebied dat ze volgens het vredesplan toch grotendeels hadden moeten afstaan.

In ieder geval maken de Servische nederlagen het werk van de vredesonderhandelaars er niet makkelijker op. De vrees is dat moslims en Kroaten op het slagveld grotere successen willen en kunnen bereiken dan tot nu toe aan de onderhandelingstafel mogelijk was.

De Bosnische premier Haris Silajdzic formuleerde het kort en bondig: Voor de eerste keer sinds het uitbreken van de Bosnische oorlog zitten we zelf aan het stuur. Zijn minister van Buitenlandse zaken, Sacirbey, vulde aan: "De beste diplomatie vindt plaats op de grond. We hebben dat met vallen en opstaan moeten leren."

Thailand en India op ogenblik zwaarst getroffen

Aids neemt snel toe Azië

CHIANG MAI - De ongeneeslijke ziekte aids breidt zich in Azië sneller uit dan in enig ander werelddeel. Dat hebben deskundigen geconstateerd tijdens een conferentie in de stad Chiang Mai in het noorden van Thailand.

Ruim tien jaar na het uitbreken van de aids-epidemie in het oosten en het midden van Afrika is Azië op de plaats van Afrika gekomen als gebied waar de ziekte het snelst toeneemt. Naar verwachting zullen over vijf jaar tien miljoen Aziaten zijn besmet met HIV, het virus dat aids veroorzaakt. Twee miljoen mensen in Azi zullen dan aan de ziekt lijden. Op dit moment zij Thailand en India he zwaarst getroffen. In Tha land leven anderhalf miljoe seropositieven, in India drie kwart miljoen.

Aan de conferentie, di mede door de Wereldgezond heidsorganisatie is georgani seerd, nemen ongeveer twee duizend deskundigen op he gebied van aids en de aids bestrijding deel. Zij zulle zich vooral beraden over de economische gevolgen van de ziekte en maatregelen on verdere verspreiding ervan te voorkomen.

Marylin teister Guadeloupe

■ *BASSE TERRE - Orkaan Marylin heeft onder meer op Guadeloupe huis gehouden Hierbij een beeld van Basse Terre. Er vielen ook doden. De orkaan met windstoten van meer dan tweehonderd kilometer per uur liet een spoor van ellende in het Caribisch gebied achter.* (AFP-satellietfoto)

Vliegshow bij parade Mexicaanse feestdag:

Vier vliegtuigen botsen: zes doden

MEXICO-STAD - Vier toestellen van de Mexicaanse luchtmacht zijn zaterdag in botsing gekomen tijdens een vliegshow ter gelegenheid van de Nationale onafhankelijkheidsdag. Zes inzittenden kwamen om het leven, deelde het ministerie van Defensie mee.

Een Northrop F-5 vliegtuig met een vlieger verloor volgens het ministerie hoogte en kwam in botsing met een T-33 straaljager met twee inzittenden. Twee andere T-33's raakten in de botsing verwikkeld en alle vier toestellen sloegen tegen de grond. Eén van de vliegtuigen kon nog een noodlanding maken, de overige sloegen neer op een terrein bij Mexico-stad waar een golfterrein wordt ontwikkeld.

De vliegtuigen namen deel aan een militaire parade ter gelegenheid van het begin van de Mexicaanse onafhankelijkheidsoorlog, 185 jaar geleden. Alle zes doden, onder wie een generaal, waren piloten. Een zevende ligt in ernstige toestand in een militair ziekenhuis.

Ambulances en reddingsploegen spoedden zich naar de plaats van het ongeval, die bezaaid lag met delen van de vliegtuigen. Legertroepen zetten het terrein direct af en de autoriteiten begonnen een onderzoek naar de oorzaak van het ongeval.

Kardinaal en president voeren demonstratie aan

■ *MANAGUA - Kardinaal Miguel Obando y Bravo van Managua, Nicaragua, in een hem wat onwennige rol: namelijk die van demonstrant. In verband met een aantal aanslagen op katholieke kerkgebouwen werd een demonstratie gehouden in de Nicaraguaanse hoofdstad waarbij de kardinaal (links) voorop liep. In de betoging liep ook mee president Violeta Chamorro (midden). Met deze demonstratie werd tevens gezegd dat men achter de katholieke kerk staat waar deze regelmatig probeert te bemiddelen in hoogoplopende conflicten.* (AFP-satellietfoto)

Buitenlandse hulpverleners Somalië weggevoerd

Aidids troepen boeken zege

NAIROBI - Milities van de Somalische generaal Mohamed Farah Aidid hebben zondag de zuidwestelijke stad Baidoa veroverd. Een woordvoerder van Aidid in Mogadishu heeft dit bekendgemaakt. De strijdkrachten zouden daarbij tenminste vier buitenlandse hulpverleners, drie Sudanezen en een Afghaan, naar een onbekende bestemming hebben afgevoerd.

Aidid en zeshonderd van zijn manschappen verlieten zaterdagavond Mogadishu, de Somalische hoofdstad waar de zelfbenoemde president zijn machtsbasis heeft. Volgens een woordvoerder van Aidid verliep de inname van Baidoa, de plaats die in 1992 tijdens de hongersnood als de stad des doods bekend stond, zonder bloedvergieten. Aidids rivaal Osman Atto zei echter dat er hevige gevechten zijn gevoerd waarbij vele slachtoffers vielen.

Volgens internationale hulporganisaties in de regio zijn de troepen van Aidid inmiddels op weg naar de stad Bardera, 165 kilometer ten zuidwesten van Baidoa. Waarnemers houden er rekening mee dat Aidid van plan is een aanval uit te voeren op Kismayu, de strategisch belangrijke havenstad waaruit hij in 1993 werd verdreven.

Moslims en Kroaten rukken op

Nog eens 72 uur voor Serviërs

SARAJEVO - De VN en de NAVO hebben zondagavond het ultimatum aan het adres van de Bosnische Serviërs met 72 uur verlengd. Dat betekent dat de Bosnische Serviërs drie dagen extra krijgen om al hun tanks, pantservoertuigen en andere zware wapens uit een gebied van twintig kilometer rond de Bosnische hoofdstad Sarajevo te verwijderen.

De bekendmaking van de commandant van de VN-Blauwhelmen in ex-Joegoslavië, generaal Bernard Janvier, en de commandant van het Zuidelijk commando van de NAVO, Admiraal Leighton Smith, kwam kort nadat het eerste ultimatum van 72 uur was afgelopen. De overeenkomst met de Bosnische Serviërs maakte het de NAVO en de VN mogelijk het ultimatum met nog eens drie dagen te verlengen, als de Serviërs "aanzienlijke vorderingen" zouden hebben gemaakt. Volgens een verklaring van het VN-hoofdkwartier in de Kroatische hoofdstad Zagreb hebben de Bosnische Serviërs getoond dat zij "een belangrijk begin hebben gemaakt met de terugtrekking van hun wapens". De Serviërs zouden inmiddels meer dan 160 van hun ruim tweehonderd ware wapens uit het gebied rond Sarajevo hebben verwijderd.

CTmdnmCTmdnmsche Serviërs nog weinig bereidheid te tonen aan het ultimatum te voldoen. Hoewel de Amerikaanse minister van Defensie Perry sprak van een versnelling van de terugtrekking van de tanks, pantservoertuigen en andere wapens, hadden VN-waarnemers slechts de verwijdering van 71 kanonnen en pantservoertuigen geteld. "De Serviërs rijden veel heen en weer, maar slechts weinig zware wapens verlaten de zone", aldus VN-majoor don roy in het hoofdkwartier van de volkerenorganisatie in de Kroatische hoofdstad Zagreb.

De VN hebben zondag de Bosnische Serviërs opgedragen ook lichtere wapens uit de zone van 20 kilometer te verwijderen. De commandant van de VN-troepen, Rupert Smith, en de Bosnische regering vonden dat er anders te veel dodelijke wapens rond de Bosnische hoofdstad zouden blijven.

De Kroaten en de moslims maakten het afgelopen weekeinde weer vorderingen op het slagveld. Het door moslims beheerste regeringsleger meldde de verovering op de Serviërs van de steden Kljuc en Sanski Most in het noordwesten van Bosnië. De Serviërs hebben de afgelopen dagen al acht steden moeten prijsgeven. De moslims en Kroaten hebben al meer dan 3.000 vierkante kilometer in het westen en centrum van Bosnië op de Serviërs veroverd.

Nu ook Sanski Most is gevallen, concentreren de belegeraars zich op de verovering van Prijedor. Dan zou de weg openliggen naar de belangrijkste Servische stad in het noorden van Bosnië, Banja Luka. Daar heerst een grote chaos doordat tienduizenden Serviërs uit Kroatië en Bosnië zelf naar de stad zijn gevlucht.

Een VN-militair in Zagreb waarschuwde dat de moslims en Kroaten "een strategische fout" maken door Banja Luka aan te vallen. De president van Servië, Slobodan Milosevic, kan zich dan niet afzijdig houden.

De leider van de Bosnische Serviërs, Radovan Karadzic, gaf zondag de verliezen van zijn troepen toe. Hij verweet de NAVO dat zij door de bombardementen de Kroaten en moslims tot hun offensief heeft aangemoedigd.

Balladur in herkansing voor parlementszetel

PARIJS - De Franse voormalige conservatieve premier Balladur heeft zondag bij extra verkiezingen voor het parlement niet de absolute meerderheid weten te behalen en moet komende zondag meedoen aan de tweede verkiezingsronde.

Balladur had bij de verkiezingen in het 15e arrondissement van Parijs vooral te lijden onder een lage opkomst. Balladur tracht de parlementszetel terug te winnen die hij in 1993 opgaf om premier te worden. Maar hij ondervond in het kiesdistrict serieuze tegenstand van de dertien tegenkandidaten en met name de socialist Laurence Dumont. Terwijl toch traditioneel de rechtse kandidaat in dit district in de eerste ronde wordt gekozen. Balladur haalde, in maart 1993, 58 procent van de stemmen. Maar de magere opkomst van slechts 33 procent speelde de oud-premier van de RPR-partij parten.

Bij eerste verkiezing voor Euro-parlement

Zege Zweedse anti-EU-partijen

STOCKHOLM - De regerende Sociaal-democratische partij in Zweden heeft zondag een grote nederlaag geleden bij de eerste verkiezingen voor het Europees parlement in het land.

Twee partijen die tegen het Zweedse lidmaatschap van de Europese Unie zijn, behaalden een grote overwinning. Zweden werd dit jaar lid van de Europese Unie. De sociaal-democraten behaalden slechts 28,1 procent van de stemmen. Ze kunnen zeven afgevaardigden naar Straatsburg sturen. Bij de parlementsverkiezingen vorig jaar behaalden zij 45,3 procent van de stemmen.

De Groenen en de ex-communistische Linkse partij waren de grote winnaars. Zij kregen samen 30,1 procent van de stemmen, bijna het drievoudige van wat zij bij de parlementsverkiezingen behaalden. De Groenen krijgen vier zetels in het Europees parlement, de ex-communisten drie. Beide partijen waren tijdens het referendum over de Zweedse toetreding tot de EU felle tegenstanders van het EU-lidmaatschap.

Protest tegen terugsturen van groep Zaïrezen

DEN HAAG - De solidariteitsgroep Zairese vluchtelingen wil maandag een protestdemonstratie houden tegen de dreigende collectieve uitzetting van tientallen uitgeprocedeerde Zairese asielzoekers naar hun vaderland.

Volgens de solidariteitsgroep worden de Zairezen dinsdagochtend vroeg op het vliegtuig naar Kinshasa gezet. De betoging wordt gehouden voor het hoofdbureau van politie op het de Monchyplein in Den Haag. De vreemdelingendienst heeft de afgelopen dagen al een aantal Zairezen opgepakt en opgesloten in politiebureaus en huizen van bewaring.

POSTERIJEN NEDERLANDSE ANTILLEN

OPENBARE AANBESTEDING

Door de Postdienst Curaçao worden aanbiedingen ingewacht voor de levering van:
390 paar zwarte leren heren schoenen en,
24 paar zwarte leren damensschoenen
t.b.v. het uniformdragend personeel voor het dienstjaar 1996.

Offertes ingesloten couvert met eventuele monsters van de schoenen moeten uiterlijk op **16 oktober 1995** vóór 10:00 uur 's morgens bij de administratie van het Hoofdpostkantoor te Groot Kwartier te zijn ingediend, waarna zal worden overgegaan tot het openen van de ontvangen offertes in het openbaar. Nadere informaties omtrent de leverings voorwaarden zijn op genoemd kantoor verkrijgbaar.

De Postdirecteur

SYMPOSIUM "DIABETISCHE VOET 2"

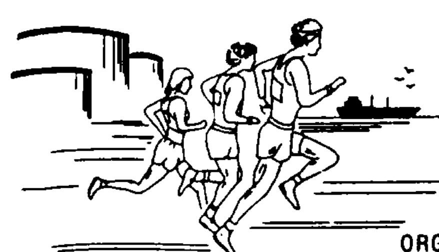
10 en 11 nov. 1995
Plaats: I.T.C
Info.: Tel.: 682221 Fax.: 375287
M.C.B. 38823006
DIABETESVERENIGING SOKUDI
Tel.: 367824 Fax.: 375287

6e KAREDA REFINERIA DI KORSOU NV

24 SEPTEMBER 1995
AFSTAND 7,5 MIJL

ORGANISATIE
Roadrunners Club Kòrsou
Inl.: telefoon 675054

START
om 06.00 uur
inchecken 05.15 tot 05.50 uur
Parkeerplaats Gasparitu

FINISH
Politie Sport Vereniging "Vaersenbaai"

INSCHRIJVING
Sentro Deportivo Kòrsou
zaterdag 16 September 10.00 tot 12.00 uur
maandag 18 September 18.00 tot 21.00 uur

INSCHRIJFGELD
Leden R.R.C.K. gratis
Leden F.A.K en jeugd t/m 16 jaar Fls. 5,00
Overige lopers Fls. 10,00

Papierloze krant in de maak

BOULDER — Papier is er niet meer voor nodig en zwarte handen krijg je er ook niet meer van, althans als het ligt aan Roger Fidler, leider van de afdeling Informatie-ontwerp van het Amerikaanse mediaconcern Knight-Ridder. Hij laat een eerste prototype zien van een elektronische krant, een onopvallende kunststof plaat van ongeveer twee centimeter dik op A4-formaat met een gewicht van twee kilo.

Op een lcd-scherm staat een bladzijde die veel weg heeft van een verkleinde krantepagina. Na aanraking met de vingers gaat de pagina 'leven'. Er verschijnen videobeelden, naar wens een volgende pagina, artikelen, grafieken en analyses.

De 52-jarige Fidler ziet niets in pogingen om de krant per pc te versturen. "Wie heeft er nu zin om aan de ontbijttafel via een scherm en een toetsenbord er achter te komen wat er in de wereld gebeurt?"

Fidler ziet grote mogelijkheden voor zijn vinding. Op het strand, in bed, in de trein zijn on-line computerkranten vrijwel onmogelijk. De draagbaarheid is het grote voordeel van het 'tablet', dat altijd en overal een actuele krant laat zien, aldus de uitvinder.

Fidler acht zijn vinding de grafsteen voor de klassieke krant van papier. In 1997 moeten de eerste proefexemplaren van zijn interactieve elektronische krant in de Verenigde Staten op de markt komen. Hij mikt erop dat vijftien jaar daarna ongeveer de helft van de Amerikaanse huishoudens over het apparaat beschikt.

In eerste instantie is de 'info-elite' de doelgroep. Het draagbare, persoonlijke informatie-apparaat gaat aanvankelijk 1500 à 2000 dollar kosten, wat vanaf het jaar 2000 ongeveer tweehonderd dollar wordt. Het elektronisch laden van het apparaat met berichten zal even veel kosten als wat een gewone krant kost.

Fidler begon als elfjarige met het bezorgen van kranten. Verder was hij veslaggever, ontwerper, fotograaf, media-adviseur en reclameman. Nu leidt hij een team van deskundigen bij Knight-Ridder, een concern met een jaaromzet van 2,5 miljard dollar, dat in de VS 29 kranten uitgeeft en gespecialiseerde financiële diensten per computer levert.

Adverteren is ook mogelijk op het apparaat. Tekst kan worden omgezet in bewegende beelden en wie wil, kan meteen een bestelling plaatsen of bijvoorbeeld een tafel reserveren in een restaurant. De elektronische krant kan op verzoek van de lezer meer artikelen over hetzelfde onderwerp leveren. Wie veel vliegt, kan advertenties van luchtvaartmaatschappijen aanvragen.

Het apparaat is nu nog verre van volmaakt. De capaciteit staat slechts gedurende dertig seconden bewegende beelden toe en de batterijen zijn nog te zwaar. Bovendien zoekt Fidler nog naar oplossingen voor een scherper beeld; hij is er optimistisch over. De grootste problemen zijn achter de rug en de technische ontwikkelingen gaan gewoon door, zo zegt hij.

Mocht het project van Fidler slagen, dan vervallen voor de krantemakers een hoop kosten, zoals die voor het papier en het drukken, wat ongeveer 60 procent van de produktiekosten scheelt.

Poseren als beeld voor toeristen

■ *PARIJS - Dit is geen standbeeld op het grote plein voor het Louvre museum in Parijs waar toeristen naar staan te kijken. Het is een man die de dagelijkse kost verdient met het poseren als standbeeld. Gedurende de weekends gaat hij van de ene toeristische attractie naar de andere om zijn talent als 'beeldenimitator' aan het publiek te tonen.*

Wereldbank: Australië rijkste land ter wereld

WASHINGTON — Australië is het rijkste land ter wereld, gevolgd door Canada. De Verenigde Staten nemen slechts de twaalfde plaats in en Nederland staat in de top-20. Dit staat in een studie van de Wereldbank, waarin een nieuwe methode is gebruikt om de rijkdom van een land vast te stellen.

In plaats van alleen het inkomen per hoofd van de bevolking, wegen in de studie ook diverse economische, sociale en ecologische factoren mee. Zo houdt de Wereldbank ook rekening met natuurlijke hulpbronnen, investeringen, infrastructuur en produktiviteit. Verder spelen milieu, onderwijs en voeding een rol.

De Wereldbank zegt dat het om een voorlopige studie gaat en dat het systeem nog verder moet worden ontwikkeld. De bank waarschuwt er dan ook voor het rapport als definitief te beschouwen en zegt dat de ranglijst nog wel zal veranderen naarmate er meer onderzoek wordt gedaan.

De onderzoekers van de Wereldbank zijn al wel enthousiast. "Het nieuwe systeem daagt het conventionele denken uit door te kijken naar welvaart en niet alleen naar inkomsten." De nieuwe berekeningsmethode vormt een maatstaf die de beleidsmakers waardevolle gegevens verschaft bij het uitzetten van een economische koers, zeggen zij. Vice-president ismail Serageldin van de bank verklaarde dat welvaart meer is dan geld en investeringen.

In de studie staat dat zaken als machines, fabrieken en wegen een minder belangrijke component vormen dan bijvoorbeeld onderwijs en gezondheidszorg. Machines verliezen hun waarde, terwijl mensen kun capaciteiten kunnen verbeteren en kunnen leren. De nieuwe analyse zal de komende maand op de jaarvergadering van de Wereldbank en het Internationaal Monetair Fonds (IMF) in Washington ter sprake komen.

Australië heeft zijn koppositie te danken aan de enorme natuurlijke hulpbronnen. Het land heeft veel water, hout en mineralen en telt een relatief kleine bevolking. Dat geldt ook voor Canada, dat nummer twee staat. Voor Australië heeft de Wereldbank met haar nieuwe systeem een inkomen per hoofd van de bevolking berekend van 835.000 dollar. Luxemburg staat op de derde plaats.

Verder bestaat de top-10 uit Zwitserland, Japan, Zweden, IJsland, Qatar, de Verenigde Arabische Emiraten en Denemarken. Behalve Nederland staan de Europese landen Frankrijk, België, Duitsland, Italië en Oostenrijk in de top-20. Groot-Brittannië staat 22e.

Duitsland staat op vrijwel gelijke hoogte met de VS. Het beschikt weliswaar over veel minder natuurlijke hulpbronnen dan de Amerikanen, maar steekt veel meer in het onderwijs van zijn bevolking. Van de 192 landen die de bank onder de loep heeft genomen, staan Burundi, Ethiopië en Nepal onderaan.

De Wereldbank erkent dat er vraagtekens kunnen worden gezet bij de nieuwe manier van berekenen. Zo is het moeilijk de waarde te bepalen van water en bossen. Nog moeilijker is het een prijskaartje te hangen aan de 'menselijke hulpbronnen', waarvan de bank de waarde baseert op de inkomsten die iemand tijdens zijn hele leven heeft.

DAMRAK

Damrak in teken van introductie Axxicon

AMSTERDAM — De Amsterdamse effectenbeurs stond vanochtend in het teken van de beursintroductie van matrijzenfabrikant Axxicon. Het fonds, waarvoor grote belangstelling bestaat, kwam om 12.30 uur in de notering en kreeg daarop vooruitlopend een advieskoers van 28 gulden. De uitgifteprijs bedraagt slechts 19 gulden.

In de grijze handel verwisselden 's ochtends al ruim 140 duizend aandelen van eigenaar. Er worden 1,64 miljoen aandelen geplaatst, inclusief de extra aandelen (green shoe) die inmiddels op de markt zijn gebracht. Handelaren menen dat het fonds tegen een veel te lage prijs wordt geintroduceerd. "Dit is een goed voorbeeld van *underpricing*", aldus één van hen.

Axxicon was een welkome verrassing op een verder rustige Amsterdamse beurs. Volgens een commissionair was er sprake van 'een consolidatie, na de drukke expiratiehandel op vrijdag'. De Amsterdam EOE-index brokkelde ruim 1,5 punt af op 471,10. Het maximale verlies bedroeg in de ochtenduren bijna 2,5 punt. Ook Frankfurt en Londen openden flink lager. De CAC 40-thermometer van de beurs in Parijs noteerde fractioneel lager.

Bij de hoofdfondsen viel niet veel te beleven. Relatief gezien was Koninklijke PTT Nederland in trek. Het KPN-aandeel steeg zeven dubbeltjes naar Nf 56,20. Beleggers reageerden daarmee op een wel bijzonder optimistisch rapport van ABN AMRO. De bank, die binnenkort de tweede tranche KPN-aandelen naar de beurs brengt, ziet de winst per aandeel de komende vijf jaar met gemiddeld 11 procent stijgen. In het vorige rapport kwam de bank niet verder dan 7 procent.

Koninklijke Olie, houdstermaatschappij Dortsche Petroleum en Aegon noteerden vandaag ex-interimdividend. Olie, dat zijn aandeelhouders tracteert op een tussentijdse winstuitkering van Nf 3,90, daalde Nf 4 naar Nf 201; per saldo dus een verlies van een dubbeltje. Aegon, ex-dividend à Nf 0,62, daalde twee kwartjes naar Nf 57,80; een winstje van zegge en schrijve acht cent.

Elders in de markt stond de koers van Cap Volmac onder druk. Het fonds incasseerde een verlies van vijftig cent in reactie op een tegenvallende winststijging in de eerste zes maanden.

Dollarkoers ondergaat nauwelijks verandering

AMSTERDAM — De koers van de dollar heeft vanmorgen op de Europese valutamarkten weinig verandering ondergaan. Op de wisselmarkt van Amsterdam noteerde de Amerikaanse munteenheid om 10.00 uur Nf 1,6675. Het groene biljet had de vorige week afgesloten op Nf 1,6695.

Op de Aziatische valutamarkten beleefde de dollar eerder op de dag een duidelijke stijging ten opzichte van de yen. De Japanse munteenheid noteerde per dollar 104,50 yen. Handelaren verklaarden de stijging met de handelscijfers van Japan over augustus. Daaruit bleek dat het enorme overschot opnieuw is afgenomen. Bij de opening van de handel in Europa was de yen evenwel teruggezakt tot 103,60.

Van de relatief zwakke Europese munteenheden viel alleen het pond sterling op. De britse munteenheid verloor precies een halve cent op Nf 2,5830. De Franse frank trok daarentegen licht aan van Nf 32,555 per honderd tot Nf 32,575.

Op de effectenbeurs van Tokyo gingen veel aandelenkoersen omlaag. Beleggers toonden zich enigszins bezorgd over het economische stimuleringspakket dat de regering woensdag naar buiten zal brengen. De Nikkei-index van 225 fondsen verloor 439,39 punten op 18.319,16. De omzet kwam uit op ongeveer 430 miljoen aandelen. Donderdag gingen 580 miljoen aandelen naar een nieuwe eigenaar. Vrijdag was de beurs gesloten in verband met een feestdag.

Interbeton verwerft opdrachten in VS, Bahamas en Puerto Rico

RIJSWIJK — Interbeton, groepsmaatschappij van de Hollandsche Beton Groep HBG, heeft drie opdrachten verworven in de Verenigde Staten, Puerto Rico en de Bahama's met een totale waarde van circa Nf 170 miljoen.

De gezamenlijke onderneming van Interbeton met J.F.White/Slattery heeft van *The Massachussetts Highway Department* opdracht gekregen voor de constructie van een groot verkeersknooppunt in Boston. Het werk bestaat uit de aanleg van verkeerswegen, op- en afritten en negentien viaducten in staal en beton. De aanneemsom bedraagt Nf 264 miljoen, waarvan 30 procent voor Interbeton.

Interbeton's Amerikaanse dochter *Misener Marine Construction* gaat 's werelds langste pijpleiding voor het lozen van afvalwater bouwen in Ponce, Puerto Rico. Deze leiding voert het gezuiverde afvalwater bijna zes kilometer de zee in tot een diepte van 120 meter, waar het zich mengt met oceaanwater. De waarde van het contract is bijna Nf 50 miljoen.

Misener heeft verder van *Freeport Container Port* de order ontvangen voor ontwerp en bouw van een containerterminal in Freeport Harbour op Grand Bahamas Island. Het project omvat een 550 meter lange kademuur, die laad- en opslagfaciliteiten biedt aan containerschepen tot 85.000 ton. De bouwsom bedraagt Nf 40 miljoen.

CENTRALE BANK

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK)
GELDIG OP MAANDAG 18 SEPTEMBER EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.280	1.300	1.320
PND STERLING	2.680	2.735	2.795
NED GLD (per Nf. 100)	106.29	107.01	107.81
ZW FRANCS (per Zw. frs. 100)	147.01	147.73	148.53
FR FRANCS per Fr. frs. 100)	33.53	34.63	35.33
DUITSE MARK (per Dm. 100)	119.22	119.94	120.74
IT LIRE (per It. lire 1000)	0.78	1.08	1.14
AR FLORIN (per Afl.100)	98.00	100.00	*100.20 **100.00
JAPANSE YEN (per yen 10.000)	171.52	172.38	173.18
ECU (per Ecu 100)	-.-	225.27	226.07

*voor bankpapier
**voor overboekingen en bankcheques

Ingevolge artikel 12 van het Centrale Bank-statuut stelt de Bank van de Nederlandse Antillen de koersen vast voor het deviezenverkeer:

Disconto: 6%
Beleningsrente: 7%
CD rente 1 maand: 2.00%
Reserve requirement: 2%
Reserve period: 18 sept.-15 okt.
Indicatieve koersen overheidspapieren:
8.625% obl. 1990/1995 koers: 100.54% Eff. rendement 5.75 % Land
8.50 % obl. 1991/1996 koers: 101.45% Eff. rendement 7.25 % Land
7.875% obl. 1993/1996 koers: 100.58% Eff. rendement 6.50 % Land
8.50 % obl. 1992/1997 koers: 101.40% Eff. rendement 7.50 % Eiland
8.625% obl. 1992/1997 koers: 101.66% Eff. rendement 7.625% Eiland
8.625% obl. 1993/1998 koers: 101.98% Eff. rendement 7.70 % Eiland
8.00 % obl. 1993/1998 koers: 100.60% Eff. rendement 7.75 % Eiland
8.00 % obl. 1989/1999 koers: 100.41% Eff. rendement 7.875% Land
8.00 % obl. 1994/2001 koers: 99.47% Eff. rendement 8.125% Land
8.25 % obl. 1989/2004 koers: 99.23% Eff. rendement 8.375% Land

Festival te groot voor theater

Er zijn in het weekeinde zoveel mensen op het Crossing Border festival in het theater aan het spui en het filmhuis in Den Haag afgekomen, dat de organisatoren voor de volgende editie een grotere accommodatie gaan zoeken. Waarschijnlijk wordt het festival volgend jaar in het congresgebouw gehouden.

Het crossing border festival wil de **grenzen van literatuur en muziek doorbreken**. Hoeveel belangstellenden er dit jaar zijn geweest, konden de organisatoren zondag nog niet zeggen.

Het festival van dit weekeinde was al grootser dan de voorgaande twee edities. Met name de performances van grote-stadsschrijvers als de Amerikanen David Leavitt en Abraham Rodriguez jr. kwamen goed tot uitdrukking. Ook gingen twee documentaires in première. De eerste ging over de amerikaanse striptekenaar Robert Crumb, de tweede over popmusici **Clapton** en Captain Beefheart.

Astronauten testen warmere ruimtepakken

Het ruimtestation **Cape Canaveral** heeft bekend gemaakt dat de twee Amerikaanse astronauten **Jim Voss en Mike Gernhardt**, bungelend aan de grijparm van het ruimteveer **Endeavour**, nieuwe, door Nasa ontwikkelde ruimtepakken en gereedschap voor het bouwen van een ruimtestation hebben getest.

Tijdens een zeven uur durende ruimtewandeling droegen de twee nieuwe handschoenen en laarzen met nieuwe neuzen, die hen moeten beschermen tegen de temperatuur van -55 graden in de ruimte. Bij vorige ruimtewandelingen klaagden astronauten over bevoren vingers en tenen.

Voor elke vingertip hebben wetenschappers een opwarmer ontwikkeld die werkt op een 3.1 volts batterij die is vastgemaakt aan de handschoenen. De ruimtewandelaars droegen ook extra dikke sokken van 25 gulden, die de Nasa gewoon in de winkel heeft gekocht, maar die wel een verbetering betekenen.

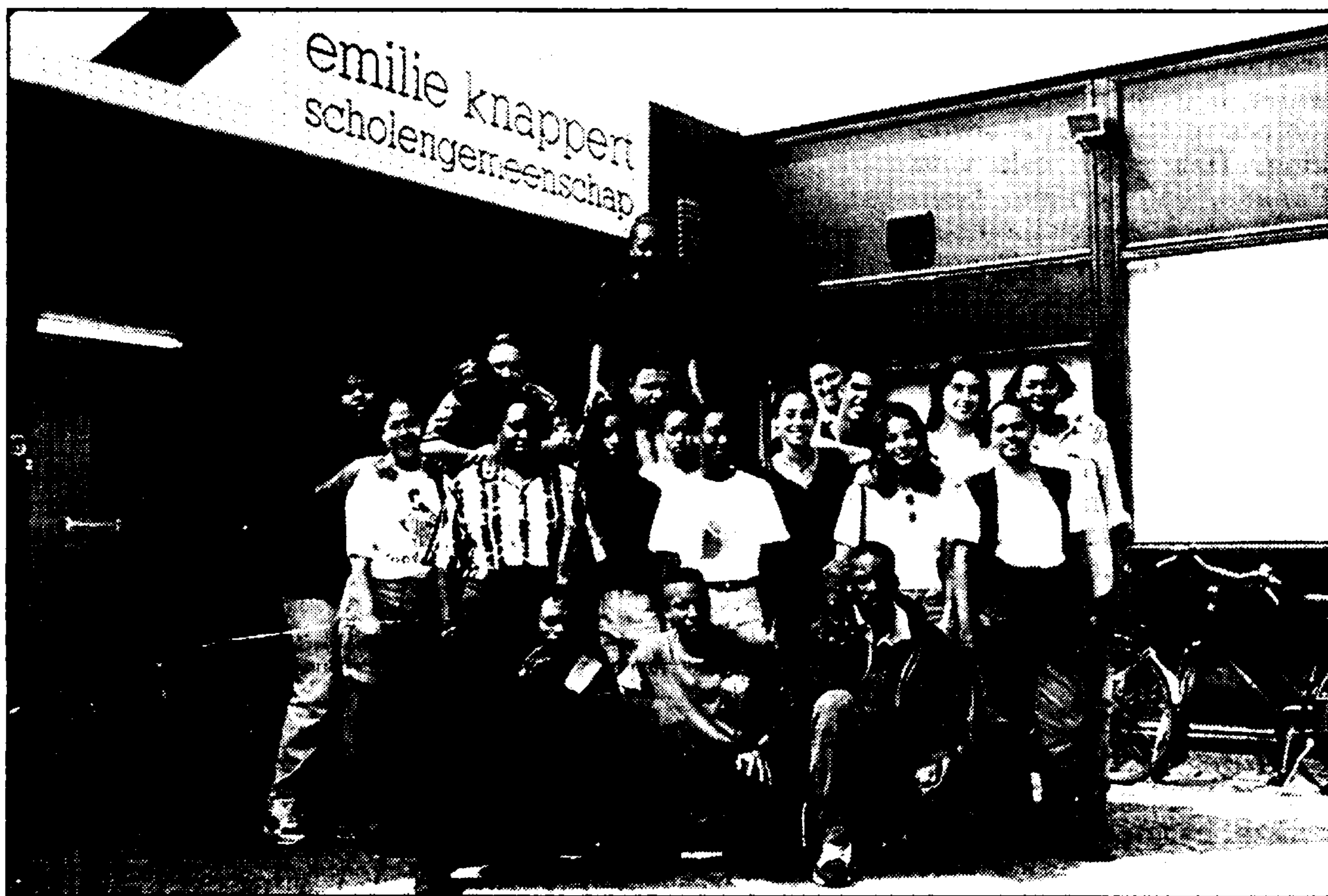
Vanuit Nederland ontving de familie R.R. van der Veen-Lauffer van de Reigerweg het heuglijk bericht dat hun zoon Dieudonné aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam geslaagd is voor zijn doctoraalstudie Bedrijfseconomie. De kersverse doctorandus is oud-leerling van het Pire College en het Radulphus College. Hij keert binnenkort terug naar Curaçao om zijn capaciteiten ten dienste van zijn geboorte-eiland te stellen.

Acteurs veilen

Acteurs **Tom Hanks, Sallie Field , Lily Tomlin** en andere sterren gaan hun kleine persoonlijke bezittingen veilen om een museum in **Bowling Street, Ohio,** dat in geldnood verkeert, te helpen.

Op 13 oktober zal de verkoping plaatsvinden. Wie biedt?

Back to school!

Een groep Antilliaanse studenten is enkele weken geleden in Leiden, Nederland, begonnen aan de Emilie Knappert scholengemeenschap, een opleiding voor Gezondheidszorg, uiterlijke verzorging en welzijnswerk. In het begin was men druk bezig met zaken als kamers in orde brengen, vervoer regelen en een cursus volgen. Deze duurde één week en er werd aandacht besteed aan 'het leven in Nederland', waaronder een kennismaking met kranten, tijdschriften, bibliotheek, radio en tv. viel.

Ook werden de studenten ontvangen op het stadhuis van die stad, waar ze kennismaakten met de burgemeester die zijn nieuwe inwoners hartelijk begroette. Hoewel het warme weer Antilliaans aandeed, zullen de studenten nog veel nieuwe dingen blijven tegenkomen. Succes!

Op de foto de groep Antilliaanse leerlingen die dit schooljaar in Nederland zijn begonnen met hun studie aan de Emilie Knappert scholengemeenschap in Leiden.

Zeldzaam boek

De koninklijke bibliotheek in **Den Haag**, Nederland, heeft een bijzonder exemplaar van de gedichtenbundel **"Naenia"** van de dichter **P.C. Boutens** in haar bezit gekregen. De bundel, waarvan er in 1903 slechts twaalf exemplaren werden gedrukt, wordt het zeldzaamste boek uit de Nederlandse letterkunde van de twintigste eeuw genoemd. Bovendien is het in perkament gebonden boek uniek wegens de kleurrijke versierselen die de schilder **Jan Toorop** bij de beginletters heeft aangebracht.

Getrouwd
Marlène de Haseth - Bensimon
met
Jaap Sanders
17 september 1995
Antwerpen

Terug naar de Middeleeuwen ?

BARCELONA - 'Salon Gaudi' een befaamd Spaans modehuis heeft gisteren in Barcelona de zomercollectie voor 1996 gepresenteerd. Op de foto: een badpak uit de collectie 'Intibao' bestaande uit een metalen hesje gedragen bij zwarte broek eveeneens voorzien van metaal. Terug naar de middeleeuwen?

Stripmuseum van tien miljoen

In **Groningen,** Nederland, vindt momenteel de bouw plaats van een strip-museum. Dit zal zich bezighouden met promotie, documentatie, archivering en presentatie van strips. Ook illustraties en cartoons van Nederlandse tekenaars zijn te zien.

Op zich een prima idee, alleen wel kostbaar. Maar liefst tien miljoen gulden moet er gefinancierd worden.

Toch heeft het gemeentebestuur al toegezegd een financiële bijdrage te zullen leveren. Verder hoopt men ook nog op EG-subsidies en bijdragen van commerciële sponsors.

Het museum zal circa 2500 meter in beslag nemen en verrijzen boven een parkeergarage.

Geweren met hakenkruizen

De erewacht van het Duitse leger heeft jarenlang geweren met hakenkruizen gedragen tijdens de officiele ontvangst van buitenlandse gasten. Dat meldt het Duitse weekblad Der Spiegel in zijn jongste editie.

Het gaat om karabijnen van het type 98k uit de tijd van de Wehrmacht, het leger van het Derde Rijk en voorloper van de huidige Bundeswehr. Het Duitse ministerie van Defensie maakte zich geen zorgen over de hakenkruizen, totdat leden van de elite-eenheid in augustus hun beklag deden bij een afgevaardige van de oppositionele sociaaldemocraten.

Het ministerie verzekerde de parlementariër dat het leger in de toekomst dergelijke wapens niet meer zal gebruiken. Toch weigerde defensie een inspectie van alle opgeslagen wapens om eventuele hakenkruizen te verwijderen. Het ministerie wees op de kosten van bijna negentigduizend gulden.

Maanden dood bij de dokter

Het in ontbinding verkerende stoffelijke overschot van een jongeman is gevondenin het toilet van een wachtkamer van een dokter in een stad nabij **Stockholm**. Het lijk werd gevonden door bouwvakkers die het toilet, dat verscheidene maanden wegens een verbouwing was afgesloten, vonden stinken. "Wij weten niet wie hij was, maar mogelijk was het een junkie", zei de politie, die het vreemd vond dat het lijk in het toilet niet eerder was ontdekt. Het lag er al twee maanden.

Troonredes verminkt?

De documentaire De Passanten zal donderdag niet op het Nederlands filmfestival worden vertoond, omdat de rijksvoorlichtingsdienst (RVD) het gebruik van fragmenten uit oude troonredes in de film heeft verboden. Erik Willems, de producent van de documentaire heeft dat zondag voor de VPRO-radio gezegd.

De film beschrijft de geschiedenis van het gebouw van het voormalige Algemeen Handelsblad in Amsterdam, waarin niet alleen journalisten, maar ook aristocraten, arbeiders, middenstanders, provo's, krakers en yuppen hun sporen hebben liggen. Regisseuse Annegriet Wietsma heeft ter illustratie van het tijdsbeeld enkele fragmenten uit troonredes gebruikt.

Rvd-directeur Jaap van der Ploeg zei in dezelfde uitzending dat nimmer toestemming wordt gegeven om fragmenten van troonredes in beeld zowel als geluid uit te zenden. Als **reden** daarvoor voerde hij aan dat je bij fragmenten niet weet in welke context ze zullen worden geplaatst, terwijl de troonrede zorgvuldig als een geheel is samengesteld. Volgens Van der Ploeg liggen de rechten van de troonredes bij de RVD.

In beginsel geldt auteursrecht voor teksten die iemand uitspreekt en ook op de beelden daarvan. Het gebruik van citaten of fragmenten daaruit is daarop een uitzondering, omdat anders de vrijheid van informatie in het geding zou komen. Inge Brakman, secretaris van de journalistenvakbond NVJ, zei geen juridische grond te kunnen bedenken voor het verbod van de RVD.

TOM POES EN HET KUKEL

Door Marten Toonder

4831 - De naderende automobiel kwam onder piepend remgeknars tot stilstand en toen Tom Poes verrast omkeek zag hij professor Prlwytzkofsky er uit klimmen

"Praw!", riep de geleerde nadersnellend. "Wat is hier loos?

Een gans buitenordentelijk natuurverschijnsel!"

Hij wees opgewonden naar de lucht waar de lichtstreep nog dichterbij gekomen was. Er was nu duidelijk een vurige bal te zien die in langzame cirkels naar beneden kwam en een groenachtig schijnsel achterliet.

"Dat is de Droon, denk ik", zei Tom Poes peinzend.

"De wàt!?" herhaalde de professor. "Nah! Spreekt u toch geen wáánzin, heer Poes! Dat is ener meteoriet of ener wederballon. Ook sluit ik der bolbliksem niet uit!"

"Dat is het allemaal niet", hernam Tom Poes. "Hier is iets vreemds aan de hand, professor! Er zijn rare vreemdelingen bezig - en in die lichtbol..."

"Hij komt nader!" kraaide de geleerde. "Hij daalt gans snel! Achting! Hij komt hierheen! Op der zij

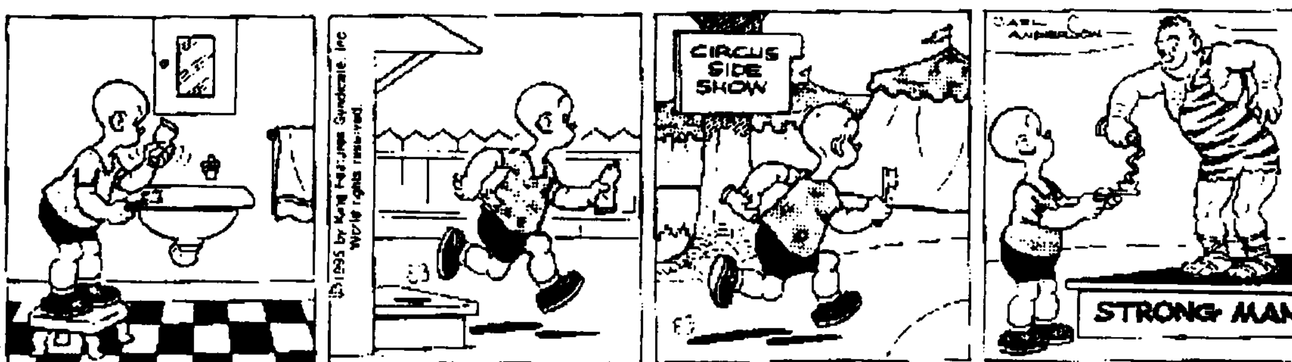
Deze waarschuwing kwam echter te laat. Het buitennissige verschijnsel schoot plotseling met een razende snelheid naar beneden en verdween in de poel.

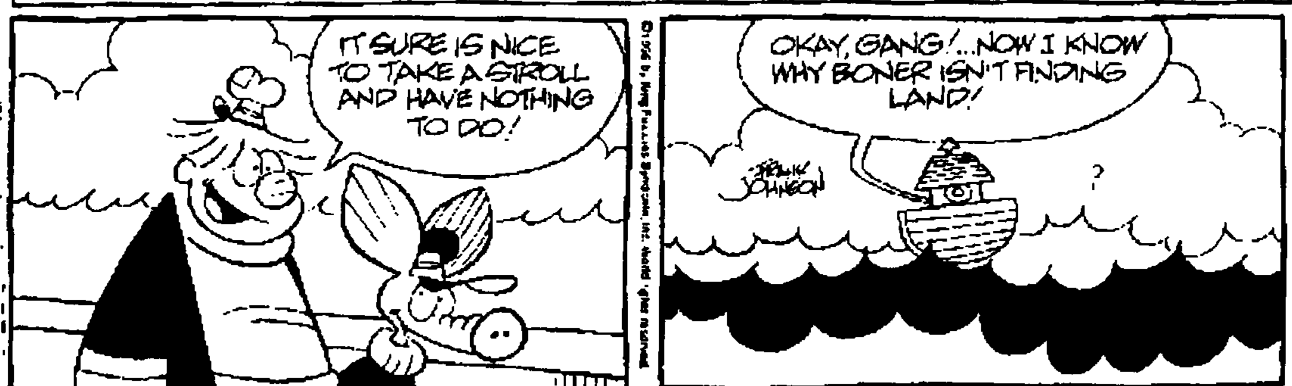
De modderfontein, die hiervan een gevolg was, klaterde over het landschap en bedekte de omstanders met kwalijk geurende zwarte drab.

"Blub-blitsdonderweder!" stamelde de professor die zich snel de ogen uitwreef om een helder inzicht in het gebeuren te behouden.

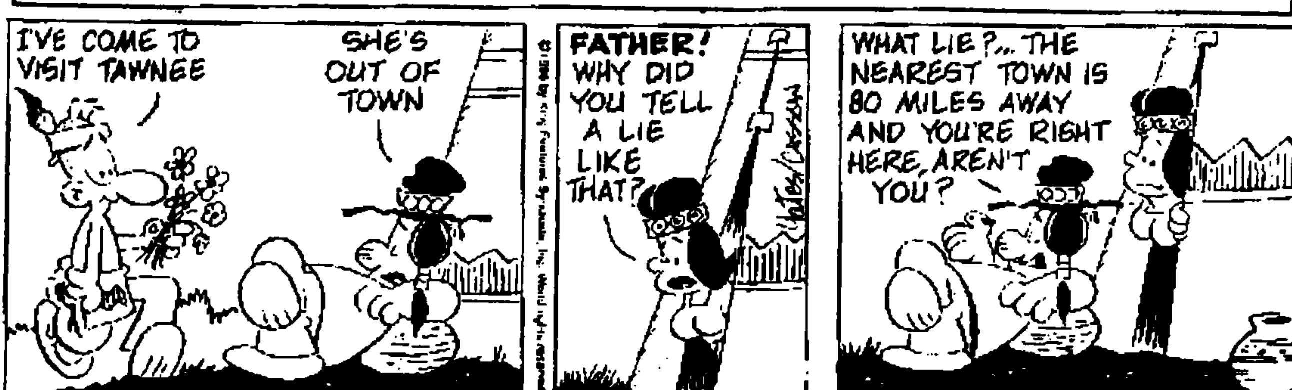
"Een gans zonderbares meteoorfenomeen!" stelde hij vast.

"Hm", zei Tom Poes.

AGENDA

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING 'PRINSES MARGRIET'

Santa Maria 17. tel. 682344/682947, 682412/682574. Kantooruren: 07.00-16.30 uur.

Wachtzuster na **17.00 uur** tel. 603661.

Telefonisch spreekuur in ieder wijkgebouw dagelijks van **08.00-08.30/ 14.30-15.00 uur**

- Huize Halman Otrobanda: tel. 628288; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
- Sta. Maria 17: tel. 682344; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Bonam: tel. 371865; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur. **Sokudi: tel. 367824.**
- Sentro Mediko Montagne Abao: tel. 673711; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
- Kaya Fensu 9 (Koraal Specht): tel. 618577; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Suffisant: tel. 687707; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Sta. Rosa: tel. 671628; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur.
- **Inloopspreekuur** voor zuigelingen en kleuterzorg: vr. van 08.00-10.00 uur. Hoek Vondel-/Nilda Pintostraat; tel. 373582.

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING

Kantoor Gosieweg 15, tel. 692231/ 692232; open van 07.00-17.00 uur.
Kantoor Bandabou: Silberie Kavel 16, tel. 649422; open van 08.00-16.00 uur.
Wachtbroeder vanaf 15 september 17.00 uur t/m 22 september 07.00 uur tel. 692294 of page 310-1179.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU

Fontein 35, tel. 648077/648387; open van ma. t/m vr. van 07.00-17.00 uur.
Wachtzuster tel. 649641.
Consultatiebureau diabetici: elke wo. van 09.00-11.00 uur. Voor informatie tel. 648077.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO

Schottegatweg Noord 43. Tel. 691838/ 692510. Fax: 691683; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: elke do. van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: elke di. van 12.30-14.45 uur.

APOTHEKEN

NACHTDIENST

Otrobanda: Gosie, Gosieweg 90-A. Tel. 379744.
Punda: Sta. Rosa, Sta. Rosaweg 56. Tel. 377679/377650.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135
Artsendienst Bandabou:	641658
SOS-lijn (psych. hulp):	127
RCC (nood op zee):	637911
Dierenasiel:	654300
Dierenartsdienst:	614000
Thorax Centrum:	685917
Fundashon Lechi di Mama:	672289 375628 375023

* * * * * * * * * * * * * * * *

AMIGOE
Colofon

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
telefoon (10 lijnen): 672000
Scherpenheuvel z/n of postbus 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
ABN-Amrobank rek. nr.: 11-07-313
Maduro & Curiel's Bank rek. nr.: 874.825.10

Directie:
fax: 674084
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding
Sheila Rhodes (secretaresse)

Redactie:
fax: 674744
hoofdredacteur N. Hendrikse
chef lokale redactie Ronnie Rens Sr

overige leden redactie:
Theo Dol
Toon van Dongen,
Jeroen Heuvel
Marjo Nederlof,
Marius Noort,
Ronnie Rens jr.,
Sonia Tjin-Kon-Fat
Lulu Jimenez (secretariaat),
Solange Isselt (opmaak)
Ronny Smiet (fotograaf)

Managing editor Aruba:
Michael Willemse
overige leden redactie:
Heleen Bongers
Eef Hermers
Jos van der Schoot
Ramiro Tromp
Djispie Franken (fotograaf)

Advertentie-afdeling
fax: 674524
acquisitie: Viola Bernardus en Jolène Hollander
aanname advertenties: maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur
Etleen Clemencia (Aruba)

Correspondenten:
Bonaire: Hubert Linkels - tel. 07-8627
Nederland: Jeannette van Ditzhuijzen

Persagentschappen: ANP en AFP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers. Foto's: AFP

Drukkerij: Rotaprint nv.

Distributie/abonnementen:
Districo nv. tel: 370603, 370504, fax: 370304
Losse nummers 75 cent
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen NAf 17,50 p/m.
Aruba: NAf 17,– p/m.
Nederland: NAf. 81,15 p/m (luchtpost) of NAf. 28,– p/m (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

WEGA di number Kòrsou

3345
1532
8658

Zaterdag

WEGA di number Kòrsou

4848
0998
2793

Zondag

Drie doden, zes vermisten, schade beperkt

Orkaan Oscar treft Japan

TOKYO - De orkaan Oscar, de krachtigste wervelstorm sinds vijftig jaar in Japan, kostte aan de oostkust aan tenminste drie mensen het leven. Zeker zes mensen worden vermist. Volgens de Japanse autoriteiten is de schade nog beperkt gebleven omdat de hevigste rukwinden het land niet bereikten.

De krachtigste wind die in het centrum van Tokyo gemeten werd, lag net boven de honderd kilometer per uur. Zondagochtend werden op Miyake-Jima, een eiland ten zuiden van Tokyo, nog windsnelheden van meer dan 220 kilometer per uur gemeten. De wervelstorm legde het openbaar vervoer in grote delen van het Japanse hoofdeiland Honshu stil. In totaal moesten 153 binnenlandse en drie internationale vluchten worden afgelast, meldden de media in Tokyo. Ook de trein- en veerbootverbindingen in het midden van Japan moesten voor een groot deel worden geschrapt.

Zondagavond was het in Tokyo weer rustig. De wervelwind, die snel aan kracht verloor, trok weg in noordoostelijke richting, de Stille Oceaan op.

HET WEER

Weersverwachting geldig tot zondagmiddag 12:00 uur:
Wisselend bewolkt, overdag warm met echter tijdelijk kans op plaatselijke buien, zelfs mogelijk vergezeld van onweer.
Zwakke tot matige wind, af en toe zelfs vrij krachtig uit richtingen tussen oost en zuidoost (tussen 2 en 22 knopen, 3 en 40 km per uur).

Weeroverzicht:
afgelopen zaterdagavond- en nacht ontwikkelde zich zowel boven de Benedenwindse eilanden als de noordkust van Venezuela een onweersgebied, dat zich later noordwaarts over voornamelijk Curaçao trok. Dit veroorzaakte onweersbuien en plaatselijk wateroverlast. In de komende 24 uur zal de vochtigheid en onstabiliteit boven de Benedenwindse eilanden vrij hoog blijven waardoor er tijdelijk plaatselijk regen- en onweersbuien tot ontwikkeling kunnen komen.

Orkaan *Marilyn* bevond zich vanochtend om vijf uur lokale tijd nabij 25.4 graden noord en 69.4 graden west of ongeveer 900 km ten zuid-zuidwesten van Bermuda. De orkaan *Marilyn* verplaatst zich in noordelijke richting met een snelheid van 17 km per uur. De maximumwinden nabij het centrum bedragen 160 km per uur.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	half bewolkt	33	28	0.0
Bonaire	half bewolkt	33	28	0.2
Curaçao	licht bewolkt	33	28	0.8
Caracas	half bewolkt	--	18	0.0
Miami	zwaar bewolkt	33	26	0.5
New York	half bewolkt	22	16	-.-
San Juan	zwaar bewolkt	31	24	-.-
Santo Domingo	half bewolkt	--	18	0.0

OVERLIJDEN

A fayese:
ANTONIO MARCELO PRINCE
Toni Prince
Officier in de Orde van Oranje Nassau

Na nomber di su yunan:	Dr. Elton A. Prince Ingrid i Mario Casini Prince Helga i Jacobo Prins Prince
Nietunan:	Anthony Prince Jean Marc Prince Marco Perciballi Tara K. Prins Yma I. Prins
Subrino (a) nan:	Yvette Pettit Edna Peterson Durand Griselda Durand Edith Heidweiller Durand Vilma Henriquez Durand Syldra Gabriela Durand Marjorie Getrouw Durand Erving Durand Ronnie Durand
Famianan:	Leañez, Pietersz, Martijn, Prins, Prince Staf i personal El Ideal.

Akto di entiero lo tuma lugá **djaweps 21 di september 1995** pa 4 'or p.m., saliendo for di Kathedral di Pietermaai pa Santana Katoliko na Janwe.
Ta risibi bishita di condolencia for di 1 'or p.m.
Despues di entiero no ta risibi bishita na kas.

TDS / TELECURACAO

TUESDAY SEPTEMBER 19, 1995

7:00 A.M. 75 **CBS This Morning** Scheduled: singer Annie Lennox ("Medusa"); Dr. Ruth Westheimer ("Sex for Dummies"); how to choose the best auto insurance. (CC)
77 **ABC Good Morning America** Scheduled: a preview of the television show "Murder One"; author Kay R. Jamison. (CC)
85 **NBC Today** Scheduled: retired Gen. Colin Powell (Part 2 of 3); actors Demi Moore and Alec Baldwin; singer Boy George; dealing with back pain (Part 2 of 5). ∩ (CC)
7:30 A.M. 79 **CNN Crossfire** (R)
8:00 A.M. 91 **LIFE What Every Baby Knows** Raising a special-needs child. (R) ∩
9:00 A.M. 75 **CBS** 77 **ABC Live -- Regis & Kathie Lee** Scheduled: singer Michael Bolton.
79 **CNN Larry King Live**
85 **NBC Montel Williams** Scheduled: A convicted sex offender is confronted by mothers of teen-age girls living in his neighborhood.
95 **SUR Muy Personal**
10:00 A.M. 75 **CBS Maury Povich** Scheduled: women who are upset because their children are involved in interracial relationships. (CC)
77 **ABC Carnie** Scheduled: People who work in the adult entertainment industry are confronted by their loved ones. ∩
85 **NBC Leeza** ∩
11:00 A.M. 77 **ABC Mike & Maty** Scheduled: actress Annie Potts, 5-year-old chef Justin Miller. (CC)
85 **NBC Rolonda** Scheduled: pregnant women who believe using drugs and alcohol will not harm their unborn babies.
91 **LIFE Biggers and Summers**
3:00 P.M. 79 **CNN Larry King Live** (R)
85 **NBC Ricki Lake** Scheduled: confronting roommates' partners about their freeloading ways.
4:00 P.M. 77 **ABC Oprah Winfrey** Scheduled: TV producer Garry Marshall, author of "Wake Me When It's Funny," talks about succeeding in show business. (CC)
6:00 P.M. 95 **SUR Muy Personal**
10:00 P.M. 95 **SUR Jaime Bayly en Vivo**
11:35 P.M. 75 **CBS Late Show** Scheduled: comic Kathleen Madigan. ∩ (CC)
85 **NBC Tonight Show** Scheduled: actors Gina Lee Nolan, George Clooney and Harry Shearer. ∩ (CC)
12:37 A.M. 85 **NBC Late Night** Scheduled: talk show host Tempestt Bledsoe, music group the Bottle Rockets. ∩ (CC)
1:07 A.M. 75 **CBS Late Late Show** Scheduled: actress Brett Butler. ∩ (CC)
1:36 A.M. 85 **NBC Later** ∩ (CC)
2:05 A.M. 85 **NBC Donahue** ∩ (CC)

MAANDAG 18 SEPTEMBER 1995

5.00 P.M. Atardi Hubenil
6.00 P.M. Tempu pa Dios: Yu bia Bendita
6.03 P.M. Wonder Struck
6.35 P.M. Nieuws in het Nederlands

TV

TeleCuraçao | TDS

MONDAY EVENING | **SEPTEMBER 18, 1995**

	7:00	7:30	8:00	8:30	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30
8 TELE CURACAO	Gedeputeerde Ys: financiële maatregelen	Kenneth Olbina: 120 dia na Kòrsou	Telenotisia		Wega di Number Kòrsou (9.10) Sehos:	(9.40) 60 Minutes	(10.25) Dr. Quinn, Medicine Women		(11.10) Nova	
71 TBN	Mike Purkey	Bishop Jakes	Behind the Scenes	Jay Sekulow	Benny Hinn		Praise the Lord			
73 A&E	Rockford Files "The Trouble with Warren" Rockford is pressured into helping his attorney clear her cousin, who is suspected of slaying her boss. (CC)		Biography "King Arthur: His Life and Legends" The history and legend of King Arthur's Camelot continues to inspire both arts and politics.		Sherlock Holmes Mysteries "The Problem of Thor Bridge" The wife of a wealthy American is found dead on Thor Bridge and all evidence points to the family governess. (R)		Lovejoy Mysteries "Fruits of the Desert" Wanting to purchase some antiques, Lovejoy borrows $100,000 from a loan shark using his daughter's apartment as collateral.		Law & Order "Out of the Half-Light" A young black girl accuses a group of white policemen of raping her, but when the rape test turns out negative, Stone and Robinette suspect a hoax.	
75 CBS	Inside Edition (CC)	Extra ∩ (CC)	Nanny C.C.'s brother bets her that he can help Fran qualify as a "Jeopardy!" contestant. ∩ (CC)	Can't Hurry Love "Pilot" (Series Premiere) ∩ (CC)	Murphy Brown When John F. Kennedy Jr. comes with a gift for Murphy, she won't admit the wedding is off.	If Not for You "Detour Ahead" (Series Premiere) ∩ (CC)	Chicago Hope "Hello Goodbye" (Season Premiere) The hospital's new surgeon, Dr. Kathryn Austin, buys Dr. Kronk at a charity auction and conflicts with Dr. Geiger and his position. ∩ (CC)		News	(:35) Late Show Scheduled: actress Mariel Hemingway, singer Tracy Byrd. ∩ (CC)
77 ABC	Jeopardy! (CC)	Wheel of Fortune (CC)	Marshal "Buy Hard" (Season Premiere) MacBride is placed in a hostage situation while preparing for his daughters' slumber party that he is responsible for supervising. ∩ (CC)		NFL Football Pittsburgh Steelers at Miami Dolphins. From Joe Robbie Stadium. (Live) (CC)					
79 CNN	Pinnacle (R)	Travel Guide (R)	Global View	World Business This Week	Style	Science and Technology Week (CC)	Larry King Weekend		Both Sides	Evans & Novak
81 ESPN	Water Skiing Wakeboard Series.	Jet Skiing Budweiser Tour. From Dallas.	Pro Beach Volleyball Cuervo Gold International Semifinals. From Long Beach, Calif. (Taped)		English League Soccer Teams to Be Announced. (R)				NFL Football Pittsburgh Steelers at Miami Dolphins. From Joe Robbie Stadium. (Tape Delay)	
83 CINE	(6:00) Pelicula ★★½ "Susurros en la Obscuridad" (1992, Suspenso) Annabella Sciorra, Jamey Sheridan. Obsesiones sexuales llevan una psiquiatra a un amorio con un asesino.		Pelicula ★★ "Jennifer Ocho" (1992, Misterio) Andy Garcia, Uma Thurman, Lance Henriksen. Un policia de Los Angeles se enamora de una testigo ciega durante su investigacion de un asesinato.				(:15) Pelicula "La Historia de O.J. Simpson" (1995, Drama) Bobby Hosea, Jessica Tuck, Bruce Weitz. Una dramatazacion de como el ex estrella de fútbol americano llego a la fama y los sucesos que rodearon su arresto.			
85 NBC	Extra ∩ (CC)	Inside Edition (CC)	Fresh Prince of Bel-Air "Burnin' Down the House" Will's attempt to make flambe goes up in smoke. (CC)	In the House Carlton Banks and Marion decide to teach a young Romeo a lesson in respect. (CC)	Movie "Zoya" (1995, Drama) (Part 2 of 2) Melissa Gilbert, Bruce Boxleitner, Diana Rigg. Premiere. Zoya finds new love with garment industry magnate Simon Hirsch and eventually opens her own business. ∩ (CC)				News (CC)	(:35) Tonight Show Scheduled: actor Phil Hartman, Miss America, baseball player Eric Karros. ∩ (CC)
87 TOON	Cartoon Planet		Garfield and Friends	Scooby and Scrappy-Doo	Flintstones (CC)	Jetsons	(:10) Bugs & Daffy Tonight		Scooby Doo	Scooby Doo
89 TBS	(:05) Andy Griffith Andy finally proposes to Ellie when he thinks that the new doctor in town is trying to turn her head.	(:35) Major League Baseball New York Mets at Atlanta Braves. From Atlanta-Fulton County Stadium. (Live) (CC)						(:35) Movie ★★½ "Matlock: The Evening News" (1992, Mystery) Andy Griffith, Bill Winkler, Leon Russom. Time Approximate. Ben defends a TV news reporter who has been framed for the murder of his producer.		
91 LIFE	Commish "Sleep of the Just" A foreign government official uses his diplomatic immunity to protect himself from prosecution for rape; Tony's new baby keeps him awake at night. ∩ (CC)		Unsolved Mysteries A man convicted of robbery whom police can't identify; the case of an airplane pilot who disappeared after reporting a UFO sighting. ∩		Movie ★½ "Menu for Murder" (1990, Comedy) Ed Marinaro, Julia Duffy, Douglas Barr. A detective disrupts Encino while investigating the murder of the PTA president, who was poisoned during a luncheon.				Unsolved Mysteries A report on a house in Florida where family members have reported voices and apparitions. ∩	
93 TNT	(5:40) Pelicula "Un Perdedor con Suerte" (1984, Comedia) Steve Martin, Charles Grodin.	Alfred Hitchcock Presents "Ancient Voices"	Pelicula ★★★½ "Sleeper" (1973, Comedia) Woody Allen, Diane Keaton, John Beck. Después de 200 años dormido, un hombre se despierta en un pais regido por la policia y un dictador.				Pelicula ★★ "Earth Angel" (1991, Comedia-Drama) Cathy Podewell, Cindy Williams, Mark Hamill. Una reina de un baile, que murio en 1962, es mandada a la Tierra en 1990 para enseñar a su novio como amar otra vez.			
95 SUR	Telenoche		Noticiero de Colombia	Telejornal	Noticiero de República Dominicana	Noticiero Pat	Jaime Bayly en Vivo		Veinticuatro Horas	
97 PPV			Movie ★★ "Dumb and Dumber" (1994, Comedy) Jim Carrey, Jeff Daniels, Lauren Holly. Two intellectually challenged buddies follow a woman to Colorado to return the ransom-filled briefcase she left behind. ∩ 'PG-13' (CC)				Movie ★½ "Billy Madison" (1995, Comedy) Adam Sandler, Darren McGavin, Bridgette Wilson. A hotel magnate's loutish son must go back to grade school or else lose his legacy to his father's sneaky aide. ∩ 'PG-13' (CC)			Movie ★½ "Heavyweights" (1995, Comedy) Tom McGowan. ∩ 'PG' (CC)

UPSTAIRS DOWNSTAIRS
Bloempot Shopping Center 2

* SCHILDERSEZEL
* SCHILDERSDOEK
(rol of gespannen)

U houdt van uw hond en wil hem graag schoon zien?
Dan moet u DIRTY DOG opbellen aan tel.: 695409.
De trimster van DIRTY DOG is een rijks gediplomeerde trimster.
Met 8 jaar ervaring
Bovendien houdt ze van honden, en weet precies hoe ze te behandelen.
En wat nog beter is zij haalt ze zelf op en geeft hen een totale behandeling
Meer kan je toch niet vragen? Of wel?

DIRTY DOG
Tel.: 695409

TE HUUR
volledig gemeubileerde
APPARTEMENT;
zitkamer, keuken,
2 slaapkamers,
badkamer, ook met airco
en kleurentelevisie.
Fl. 950,- p.m.
Alles in begrepen.
3 mnd borg. Voor
uitgezonden krachten etc.
Tel: 616373 - werkuren
Tel: 614901 's avonds.

Niets om aan te trekken ?
Is alles te "warm" ?
En bent U die eeuwige t-shirts goed zat !
Loop den even bij Bernina Modes naar binnen.
Onze beeldige katoenen en linnen stoffen zijn gewoon dé "frisse" oplossing.
Bernina Modes
boven Zuikertuintje

Candy Barrel
& GOURMET SHOP
Sta. Rosaweg 17
Bent U diabeet ?
U mag ook heerlijk snoepen...
Speciaal voor U
...allemaal lekkers !!

MI DESEO Carawaraweg 58
Ontvangen grote kollektie Bali BH's en bikini's. Ook push-up BH's
Denk aan ons uitverkoophoekje met **60%** korting.

buro arends
praktijkopleidingen
Curaçao, Scharlooweg 75 B

Op 9 oktober start Buro Arends Praktijkopleidingen met de nieuwe training:

PERSOONLIJKE EFFECTIVITEIT
VAN DE MANAGER

Met behulp van deze training komt u tot een integratie van leidinggeven, handelen en persoonlijke stijl.
U als manager onderkent dat kennis alleen niet voldoende is. Daarom bent u ook bereid om aan uw persoonlijke stijl te werken.
Leer uw sterke en zwakke punten kennen om zo de effektiviteit van uw handelen te vergroten.

Onze kursuskoördinatoren geven graag meer informatie.
Telefoon: 612470, Fax: 656370.

ISW/Trainingen;dat werkt een stuk beter!

Kinderen van 0 tot 12 jaar kunnen in de maand september GRATIS een studiofoto laten maken bij INTERPHOTO op de Dokweg.
GRATIS
GRATIS
Studio-opname's alleen van maandag t/m vrijdag
INTERPHOTO Gewoon.... te gek!!
Dokweg z/n tel: 376263
Sta. Rosaweg 87 tel: 571693

The 8th Curaçao Jazz Festival
6 & 7 October 1995
Red Hot Jazz
Moreno Caminada, Sound Waves
Tik Tak 1 & 2, V.K.G.S
FRIDAY, OCT. 6th
WIND & KEYS
MICHEL CAMILO
ARTURO SANDOVAL
SATURDAY, OCT. 7th
DANILO PEREZ
EARL KLUGH
MACEO PARKER & CANDY DULFER
PRESENTED BY THE CURAÇAO JAZZ FOUNDATION

Stoffeerderij Antilliana
Montagne Rey 114 tel: 671789
Uw aangewezen adres voor het Bekleden van stoelen, auto's, het naaien van gordijnen, tapijtleggen enz.
Ook bekleden wij de binnenkant van het dak van uw auto.
Wij accepteren: Visa, Mastercard, Kompa Leon, en binnenkort Diners.
Wij zijn de hele dag non-stop geopend tot 7 uur.
Zaterdag open tot 4.00 uur n.m.
Wij zijn altijd tot uw dienst!

ARTS & CRAFTS
Bloempot Shopping Center
Tel.: 379817
OPRUIMINGS-UITVERKOOP
Kortingen van 20% tot en met 50% op de voorraad handenarbeidartikelen, naaifourrituren, geschenkartikelen.
Wij moeten ruimte maken voor het nieuwe materiaal
Profiteer derhalve van de gelegenheid en sla Uw slag met onze weggeef-prijzen
September special: 30% korting op pluchestof en vilt.

KOPGALV is
Voor Uw loodgietерswerk bel Kopgalv
* **Loodgietersbedrijf**
* **Sanitair**
* **Water**
* **Gasleiding**
Tel.: 677849/603345

VERTAALBURO
ABC TRANSLATIONS
Tel.: 373125 Fax: 375726
Margrietlaan nr. 21
CONFERENCE PLANNERS !
Contact us
for professional quality-oriented conference translators (Dutch/ English/ Spanish/ French v,v.)
INTERNATIONAL EXPERIENCE !

BUREAU NEERLANDICA
Schottegatweg Oost 209 - A -
Tel. 652833 - 613465 - 613882- Fax 657342
JULES MARCHENA
Vertaalbureau - Nederlands - Engels
- Papiamentu - Spaans
Cursussen en **bijlessen Nederlands**
Teksten schrijven (propaganda e.d.)
Corrigeren en **begeleiden** van scripties, rapporten enz.
Correct, snel en discreet!

Wij hebben weer heel wat nieuwe artikelen binnen gekregen bij:

Discount Home Center & Floriade
Chobolobo Shopping Center

RASONABLE
heeft een grandioze
splinternieuwe collectie
ontvangen uit Europa. *Kom zelf langs!*
* Winkelcentrum Brievengat
* Winston Churchillweg

INTERPHOTO Gewoon..... te gek!!
Al staat alles op z'n kop. INTERPHOTO maakt, ondanks dat, perfecte foto's en lijst deze voor U in.

Dokweg z/n Tel: 376263

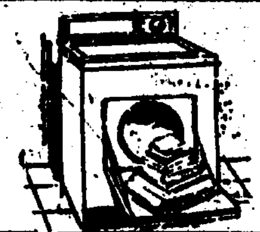

van
Bloempot Toyshop
Wij gaan door met de
op cash aankopen boven Fl. 10,-
Speciaal voor de maand SEPTEMBER op bepaalde artikelen
bij cash aankopen boven Fl. 10,-

Tile Plus N.V.
Een grote sortering Spaanse en Italiaanse tegels voor wand en vloer tegen zeer aantrekkelijke prijzen.
Jongbloedweg 102
(achter praktijk van dr. Devid)
tel. 378157

JAPANESE FURNITURE AND HOME DECORATION
Geisha, Japanese gifts, Insence, Lamps, Futon beds,Screens, Blinds, Marble tables, Handpainted cushions and bedcovers a.o.
ALEXANDER DESIGN
Dr. W.P. Maalweg 3-C - Tel 656030

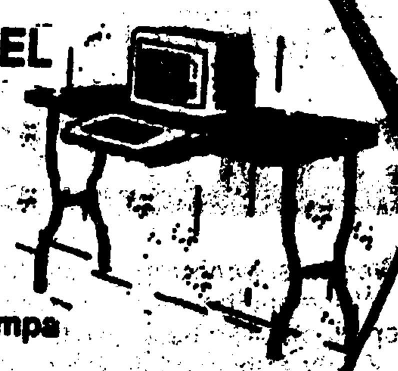
RM heet voortaan **Account View**
REKENMEESTER FINANCIËLE SOFTWARE
Meer dan betrouwbaar
TROPICAL BUSINESS SERVICES NV
Tel.: 615237

Bij ons vind je de grootste sortering elektronische spelletjes,
zoals div. video-games, Nintendo, Super Nintendo, Game Gear, Game-Boy, Sega Genesis, Sega CD en Lynx. Kom zelf kijken bij:

Heerenstraat 25
tel 611681

WASSERETTE ZUIKERTUINTJE
Tel: 371143
Voor wassen, drogen, vouwen: we zijn tot uw dienst

KEYCOMP
INTERNET
veel nieuwe software binnen, zowel op CD-ROM als Diskette

COMPUTERTAFEL

Inl.: Tel.: 367007 / Fax: 378780
Dr. Evertszweg 15
Wij accepteren: Visa / Master en Kompa Leon.

FIESTA PARADISE
Sentro Komersial Brievengat Tel: 368366
Wij hebben alles voor uw feest: servetjes, fluitjes, petjes, ballons, visitekaartjes, rekuerdo's en allerlei soorten piñata's

THE COMPUTER STORE
486DX2-66 Fls. 3650.
4MB RAM, 420MB HARD DISK, 1MB SVGA VIDEO CARD, 14" N.I. SVGA MONITOR, 2X CD-ROM DRIVE, 16 BIT SOUND CARD, KEYBOARD, MOUSE.

WEGWIJZER